

תכנית

באמנות רב תחומית

שם ביה"ס:

סטודיו אנקורי
בית הספר לחשיבה
יצירתית ויזמות

ישוב:

תל אביב - יפו

תחום הדעת:

אמנות חזותית

מס' יחידות לימוד:

5 יחידות לימוד

סמל מוסד:

479055

כותבי התכנית:

אסנת הבר קוטון
ד"ר שחף גל
יחזקאל לזרוב
מירי ברגשטיין
דניאל הייבלום

משרד החינוך

המזכירות הפדגוגית
אגף א' לפיתוח פדגוגי

תאריך אישור

29.7.2020

צילום: דונ קרליק, סטודיו אנקורי

תוכנית באמנות רב-תחומית

.....

סטודיו אנקורי, בית הספר לחשיבה יצירתית ויזמות | סמל מוסד: 479055
באישור משרד החינוך, המזכירות הפדגוגית, אגף א' לפיתוח פדגוגי

**סטודיו
אנקורי**

תוכן עניינים

2	רקע על סטודיו אנקורי
3	החזון הבית-ספרי, תיאור מאפייני בית הספר והסביבה החברתית-תרבותית שלו
3	הסביבה הבית ספרית
3	מספר הכיתות ומספר הלומדים.ות
4	סיבות והנמקות לפיתוח התכנית וייחודיות התכנית מול תכניות קיימות
5	היקף השעות ומספר יחידות הלימוד של התכנית
5	כותבי התכנית ושותפיה
6	כישוריהם ואפיוניהם של צוות ההוראה העתידים ללמד בתכנית
7	תיאור קהל היעד - הלומדת.ת וצרכיו
7	החברה וצרכיה
8	התפיסה הרעיונית של התכנית וזו העומדת בבסיסו של בית הספר
9	מטרות התכנית
10	דרכי הוראה - למידה - הערכה
10	דרכי ארגון התוכן, תהליכי הלמידה והסביבה התרבותית, בשפת סטודיו
12	דרכי הערכה מסכמות
14	מפרט התכנים - ראשי פרקים של הנושאים הנלמדים ודרכי ארגון התוכן
16	כיתה י'
66	כיתה יא'
94	כיתה יב'
102	נספחים - מחוונים להערכה

רקע על סטודיו אנקורי

סטודיו אנקורי, בית הספר לחשיבה יצירתית ויזמות, הוא תיכון שש שנתי שנפתח בשנת 2014 ב"פ. בית הספר מבוסס על תפיסות פדגוגיות עדכניות, ומפתח חשיבה יצירתית וביקורתית יזמית באמצעות שימוש באמנויות. אנחנו מאמינים שהמרחב האמנותי, התכנים, הכישורים והמיומנויות שהוא מציע ומפתח, מאפשרים ללומדות. ים לשכלל יכולות אישיות ובינאישיות, קוגניטיביות ורגשיות, ולתת להם את הכלים הנחוצים להתמודדות בסביבה ובזמנים משתנים, המאופיינים במנעד גדל של חוסר ודאות לצד הזדמנויות אינספור.

סטודיו אנקורי מכשיר את בוגריו לקבלת תעודת בגרות איכותית תוך שהוא מקיים מרחב ללמידה רב תחומית, עדכנית וחוויתית, רוויית מידע וגירויים ובעלת קשרים והקשרים. הסטודיו פתוח לכל הלומדים. ות וכיתות הלימוד הטרוגניות מבחינת כישורים ויכולות. האתגר החינוכי שסטודיו אנקורי הציב לעצמו הוא להקנות ללומדים. ות ביטחון ומיומנויות שיאפשרו להם. לעבד כמות גדולה של מידע באופן אפקטיבי, לקבל החלטות, ליזום, ולהציג ולנהל שיח סביב עבודתם. זאת כשהם. מתורגלים בעבודה תהליכית, בשיתוף פעולה עם אחרים וערים לסביבתם.

התפיסה הפדגוגית המאפיינת את הסטודיו מטשטשת את החלוקה הקלאסית למגמות: לאורך כל שנות הלימוד כל הילדים. ות. בסטודיו לומדים. ות את כל מקצועות הליבה ואת כל תחומי האמנות - אמנות פלסטית, מחול, תיאטרון, מוזיקה וקולנוע - כשכל תחומי הדעת מקושרים זה לזה בתוכנית הלימודים. שנת הלימודים ותוכנית הלימודים פורמטו מחדש, במטרה לייצר מצע התומך בהתנסות בעבודת צוות ובלמידה תהליכית ופרוייקטאלית. הפדגוגיה שנבנתה מופעלת בסביבה לימודית והתפתחותית מוגנת, המנטרלת במידה רבה את תבניות החשיבה המקובלות, מאמנת את הלומדים. ות בחשיבה מסדר גבוה ומקדמת חשיבה יצירתית לצד מיומנויות ורגשיות חברתיות. האמנויות משמשות עבורנו ככלי לפיתוח חשיבה יצירתית, עבודה קבוצתית ולמידת חקר.

אנחנו רואים באמנות אמצעי ולא מטרה, כלי המשמש לתרגום ולתרגול בין שפות ובין מדיות.

סטודיו אנקורי הוקם ונתמך על ידי רשת החינוך אנקורי, והוא פרי יוזמתם של מנכ"לית רשת החינוך אסנת הבר קוטון והיוצר הרב-תחומי יחזקאל לזרוב. סטודיו אנקורי נפתח בשנה "ל תשע"ה כבית ספר צומח ופתח כיתה ז' וכיתה ח', עם 13 ילדים בשכבה. בשנה "ל תש"פ מונה בית הספר 210 ילדים מכיתה ז' עד י"ב. סטודיו אנקורי פועל במתכונת בתי הספר הקטנים של רשת החינוך אנקורי, שהוכרה כרשת חינוך ייחודית (כדוגמת הדמוקרטים והאנתרופוסופיים) ובבסיסה תפיסה חינוכית שבמרכזה מתן מענה לפרט במציאות משתנה ובסביבה דיאלוגית, תוך שיח משמעותי ומכבד בין מבוגרים למתבגרים. כיתות הלימוד בבתי הספר של אנקורי מונות כ-25 תלמידים. ות בכיתה.

החזון הבית-ספרי, תיאור מאפייני בית הספר והסביבה החברתית-תרבותית שלו

סטודיו אנקורי הוקם מתוך שאיפה להכשיר בוגרים. ובעלי חשיבה יצירתית, יזמית וביקורתית, שיוכלו לעבוד, לפעול ולהתפתח בסביבה עתירת ידע ודינאמית, המאופיינת בשינויים תכופים ובמצב מתמיד של אי וודאות. מטרת סטודיו אנקורי היא לפתח לומדים. ובעצמאיים, מודעים חברתית וסביבתית, בעלי יכולות ועניין לבנות, ליזום וליצור מתוך כבוד והכרה של האחר. סטודיו אנקורי רואה עצמו חלק מהקהילה והאקדמיה ומקיים בתחומי אירועי תרבות ואמנות מהארץ ומהעולם, כחלק מתפיסת תהליך למידה מעורב וחוצה גבולות. בית הספר מזמן אליו את הקהילה ומציג עבודות של מורי האמנות ואמנים אחרים, תחת אירועי "עזה 13".

בית הספר שוכן ביפו בבית עלי ביבי, אחד מבתי הבאר העתיקים של יפו, ששימש מאז שנת 1953 מספר בתי ספר. במקביל למאמץ המתמשך לשמר את המבנה, חללי וחדרי הבית הותאמו לצרכים הייחודיים של סטודיו אנקורי והותקנו בו חלל מחול, חלל אקוסטי למוזיקה, סדנאות אמנות ותיאטרון. המבנה וההיסטוריה שלו מהווים חלק מהחיבור של הילדים. ואת למקום ולתפיסה, ולכל חלל שם ייחודי המתייחס להיבטים ההיסטוריים שלו. בית הספר נמצא בסמיכות למכללת תל אביב יפו, במרחב המשלב עבר ועתיד, קהילה ואקדמיה.

הסביבה הבית ספרית

כדי לבנות סביבה שתתמוך בחשיבה יצירתית ויזמות, הונהגה בסטודיו תרבות והתנהלות ארגונית שמקדמת את מטרות בית הספר ומאפשרת דיאלוג ביקורתי מפרה. כך למשל, אין בסטודיו אנקורי צלולים, כדי לאמן את הילדים לקבל אחריות גם על הזמן. יש בסטודיו מבחנים באנגלית ומתמטיקה בלבד, כל שאר המקצועות מוערכים מילולית, בע"פ ובכתב. אנחנו מייחסים למקצועות האמנות מידת חשיבות זהה לזו שאנו מייחסים למקצועות הליבה. חשוב לנו לאזן עד כמה שאפשר את יום הלימודים בסוגים שונים של פעילויות. כל שנות הלימודים מלוות בסדנאות עם מרצים ואמנים, שיעורי חינוך ומחנכים, דיונים בנושאי היום, פעילות חברתית, יזמות קהילתית, עבודה בקהילה, טיולים ומסיבות.

יש בסטודיו דיאלוג שוטף עם ההורים, אבל אין אירועים לימודיים בהשתתפות הורים ואין חגיגות של תוצרים, כך שאין הפקות, תערוכות, קונצרטים או פרזנטציות ציבוריות להורים, אלא בסיום שנת הלימודים האחרונה, כדי לקדש את התהליך על פני התוצאה.

מספר הכיתות, מספר הלומדים.ות

סטודיו אנקורי נמצא עדיין בתהליכי צמיחה. בגודלו המרבי יגיע ל- 260 תלמידים.ות ב- 6 שכבות. כיתות ז' ח' 25 ילדים.ות בכיתה, עם 2 כיתות בשכבה, כיתות ט' עד י"ב 20 ילדים.ות בכיתה, 2 כיתות בשכבה.

סיבות והנמקות לפיתוח התכנית וייחודיות התכנית מול תכניות קיימות

סטודיו אנקורי מציע מודל העונה לפדגוגיה מוטת עתיד, כפי שהוגדרה ע"י משרד החינוך [אגף מו"פ, המנהל הפדגוגי, 2017], ותכנית הלימודים המוצעת כאן היא תוצר מרכזי, אבל לא יחיד, של מכלול פדגוגי רחב בהרבה עליו מושתת תכנית לימודים שש שנתיים. התכנית המוצעת בנויה משלושה יסודות: דרישות והגדרות משרד החינוך, החזון החינוכי שלנו ודרכי הוראה חדשניות של חקר ופרויקטים. תכנית הלימודים הרב-תחומית באמנות היא תכנית הדגל של סטודיו אנקורי והציר המרכזי בחזון בית הספר. ציון הבגרות יעניק לתכנית את הלגיטימציה וההכרה החברתית לתפיסה.

ישנו צורך גדל להתאים מחדש את תהליכי הלימוד, את אופן הנגשת הידע וניהולו ואת דרכי ההערכה ללומדות.ים. במתכונת הנוכחית המוצעת לבתי הספר, נחלקת האמנות לתחומי דעת נפרדים: תיאטרון, מחול, אמנות חזותית, מוזיקה וקולנוע. התכנית המוצעת כאן היא תכנית רב-תחומית באמנות, המממשת הרבה מהתובנות שהתקבלו בבניית תכניות הלימוד החדשות ובתפיסת הלמידה המשמעותית. התפיסה שעולם הדעת והתרבות אינו מחולק וממין ואיננו בנוי על פי הגבולות הדיסציפלינאריים המלאכותיים [צבר, 1998] התקבלה גם בוועדות ציבוריות-מקצועיות במשרד החינוך וגם הן המליצו על אימוץ הגישה הבינתחומית כאחת האסטרטגיות לארגון תכנית הלימודים.¹ כך למשל, תכנית משרד החינוך ללימודי האמנות הפלסטית הורחבה ללימודי "אמנות כתרבות חזותית" ומאגדת עכשיו בתוכה גם וידאו, פרפורמנס ואמנות דיגיטלית.²

אנחנו מבקשים להרחיב את היריעה עוד יותר ולהתייחס לקולנוע, כמו גם לאמנויות הבמה, תיאטרון, תנועה ומוזיקה, כחלק המשכי לאותה חשיבה המאגדת בתוכה מיומנויות רב-תחומיות ובין-תחומיות, ומחברת אותן לתכנים הנלמדים במקצועות הליבה. בהתאם לכך אנו רואים עקומת למידה והתפתחות גבוהה אף מזו שחזינו מבחינת השפעת השיטה על הלומדים.ות. בכלל זה חלה עלייה במוטיבציות ללמידה גם במקצועות הליבה [נוכחות, מעורבות, השתתפות ועניין], התפתחות אישית וחברתית, רפלקציה עצמית, עבודה בקבוצה, יכולת לעמוד ולנהל שיח מול קבוצה, לייצר הקשרים בין תחומים ולפתח חשיבה מופשטת. בשלב זה, הערכת המדדים נמצאת בתהליך עבודה והטמעה ונסמכת בין השאר על עדותם של ילדות.ים, הורים, מורים ומרצים מן החוץ. כך למשל, עדות על בעיות חיברות שנעלמו או העובדה שכל הלומדים.ות, ללא יוצא מן הכלל, הגיעו למועד הגשת הפרויקטים 3-4 פעמים בשנה בהתאם לדרישה השכבתית והציגו את עבודתם.ן לביקורת.

מתוך כל אלה מתבקש פיתוח של תכניות לימודים שייצרו רצף לימודי המשכי התואם ומשקף את תפיסת סטודיו אנקורי. אנחנו מאמינים, כי דווקא כיוון שהתהליך הלימודי בסטודיו אנקורי מציע דרכי למידה והערכה חלופיות ומקדש לאורך כל הדרך את התהליך על פני התוצאה, חשוב לאפשר ללומדים.ות להגיע בסוף י"ב להכרה בגרותית, מוכרת וקונבנציונאלית. חשוב מאוד לתת למהלך הזה לגיטימציה והכרה חיצוניים במסגרת תעודת הבגרות.

¹ לקריאה נוספת: <http://meyda.education.gov.il/files/LishcatMadaan/InterdisciplinaryLearningBooklet.pdf>

² לפרטי התוכנית: <https://edu.gov.il/mazhap/visual-art/Pages/visual-art.aspx>

היקף השעות ומספר יחידות הלימוד של התכנית

התכנית הייחודית לבגרות בחטיבה העליונה המוצעת הינה בהיקף של 5 יחידות לימוד. התכנית מהווה המשך לתכנית הלימודים בחטיבת הביניים, ונשענת על המיומנויות שנרכשו כחלק אינטגרלי מסך הלימודים וכלל המקצועות הנלמדים בסטודיו אנקורי (ליבה). בשלב חטיבת ביניים נחשפו הלומדים ל-19-24 ש"ש בלימודי האמנויות, במשך שלוש שנים, כשלימודי ההיסטוריה והתיאוריה של האמנות שזורים בהן.

מספר שעות לימוד בתכנית הייחודית:

כיתה י'	כיתה יא'	כיתה יב'	
18	13	12	מספר שעות לימודי שבועיות
591	304	287	מספר שעות לימודי שנתיות

*פירוט השעות בכל שכבה בהמשך.

כותבי התכנית ושותפיה

צוות המורים וסטודיו אנקורי מורכב כולו מיוצרים וסטודנטים ציפילינריוס; הן המורים והן לאמנות והן המורים. למדעים ולמקצועות רבי המלל. הוראת האמנויות משלבת תיאוריה ופרקטיקה כשני חלקים הקשורים וכרוכים זה בזה. המורים האמנים חייבים לשלוט בדיסציפלינה על כל גווניה. כל אנשי הצוות עוסקים ביותר מתחום דעת אחד, בבית הספר או מחוצה לו. הם זוכים לחופש יצירה רב בפיתוח תכני הלימוד, כשהם מאומנים ומתאמנים בעבודה קבוצתית. כדי ללוות את הלומדים ובעבריים בין השפות (והמקצועות), נקבעו בסטודיו אנקורי שגרות קבועות ומחייבות של למידה ושיתוף. צוות המורים וכולו נפגש 2-4 פעמים בחודש לצורך שיתוף בתוכן ודין קבוצתי בתהליכי הלימוד ובחיבורים ביניהם. כדי להעמיק את ההיכרות ההדדית בחומרי הלימוד ובתהליכים בכיתות, מעבירים כלל המורים ומיילים שבועיים בהם משתפים זה את זה באזכורים ובתובנות מהשיעורים ולצורך תמיכת עמיתים ומודלינג. אנחנו מוצאים שאופי השיח בין אנשי הצוות, האתגר האינטלקטואלי והרגשי, השיתוף בקושי ובתסכול, ההצלחות הקטנות וחוש ההומור המאפיינים את המפגשים והתכתובות הללו, חודרים כולם למעגלי הכיתות ולשיח המתנהל בהן.

כותבי התכנית לוקחים חלק פעיל בהובלה ובהתוויית תהליכים אלו יחד עם צוות המורים.

אסנת הבר קוטון | מנכ"ל רשת החינוך אנקורי, מייסדת ויזמית סטודיו אנקורי, מדיה אנקורי - בית הספר לחשיבה ביקורתית וחברתית, ברעננה, ואנקור - גן ויסודי רב גילי בתל אביב. הבר קוטון מלווה בסטודיו אנקורי את לימודי הליבה. בעלת תואר ראשון ושני באמנות וביקורת אמנות עכשווית, מטעם Goldsmiths' College לונדון, בהצטיינות יתרה, ואקדמיית Jan Van Eyck במסטרסביט. לימדה אמנות חזותית, תולדות ותיאוריה של האמנות לתואר ראשון ושני, באוניברסיטה של מדינת ניו יורק UB.

יחזקאל לזרוב | המנהל האמנותי והמייסד של סטודיו אנקורי. בוגר לימודי תיאטרון - Actors Center לונדון, פרפורמר ויוצר רב-תחומי. לשעבר רקדן בלהקת בת-שבע, שחקן ובמאי בתיאטרון גשר והקאמרי, אוצר ויזם פעיל במרחב האמנות החזותית. כל ההצגות אותן ביים היה לזרוב גם המעבד, מעצב הבמה והתנועה.

מירי ברגשטיין | מנהלת סטודיו אנקורי. בעלת תואר שני בהצטיינות בייעוץ חינוכי מבית ברל, תעודת הוראה בפסיכולוגיה מאוניברסיטת תל אביב ותואר ראשון במדעי ההתנהגות מאוניברסיטת בן גוריון שבנגב. החל משנת 2007 הייתה יועצת חינוכית בתיכון אנקורי וחלק מצוות הניהול של קמפוס אנקורי ראשון לציון וקמפוס אנקורי תל אביב.

ד"ר שחף גל | יועץ ומלווה פדגוגי לסטודיו אנקורי ולתכנית. בעל תואר דוקטור מאוניברסיטת הרווארד, ארה"ב בתחום של מדיניות חינוך. בעל ניסיון רב שנים בפיתוח פדגוגי מערכתי ובשילוב חדשנות וטכנולוגיה במערכות חינוך.

דניאל הייבלום | בעלת תואר שני בהצטיינות יתרה בתרבות ויזואלית, גולדסמית', האוניברסיטה של לונדון, ותואר ראשון בתולדות האמנות ומנהל עסקים, האוניברסיטה העברית בירושלים. עוסקת בחינוך ומחקר בתחום התרבות החזותית, ושותפה ביצירת כנסים ופרסומים בישראל ובאנגליה. בכלל זה פרסמה ספר מחקר בשם "אלטרנטיבה לנרטיב: פרקטיקות פוליטיות חינוכיות בתרבות החזותית" (2017), מייסדת ומנהלת ARTernative - סיורי אמנות אלטרנטיביים באירופה.

כישוריהם ואפיוניהם של צוות ההוראה העתידיים ללמד בתכנית

נופר ברקול | בעלת תואר ראשון ומצטיינת דיקן במסלול לבימוי מהחוג לתיאטרון באוניברסיטת תל אביב, ובוגרת בית הספר למשחק בית צבי. במאיות תיאטרון עצמאית, הייתה אוצרת שותפה לתכנית רב תחומית לתיאטרון, תרבות ושיח בתיאטרון באר שבע, וניהלה את היחסים הבינלאומיים של התיאטרון. ב-2017 נבחרה להשתתף בפורום הבינלאומי ליוצרי.ות תיאטרון צעירים.ות בפסטיבל ה-Theatertreffen ברלין, וב-2015 הייתה חברה בוועדה האמנותית של פסטיבל "Smallבמה" באוניברסיטת תל אביב.

מתן גור | בעל תואר ראשון מהחוג לקולנוע וטלוויזיה באוניברסיטת תל אביב, ובוגר הוראה באמנות וקולנוע מהמדרשה בבית ברל. במאי ומפיק עצמאי, של הסרט הדוקומנטרי הקצר 'גייסר בויז' והסרט העלילתי הקצר 'דוד חרבות'

ענת כ"ץ | בעלת תואר שני בתוכנית הבינתחומית באמנויות, ותואר ראשון בתוכנית הרב תחומית באמנויות, אוניברסיטת תל אביב. משנת 2005 כוריאוגרפית פעילה והייתה המנהלת האמנותית של "פסטיבל אינטימדאנס" בשיתוף עם ארז מעין בתיאטרון תמונע, תל אביב.

שני קוטלר פוקס | בעלת תואר ראשון ותעודת הוראה במקרא וספרות עברית ותואר שני בפולקלור ותרבות עממית במסגרת "תכנית רביבים", תכנית המצטיינים להכשרת מורים להוראת מדעי היהדות של האוניברסיטה העברית בירושלים; בוגרת לימודי קולנוע ב"בית הספר לקולנוע וטלוויזיה ע"ש סם שפיגל" במגמת הפקה יוזמת. בעבר, עסקה בעריכת ופיתוח תסריטים, ריכזה את מגמת קולנוע וההכנה לבגרות בתיכון "חוות הנוער הציוני" בירושלים, ניהלה את תחום היזמות החברתית בבית הספר כחלק מהתכנית הבינלאומית "יוצרים שינוי", ובנתה תכנית הערכה חלופית בספרות (תכנית תמ"ר).

אלכסנדרה צוקרמן | בעלת תואר ראשון בהצטיינות במחלקה לאמנות בצלאל ותואר ראשון במדעי החיים באוניברסיטת תל אביב. הציגה תערוכות יחיד והשתתפה בתערוכות קבוצתיות רבות בארץ וברחבי העולם. מרצה לאמנות במכללת מנשר לאמנות ובשלוחה החרדית של בצלאל. בעלת תעודת הוראה מהתוכנית לסטודנטים ובוגרים מצטיינים של האוניברסיטה העברית בשיתוף בצלאל.

אור סיני | בעלת תואר שני בבית הספר CalArts שבלוס אנג'לס, ותואר ראשון באקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. מוזיקאית, נגנית קונטרבס ומלחינה, יוצרת עצמאית ומורה למוסיקה ואלתור. חוקרת ומלמדת את תחום האלתור החופשי לצד פרויקטים של מוסיקה חדשה ופרויקטים אלקטרו-אקוסטיים. משתתפת בתוכנית ריזדנסי למלחינים בבית הנסן (2020) מופיעה עם אנסמבל "מוסיקה נובה" החל משנת 2018, זוכת מילגות סידאי ל-Music creativity, ופרס "מוסיקה למחול" בתחרות גרטרוד קראוס.

רותם שרמן | בעלת תואר שני בקומפוזיציה מ-Trinity Laban Conservatoire of Music and Dance (עם ציון לשבח) שלונדון, תואר ראשון בהצטיינות ביצירה רב-תחומית ותואר ראשון נוסף בהצטיינות בחינוך מוסיקאלי בשילוב תעודת הוראה מהאקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים. מלחינה, מעבדת ומתזמרת, פסנתרנית וזמרת-יוצרת. זוכת מלגות סידאי ומלגות נוספות, וזוכת פרס דיקן מטעם הפקולטה למוסיקה רב-תחומית, האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים לשנת 2013-14.

תיאור קהל היעד - הלומדת וצרכי

קיים פער בין הצרכים הרגשיים והאקדמיים של מתבגרים ומתבגרות שנולדו אחרי שנת 2000 לבין צורת הלמידה והערכה הנוכחית. אנחנו מאמינים שבדרכי לימוד והערכה חלופיות נוכל למצות, לשכלל ולהעצים יכולות של לומדים. ות רבים, שבחוויה הסובייקטיבית שלהם תוכן הלימוד אינו רלוונטי.

הלומדות ים בסטודיו אנקורי הם ילדים. ות סקרנים וחקרנים מטבעם, בעלי תחומי עניין מגוונים, גם בתחומי האמנות אבל לא רק באמנות. אלה ילדים. ות המגלים רצון ונכונות לרכוש מיומנויות מרובות, שזקוקים לדיאלוג מפרה ופתוח בסביבת לימודים מובנית וברורה. אלה ילדים. ות המסוגלים להתמודד רגשית וקוגניטיבית בסביבה מוצפת גירויים ותכנים, ויכולים לפתח מיומנויות הנדרשות בעבודת צוות. ילדי סטודיו אנקורי מוכנים להגיע מרחוק כל בוקר לבית ספר שיציע להם בגרות מלאה ואיכותית באמנות ובמדעים, לצד מיומנויות חשיבה מסדר גבוה.

ילדי סטודיו אנקורי בעלי ידע כללי וסקרנות באמנות, עם מוכנות להתנסות גם בתחומים שאין להם. הכרות מוקדמת איתם. הנכונות להתנסות, גם ברמה הרגשית וגם ברמה התפיסתית, היא מאפיין בולט בהסתכלות שלהם על הסביבה. הם שואלים שאלות ומצפים לשיח ודיאלוג פתוח ואותנטי. אלה ילדים. ות שמסרבים לבחור בין מדעים לאמנות, בין מחול לתיאטרון או מוזיקה. באופן טבעי הם נמשכים ליותר מתחום דעת אחד, ומתקשים לוותר על התחומים האחרים.

יש ביניהם ילדים. ות בעלי כישורים או עיסוקים מיוחדים שלא הצליחו לתמרן בין דרישות המערכת לבין עיסוק מקצועי בספורט, מוזיקה, מחול או פעילות התנדבותית שמצריכה מהם זמן ואנרגיה רבים במיוחד. הם מצפים שהלמידה תתקיים בבית הספר ותותיר זמן להעמיק בתחומי דעת נוספים. חלקם תלמידים. ות שהגיעו ממערכות שאינן מכוונות בגרות - יוצאי בתי ספר דמוקרטיים או חינוך ביתי, שהגיעו מחוויית למידה פתוחה לשיח ודורשים דיאלוג עומק כחלק מהתהליך לו הורגלו. עם זאת, הם מכירים בצורך בתעודת בגרות וזקוקים למערכת לימוד מובנית ומכוונת יעדים. חלק מהילדים. ות לא היו מעוניינים לגשת לבחינות הכניסה או שלא עמדו בדרישות הסף המחמירות בכניסה למגמות ייחודיות כגון מוזיקה, מחול או מדעים.

הלומדים. ות מרכיבים כיתות הטרוגניות מאד של ילדים. ות שאותרו כמחוננים לצד ילדים. ות בעלי אינטליגנציה תקינה, יש בהם. אחוז נורמטיבי של לקויי למידה, הפרעות קשב וריכוז, ילדים. ות שסובלים או סבלו מבעיה רפואית וילדים. ות שחוו שונות חברתית במערכות בהן למדו קודם לכן. ילדי סטודיו אנקורי מגיעים מרדיוס גיאוגרפי רחב מאוד וחלק אף נוסע מבית הספר ואילו מרחק רב מדי יום.

החברה וצרכיה

"אנחנו צריכים לאמן ילדים איך לחשוב - לא מה לחשוב"

John W. Moravjoec, 2008

כבר היום ברור שהעולם נמצא במצב של שינוי מתמיד. העתיד כבר כאן, ואין עוד דרך להפריד בין האנושות לטכנולוגיה. לא ניתן לחזות כיצד תיראה המציאות בהמשך, אבל אפשר בהחלט להניח שהמיומנויות להן ידרשו הילדים. ות שלנו בעוד כעשור שונות מאד מהמיומנויות להן נדרשנו אנו. האתגר החינוכי הוא לאמן ילדים. ות ומתבגרים. ות לחשוב באופן ביקורתי ויצירתי. כשרוננו של היחיד, המוכנות שלו להתאים את עצמו לסביבה משתנה ולתקשר עמה, יכולתו להגיב ביצירתיות למצבים חדשים ולחיות בתפיסות זמן שונות לפעול במצבי אי-וודאות, לעבוד בצוות, לנוע בזמן ולתמרן בין שפות שונות ובטכנולוגיות משתנות - אלו הופכות למיומנויות הכרחיות במאה ה-21. באופן טבעי מציעות האמנויות בסיס ומצע לרכישת כל המיומנויות הללו, הן יוצרות ממשקים והקשרים בין-תחומיים, מעוררות שאלה וביקורת, מעודדות עבודה קבוצתית ודיאלוג עם הקהילה.

התפיסה הרעיונית של התכנית וזו העומדת בבסיסו של בית הספר

**"אין מערכת חינוך אחת על פני כדור הארץ, שמלמדת ילדים מחול מדי יום,
באותו אופן שאנחנו מלמדים אותם מתמטיקה. למה?"**

Sir Ken Robinson, 2006

השאלה הזו עומדת באוויר הרבה מדי זמן. רובינסון מתייחס לאופן בו אנחנו מעדיפים תחומי דעת מסוימים על פני אחרים, בעוד האמנויות נשרכות מאחור. סטודיו אנקורי לעומת זאת מציג את האמנויות כחלק בלתי נפרד ממקצועות הליבה. בנוסף, נהוג לראות את תחומי האמנות השונים כתחומי דעת מבודדים ומפוצלים זה מזה, עם קשרים נסיבתיים רופפים ביניהם (אירוע, טקס או הצגה שמפגישים את תלמידי המגמות השונות על אותה במה). לרוב, מקצועות האמנות עצמם נלמדים בהפרדת התיאוריה מהפרקטיקה, ההיסטוריה והתולדות בנפרד מההתנסות המעשית. המסר העובר במקרים רבים ללומדת ולסביבה הוא שהמורה ה"אמן" לא חייב להפגין בקיאות אקדמית בהיסטוריה של האמנות, בעוד ההיסטוריון לא ידע להניח צבע עם מכחול.

בעשורים האחרונים מאבדת גישה זו את הרלוונטיות שלה, וגם באקדמיה ניתן בבירור לזהות את טשטוש הגבולות בין הדיסציפלינות. התפיסה אותה מציג סטודיו אנקורי מתייחסת לאמנות, כמו למדעים, כדיסציפלינות שונות להבנת הסביבה, עם אינטראקציה מתמדת ביניהן. סביבת הלימוד מציעה מרחב להתנסות ולחקר תוך רכישת ידע ומיומנויות מקצועיות. מאחר והאמנויות הן כלים אינטואיטיביים להתנסות, הן גם כלי מעולה לרכוש באמצעותו מיומנויות של חשיבה ביקורתית, יצירתיות ויזמות.

בסטודיו אנקורי משמשת האמנות כפלטפורמה וכשפה לרכישת ידע ומיומנויות, לפיתוח תהליכי חשיבה והתנסות. אנו רואים באמנות אמצעי ולא מטרה. האמנות משמשת אותנו ככלי לעיצוב חשיבה קונספטואלית מבוססת תוכן, כשהדגש מושם על התהליך ולא על התוצאה לבדה. האמנות מעוררת שאלות חקר ושיח ביקורתי, יוצרת ממשקים והקשרים בין-תחומיים, מקדמת חשיבה מופשטת, מעודדת למידה קבוצתית ודיאלוג עם הקהילה והמרחב הציבורי והחברתי, מספקת פרקטיקות של אימון ומתגמלת התמדה. מחקרית, ילדים ות שנחשפו לאמנות פיתחו יכולות חשיבה שסייעו להם גם בתחומי דעת אחרים.³ תכנית זו מדגישה את היצירה כהליך חקרני מובנה, שאינו אימפולסיבי, אין בו קתרזיס והוא לא נסמך על כוחן של המוזות. תהליך היצירה הוא תהליך קוגניטיבי ורגשי, שדורש הבנה מעמיקה בבסיס ידע, בחשיבה ביקורתית ובחשיבה רפלקטיבית. במסגרת תכנית הלימודים, הלומדים וסטודיו אנקורי מתמקדים באמנות ככלי לחקור בו, באמצעותו הם מעבדים את הנושאים והקונפליקטים הנלמדים במקצועות הליבה, ומוטל עליהם ללמוד לייצר הקשרים ולעשות היקשים בין תחומיים. הדגש על התהליך בתכנית המוצעת, דורש מהם להיות מודעים להקשרים בין עולמם הפנימי לסביבתם, ולפנות בעבודתם למעגלים רחבים ככל האפשר מעבר לעצמם. לשם כך הם יהיו מחויבים לשלוט במהלך הזמן במספר רב של שפות / דיסציפלינות ולנוע ביניהן.

הלומדים וסטודיו אנקורי לומדים לאורך כל השנים באותה מידה ובאותו אופן אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון, מחול, קולנוע, ספרות, תנ"ך, היסטוריה, אנגלית, מתמטיקה ומדעים. כל תחומי הדעת שזורים זה בזה וכלל הלומדים ונדרשים ללמוד את כל התחומים, ואינם מתבקשים לבחור ביניהם. בסטודיו אנקורי אנחנו מזהים ערך רב בלמידה רב-תחומית והתנסות רחבה כמקור וככלי לפיתוח חשיבה וחדשנות. שיטת הלימוד מטשטשת את החלוקה הקלאסית למגמות, מנטרלת או מצמצמת מאד את מוטיב התחרות, ומציעה סביבה לימודית והתפתחותית מוגנת, שאינה שיפוטית. היטיבה לציין זאת מ"מ יו"ר המזכירות הפדגוגית, רחל מתוקי ז"ל:

"לימוד והוראת אמנויות: מוזיקה, מחול, תיאטרון קולנוע ואמנות פלסטית, מבטיח חינוך איכותי, שימוש בריבוי האינטליגנציות האמנותיות התוך-אישית, התנועתית, המוזיקאלית, המרחבית, ומעודדות יצירתיות, תעוזה, גישה פואטית, סמלית, אסתטית ועוד. לימוד אמנויות כליבה במערכת הינו כורח חינוכי, ערכי, תרבותי ואמנותי ממדרגה ראשונה. לימוד אמנויות מבטיח את התפתחותה של חברה המעודדת יצירתיות ותרבות. עם הרחבת הגמישות הפדגוגית הניתנת למנהלי בתי הספר ולימודי ההשכלה הכללית בחט"ע, אני בטוחה שלימודי האמנויות ירחבו ויהו נדבך משמעותי בתהליכי ההוראה" [עדכון, פברואר, 2014].

³ <https://dana.org/wp-content/uploads/2013/12/learning-arts-and-brain-dana-press.pdf>

מטרות התכנית

מטרת העל

לפתח בקרב הלומדים.ות מודעות חברתית וסביבתית לצד יכולות חשיבה עצמאית, יצירתית וביקורתית, המבוססת ידע רב-תחומי ובין תחומי בקשת האמנויות, כמו גם את הביטחון העצמי הנחוץ להתמודדות בסביבה עתירת ידע, המאופיינת בשינויים תדירים וחוסר ודאות. אנו שואפים להקנות ללומדים.ות ביטחון ומיומנויות שיאפשרו להם.ן לעבד כמות גדולה של מידע באופן אפקטיבי, לקבל החלטות, ליזום, ליצור מתוך כבוד והכרה של האחר להציג ולנהל שיח סביב עבודתם, כשהם מתורגלים בשיתוף פעולה עם אחרים וערים לסביבתם.

א. מטרות בתחום הידע -

העשרה משמעותית בידע, מידע ויכולות יישום באמנויות באופן מושכל, כולל:

- הלומדים.ות ירכשו ידע אקדמי ויישומי בתחומי הדעת: מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע
- הלומדים.ות יכירו אופני ביטוי אמנותיים ייחודיים ואמנים.ות בחברה, כדרך לגיבוש זהות, הזדהות ושייכות לה
- הלומדים.ות יעמיקו את ידיעותיהם.ן וייצרו ידע חדש מתוך ראייה רב-תחומית בתמות הבאות: זיכרון, שיגעון, אינקוגניטו, ישראליות וחלום
- הלומדים.ות יכירו דרכי ביטוי אמנותיות להבעה ולביטוי רפלקטיבי של הלמידה, באמצעות יצירה בתחומי הדעת הנ"ל

ב. מטרות בתחום המיומנויות -

מיומנויות קוגניטיביות - פיתוח מיומנויות חשיבה ויכולות קוגניטיביות מסדר גבוה, בשילוב עם יכולת ביטוי, יישום והמחשת הלמידה באופן יצירתי, כולל:

- הלומדים.ות יפתחו יכולת קריאה וחשיבה ביקורתית אקדמית בתחומי הדעת: מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע
- הלומדים.ות ישכללו יכולות אוריינות חזותית, שמיעתית ופיזית, במקביל לאוריינות שפתית
- הלומדים.ות יפתחו גישה וחשיבה יצירתית, הן בהיבט התיאורטי והן באספקטים מעשיים
- הלומדים.ות יסגלו ראייה רב מימדית אינטרדיסציפלינרית, ויפתחו יכולת התמודדות עם מספר תחומי דעת ומדיומים בו זמנית
- הלומדים.ות ישכללו יכולת למידה מבוססת חקר: שאלת שאלות, בחירה, הובלה, אחריות וזמות
- הלומדים.ות יפתחו יכולות המשגה וילמדו לנסח שאלות והפתיחות
- הלומדים.ות ישכללו יכולות אוריינות דיגיטלית ועבודה בסביבה ממוחשבת

מיומנויות אישיות - טיפוח מיומנויות למידה משולבות עם מיומנויות רכות (soft skills) ושימוש במגוון מדיומים להבעת הידע הנרכש, כולל:

- הלומדים.ות יסגלו מיומנויות למידה תהליכית מתפתחת שאינה מונעת אך ורק מהשאיפה לתוצר המוגמר, תוך שמירה על מתח גבוה של עניין וסקרנות
- הלומדים.ות יתמודדו עם התנסויות חדשות, ידעו להתמודד עם כישלונות ולהיבנות מהם ויפתחו את היכולת להכיל תסכול
- הלומדים.ות יפתחו עצמאות, מודעות וידע בניהול עצמי / אישי
- הלומדים.ות יפתחו יכולת התבוננות פנימית ורפלקטיבית

מיומנויות בינאישיות - שכלול והעצמה של יכולות חברתיות ורגשיות (SEL) כמנוף ללמידה ולחשיבה, כולל:

- הלומדים.ות יפתחו מודעות וראיית האחר ויפתחו יכולות הכלה ואמפתיה גבוהה להגברת האחריות לשונה ולאחר בחברה
- הלומדים.ות ישכללו את יכולת ההתמודדות עם סביבה משתנה ומצבי חוסר ודאות
- הלומדים.ות ירכשו יכולת עמידה מול קהל, ניהול דיאלוג ושיח
- הלומדים.ות ילמדו להעריך, לתרגל ולהתאמן ב- GRIT⁴

ג. מטרות בתחום הערכים -

הגברת מודעות לחשיבותה של ביקורת חברתית ותרבותית והעצמת תחושת האחריות (accountability), כולל:

- הלומדים יכירו בחשיבותן של האמנויות השונות לפיתוח רגישות, מודעות וביקורתיות אישית, חברתית וציבורית
- הלומדים יעמיקו את תהליכי גיבוש הזהות, ההזדהות והשייכות לקהילות בהן חיים, מתוך היכרות עם אופני ביטוי אמנותיים ייחודיים ואמנים ופועלים בהן
- הלומדים יכירו בחשיבותן של הקבלה והאמפתיה כלפי האחר, הזר והשונה בחברה
- הלומדים יכירו בחשיבות תקשורת בינאישית באמצעות קשב, דיאלוג ועבודה בשיתוף פעולה
- הלומדים יכירו בחשיבות ובאפשרות הפעולה שלהם ליצירת שינוי וקידום בחברה כיחידים וכקבוצה (Agency)

דרכי הוראה - למידה - הערכה

השיטה בסטודיו אנקורי אינה מקדשת תוצרים. התהליך הלימודי שמקדם סטודיו אנקורי מבוסס על פיתוח מיומנויות איסוף וארגון מידע, עליו להיות רפלקטיבי, ביקורתי, ולהדגים עשייה וחיפוש, מוכנות להתנסות ופתיחות מחשבתית. אנו סבורים כי לשם כך נחוצה סביבה מוגנת שאינה שיפוטית, שיצירה ולמידה משגשגות במקומות מוגנים, ושישנה חשיבות עליונה בהנאה רציפה לאורך התהליך.

דרכי ארגון התוכן, תהליכי הלמידה והסביבה התרבותית, בשפת סטודיו

הלמידה בסטודיו אנקורי מבוססת עבודות ומיזמים בין ורב-תחומיים (אינטרדיסציפלינריים). שנת הלימודים נחלקת לעונות, בכל עונה תמה מרכזית, וכל מקצועות הלימוד, הליבה והאמנות, סובבים סביבה. כל עונה מסתיימת ב"שבוע סטודיו" - במסגרתו יוצרים הלומדים ו"פרוייקט סטודיו" המבוסס על התכנים שלמדו במקצועות הליבה, והמיומנויות שרכשו במהלך העונה.

לשם כך יצרנו שפה ייחודית וייעודית המשקפת את דרכי העבודה והתרבות בסטודיו אנקורי:

• **עונות** - שנת הלימודים בסטודיו אנקורי נחלקת לעונות, כל עונה אורכת בין 8-11 שבועות בהתאם לשכבת הגיל, ומסתכמת ב"שבוע סטודיו". לכל עונה תמה, נושא מרכזי, סביבו נלמדים כל תחומי הדעת, כך שנושא אחד מהווה ציר מרכזי לכל המקצועות הרבות אמנות, כשכל התכנים הנלמדים שואבים השראה ממנו. כך חווה הלומד. חוויה אחת מאוגדת, בעלת קשרים והקשרים ברורים. את תוכן הלימוד כותבים המורים עצמם, בהסתמך על התכנים בתכנית הלימודים של משרד החינוך.

• **תמה** - התמה היא הנושא סביבו בנויים המורים את התכנים והמיומנויות במהלך העונה. התמות נבחרו בהתאמה לתהליכי החיברות וההתפתחות של הלומדים, והן חלק מתוכנית רב-שנתית - ז' - י"ב הכוללת רכישת מיומנויות למידה ויזמות.

תכני הלימוד והתמות בסטודיו אנקורי בנויים על 5 עקרונות מפתח:

- תחום הדעת - הגדרות ותאוריות במקצועות הליבה מתוך תכנית הלימודים של משרד החינוך.
- חיבור לחיי הלומדים - נושאים רלוונטיים ומשמעותיים לגיל ההתבגרות, ולתחומי העניין של הלומדים.
- חיבור לחיי היום-יום - נושאים הנמצאים במוקד העניין והדיון החברתי של האקטואליה בחברה הישראלית.
- מיומנויות לומדת - מיומנויות הנדרשות לבוגר מערכת החינוך במאה ה-21.
- אינטרדיסציפלינריות - החיבורים וההקשרים הנוצרים בין כל תחומי הדעת, בראיה רב-ממדית.

⁴ גריט הינה תכונה אשר על פי אנג'לה דקווארת מהווה שילוב מיוחד של להט, התמדה ונחישות. לקריאה נוספת: <https://www.calcalist.co.il/internet/articles/0,7340,L-3707845,00.html>

- **מפגשי סטודיו** - במהלך העונה מתקיימים "מפגשי סטודיו" שבועיים המועברים ע"י מורים ות המשמשים "מנחי הסטודיו". במפגשים אלה מעבדים הלומדים, בעזרת המנחים, את הידע אותו רכשו בשיעורי הליבה השונים לכלל עבודה/יצירה, הבאה לידי ביטוי לפי בחירתו של הלומד. ת. באחד מתחומי האמנות הנלמדים בסטודיו, במסגרת "שבוע סטודיו". במפגשים עצמם מנתחים הלומדים, ות יצירות שונות דרך היבטים רעיוניים ולא טכניים, קוראים ומנתחים טקסטים של ביקורת וניתוח יצירות וע"י כך משכללים את יכולת החשיבה והניסוח, את אוצר המילים ומפתחים יכולת דיאלוג ושיתוף במעגלים כיתתיים.
- **שבוע סטודיו** - בסוף כל עונה מתקיים "שבוע סטודיו". השבוע נחלק ליומיים של יצירה, השלמות, העמדות וסגירות אחרונות של העבודות והמיזמים, יומיים נוספים המוקדשים לפרזנטציות, ויום אחרון של שחרור ופעילות חברתית הפוגתית.
- **פרזנטציה** - במעמד הפרזנטציה מתבקשים הלומדים. ות להציג מיזם/עבודה עצמאית או עבודת צוות, לפי בחירתם ושקולם, בכל תחום או מדיום אותו הם מוצאים לנכון, המקושר לתכנים במקצועות הליבה. את העבודה הם מציגים לילדי השכבה ולצוות המורים, ומנהלים איתם שיח משותף, בו מתבקשים הלומדים. ות להציג ולשקף לעצמם ולקבוצה את התהליך שעברו במהלך העונה, ההקשרים וההשראות, ההצלחות והכישלונות, הקשיים והעזרה שקיבלו במהלך הדרך. חשוב לזכור שהתהליך מונחה חשיבה חיובית והוא אינו שיפוטי באופיו. במקביל, מתבקשים הלומדים. ות להגיש "טקסט פרויקט" המתייחס לתהליך העבודה, מקורות ההשראה והתוכן עליהם נשענת העבודה.
- **טקסט פרויקט** - כל יצירה מלווה בדף עמדה המכונה "טקסט פרויקט" (גרסת סטודיו אנקורי ל-Artist Statement) המתאר בפרוטרוט את תהליך העבודה שעברו הלומדים. ות במהלך העונה; מבחירת התוכן, תהליך ההפשטה ותאור "קונספט" היצירה עליה הוכנה "פרזנטציה". הלומדים. ות לומדים להציג אותה מול מנחי הסטודיו, המורים המלווים וחבריהם לשכבה.
- **עבודת חקר** - אנחנו רואים חשיבות רבה בשכלול מיומנויות החשיבה, הקריאה הביקורתית והכתיבה האקדמית, לכן, בכל עונה, מגישים הלומדים. ות עבודת חקר באחד ממקצועות הליבה. עבודת החקר בנויה כך שהיא מניעה את הלומדים. ות לחזור על החומר הנלמד ולעבד אותו ביחס לתחומים נוספים שלא נלמדו בכיתה. זהו המקום לשאול שאלות, למצוא היבטים אישיים ולחפש תשובות עומק מבוססות ידע, המקדמות את מרכיב הלמידה והופכות אותה לרלוונטית. ניהול מקצועי וקפדני של התהליך, אופן ההגשה וכתיבה סדורה המפגינה ידע והבנה הם כלים נדרשים ללומד. ת עצמאי בסביבה משתנה ורוויית מידע.
- **רפרטואר** - בהתאם לתמה, מגיש כל מורה את "הרפרטואר" העונתי שלו (רפרטואר הוא גרסה סטודיאלית לסילבוס). הרפרטואר בנוי ע"פ מספר המפגשים בכל עונה ולכל תחום דעת, ונבנה ע"י המורה כל שנה מחדש בהתאם ללומדים. ות ולסביבה החברתית-תרבותית-פוליטית המשתנה תדיר, כאשר הרפרטוארים בתחומי האמנות מונחים ע"י המנהל האמנותי. לרפרטוארים מבנה קבוע, והם מבוססים על בחינת התמה העונתית בתחום הדעת - אמנות, מוזיקה, תיאטרון, מחול או קולנוע, ולמידה מעשית של מיומנות הנגזרת מהם ומחוברת לתמה. העונה נפתחת במבוא המציג את התמה והנושא הנלמד, הדגמה של 2-3 מפגשי העמקה, תוך המחשה ללומדים. ות מה מצופה מהם במהלך העונה, והדגמת המיומנויות הנגזרות ממנה. במהלך המפגשים הבאים חוקרים, בוחנים, מתנסים ומעמיקים הלומדים. ות בתמה בהתאם להנחיות המורה בקבוצות או ביחידים, ובמפגשי הסיום של הרפרטואר משתפים את כולם בתכנים, בחקר ובתוצרים שביצעו, כדרך להשלמת התמונה.
- **דראפט** - כל עבודה המוצגת בשבוע סטודיו, כמו גם עבודות החקר שהלומדים. ות כותבים. ות, מוגשת בשלב ראשוני כטיטה ("דראפט"). כשלב מקדים לבקרה ולרפלקציה.

דרכי הערכה מסכמות

הערכת הלומדים. ות תעניק משקל של 70% לעבודה מעשית רב שנתית, ו-30% לעבודת חקר כתובה:

פרויקט שערכו 50% מהציון הכולל:

פרויקט עצמאי בהסתמך על אחד או יותר מחמשת ממדי הסטודיו והמנעד הרחב שביניהם - מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע - בעונה הפתוחה על הלומדים. ות להציג מהלך לימודי שלם של עונת למידה. עליהם לבחור בתמה ובתוכן אותם יחקרו, ובהתאם לכך ייבחרו המנחים. ות מנטורים. ות שילוו אותם. בתהליך. התהליך יסתיים ב"תערוכת סוף שנה" במסגרתה יוצגו העבודות, ולאחריו יוצגו להורים בערב מסכם.

הציון בנוי משלושת הרכיבים הבאים:

1. פרויקט סטודיו - יצירה / פרויקט עצמאי הבנוי לפי חמשת ממדי הסטודיו - 30%

2. טקסט פרויקט - המלווה את היצירה - 10%

3. פרזנטציה של היצירה וניהול שיח בפני ציבור ושופטים חיצוניים - 10%

הערכת הפרויקט תכלול חלופות/דרכי הערכה שמתאימות לפרויקט וללומד. ת, בהתאם להחלטה משותפת עם המנחה שצוות. ה. ללומד. ת. ההערכות יועברו בכתב ע"י המעריכים ויסוכמו ע"י מנחי השכבה:

• הערכת מנחה (חובה) - 40%

• הערכת פורום מקצועי (חובה) - משלב אנשים פנים וחוץ (בדומה לוועדת תזה) - 50%

• בחירה באחת מבין שתי דרכי הערכה 10%:

• הערכה אישית - ציון עצמי על התפתחות וראייה רב שנתית של תקופה בסטודיו, והעבודה ביחס לעבודות קודמות - 10%

• הערכת עמיתים - חו"ד של קבוצת לומדים משכבות י-יב' (4 עד 6 מעריכים. ות), שייבחרו על בסיס התעניינות בנושא וידע - 10%

עבודת חקר כתובה בהיקף של 30% מהציון הכולל:

עבודת חקר עיונית המציגה את התמה בה בחרו הלומדים. ות. העבודה כוללת: הסבר על החיבור והסיבה/ות לבחירת התמה: מבחינה פוליטית, חברתית, היסטורית או מדעית, לצד הצגה ופיתוח התוכן הנבחר. הצגת שאלת חקר הנובעת מן התמה שנבחרה. בחינת אופן הטיפול בתמה באחד מתחומי האמנות לפחות. נדגיש כי באופן טבעי הלומדים. ות ימצאו יותר מתחום אחד לעסוק בו, אבל הבינתחומיות לא דווקא תנכיח את עצמה בריבוי דיסציפלינות, אלא כראיה או ניתוח רב-תחומי. זאת תוך בחינה ולמידה של יצירות ויוצרים. ות שהגיבו לתמה, הציגו ודנו בה, כיצד ניגשו אליה ומדוע, סיכום ומסקנות.

עבודת החקר תוגש בהיקף של 15-20 עמודים ותהיה מורכבת משלושה חלקים:

- הצגת התמה הנבחרת - פיתוח התוכן והצגת מחקר מבוסס מקורות, התייחסות לשאלות העוסקות בהיבטים פוליטיים / חברתיים / תרבותיים / היסטוריים / מדעיים / סוציולוגיים ואחרים רלוונטיים, והסבר על הסיבה לבחירת התמה.
- רפרנסים - בחינה של התמה הנבחרת בהקשר אמנותי רחב, הצגת דוגמאות של יוצרים ויצירות שעסקו בתמה וניתוחן.
- סיכום - הסקת מסקנות וסיכום המחקר תוך התייחסות אישית/רגשית לתמה, בהקשר למציאות המיידית של הלומד. תובאמצעות הצגת ההקשר שבין התמה לחיים של הלומד. ת. הצגת העמדה הרלוונטית והאישית של הלומד. ת. בהמשך לדין המחקרי, תוך הבעת ביקורת ודעה אישית.

מדדי הערכה יכללו:

- מבנה והבעה - כושר ביטוי, בהירות הטקסט, ניסוח ושטף כתיבה - **15%**
- מתודולוגיה - שימוש בכלי מחקר, הסקת מסקנות ויכולת כתיבה ביקורתית והשוואתית - **15%**
- תוכן - יכולת פיתוח קשרים והקשרים תמטיים ואינטרדיסציפלינריים והתייחסות לשאלות רלוונטיות פוליטיות, תרבותיות, חברתיות או אישיות - **70%**

פורטפוליו רב-שנתי שערכו 20% מהציון הכולל:

תיעוד, טקסט פרויקט ורפלקציה עצמית על התהליך. הלומדים יציגו בכל פורמט שיבחרו (דיגיטלי, צילומי, וידאו או אחר) תיק עבודות נבחרות מתקופת הלימודים בסטודיו אנקורי, המתאר התפתחות תמטית קונספטואלית או אחרת. על הפורטפוליו להכיל לפחות שלושה פרויקטים קודמים בהתבסס על עבודות סטודיו מכיתה י' וי"א כולל טקסט פרויקט, מלווים בטקסט רפלקטיבי קצר שיציג את קבוצת העבודות בהקשר רחב יותר.

מפרט התכנים - ראשי פרקים של הנושאים הנלמדים ודרכי ארגון התוכן

מפרט התכנים מוצג על פי חלוקה לכיתות - י', י"א ו-י"ב, כאשר כל כיתה מחולקת על פי העונות הנלמדות באותה השנה. תחת כל עונה מוצגת תחילה הגדרה של התמה הכללית, ולאחר מכן קיימת חלוקה למקצועות האמנות. בכל אחד מהמקצועות מופיעה תת הגדרה של התמה העונתית, שמטרתה להגדיר את גבולות התכנים של צוות המורים, ולאחר מכן מופיעה חלוקה של שעות הלימוד לכל תוכן נבחר. בסוף כל עונה מוצגת רשימה ביבליוגרפית של העונה הספציפית, המהווה השראה למחקר שמתבקש צוות המורים. לבצע סביב כל תמה. תוכן הלימוד חופף במידה רבה את התכנים הנלמדים במקצועות האמנות בתכניות הלימוד באמנות, אם כי לא בהכרח מדגים את אותן מיומנויות טכניות. תכנית הלימודים ארוכת שנים ועתירת שעות לימוד, כך שהיא מקיפה את ערכי הליבה של כל מקצועות האמנות בתכניות הלימוד ומעבר. לצד זאת, שיטת העבודה היא תמטית ולא לינארית, כך שהדגשים והאופן בו מובנה הידע שונים במטרה להנחיל כלים לניתוח ופיתוח תוכן חדש.

מפרט התכנים של תכנית זו מבוסס על חלוקה תמטית שמהווה את המסגרת לכל מקצועות הליבה והאמנות. חלוקה תמטית זו מגדירה את גבולות התכנים שצוות המורים חוקר ובוחר ללמד, כאשר בכל שנה המורים בוחרים במקורות, רפרנסים וביבליוגרפיה המתאימים לאותה העת (מבחינה חברתית-תרבותית-פוליטית) וללומדים. ות באותה השכבה (אופיים, יכולותיהם והרקע שלהם). מטרת תפיסה זו של בניית רפרטואר (מערכי שיעור) אישי על ידי כל אחד ואחת מהמורים. ות הינה לייצר תהליך חשיבה יצירתית ויזמית מקביל לזה שנדרש מהלומדים. ות. זאת מתוך הבנה כי כדי שהמורים יוכלו ללמד ולהדגים כיצד יש לבצע תהליך למידה ומחקר משמעותי ומעמיק, עליהם לעבור אותו בעצמם. התמה הנבחרת של כל עונה משמשת את המורים. ות בעת כתיבת הרפרטואר, כשם שקטגוריות כגון תנועות אמנות, תקופות היסטוריות, חלוקה גיאוגרפית, סגנונות מוזיקליים, סוגה קולנועית ועוד, משמשות לרוב כתיחום לתכניות ללימודי תולדות האמנות השונות הקיימות. בכל אחד ממקצועות האמנות נבחרת התמה מנקודת מבט אחרת, המציעה פרשנות ספציפית לאותה התמה ומאפשרת התמקדות במיומנויות שונות רלוונטיות, תוך הגדרת מסגרת ברורה על פיה כל מורה מתבקש. לחקור ולבחון את המקצוע אותו הוא או היא מלמד. ת. מטרת הדוגמאות המובאות במפרט התכנים הינה להציב ולהמחיש את הסטנדרטים שילוו את הצוות בבחירת הטקסטים והרפרנסים בכל שנה מחדש.

שלוש עונות בשנה - כל עונה אורכת 9 שבועות + שבוע סטודיו מסכם.

שעות שבועיות	תחום דעת
3 ש"ש	אומנות פלסטית
2 ש"ש	מוזיקה
3 ש"ש	תיאטרון
2 ש"ש	מחול
4 ש"ש	קולנוע
4 ש"ש	מפגשי סטודיו
3 X 35 שעות	שבוע סטודיו
18 שעות שבועיות 3 עונות (9 שבועות כל עונה) 3 שבועות סטודיו 591 שעות שנתיות	סך הכל שעות אמנות

עונת זיכרון :

המחשת הזיכרון כחלק בלתי נפרד מחוויית ההווה, בהיבט אישי וחברתי, בארץ ובעולם. במהלך העונה יתמודדו הלומדים.ות עם הזיכרון כחלק מתהליכי תיעוד ויצירה וההקשר שלהם לזיכרון אישי וקולקטיבי. באמצעות האמנויות השונות נבחן את הזיכרון כתהליך תלוי חברה, מקום וזמן, ואת תפקידן של אלו בהבנייתו ועיצובו של הזיכרון. נעשה כל זאת דרך קריאה של טקסטים, צפייה ביצירות קולנועיות והקשבה ליצירות מוזיקליות, ובאמצעות היכרות מעמיקה עם יצירות אמנות קלאסיות ועכשוויות, אשר כולן עוסקות בנושא הזיכרון על רבדיו השונים. בנוסף, העונה תתמקד במיומנויות הנוגעות בדרכי ייצור, שימור, עריכה והפצה של זיכרון. דרך כל אלו ועוד הלומדים.ות יפתחו הבנה רב-מימדית ואינטרדיסציפלינרית של תחום הזיכרון, שאינו קשור לעבר ולהיסטוריה בלבד, אלא חלק בלתי נפרד מההבנה שלנו את ההווה והיכולת שלנו לעצב את העתיד.

מחול מהו זיכרון חושי והאם ניתן לזהות אותו בתנועה הקולקטיבית שלנו?

במהלך העונה נעסוק בזיכרון תנועתי וזיכרון קינסטטי לצד זיכרון קולקטיבי, לאומי ותרבותי. במהלך חיינו אנחנו צוברים ידע פיזי המורכב מהרגלים תנועתיים, מחוות גוף ומערכות סימנים אישיות וקולקטיביות; את חלקם אנו רוכשים כמטען גנטי והתפתחותי ואת חלקם אנו רוכשים כידע תרבותי, המושפע מהחברה הסובבת אותנו. השיעורים והתרגילים בעונה יבדקו את היחסים בין שני אלה, כמו גם דרכי שינון של תנועות, צבירה והפנמה תנועתית.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מחול	4	מבוא - זיכרון תנועתי	הלומדים.ות יפתחו וישכללו מיומנויות תנועה; הלומדים.ות יטפחו את הזיכרון החזותי והתנועתי ואת היכולת לבצע ולחבר רצפי תנועה קצרים וארוכים.	זיכרון תנועתי; זיכרון קינסטטי; קומביניציה; חזרתיות; דמיון; תחושות גוף; אלתור	צפייה ביצירות ורפרנסים; תרגילי חימום ותנועה בזיכרון; תרגול קומביניציות או הלבשת דימויים על תמונות כפרקטיקה לזיכרון של רצף תנועתי; דיון במליאה.	יצירות ורפרנסים הקשורים בטכניקות של צבירה, הוספה וחזרתיות. לדוגמה: • דמעות קטנות, בלט פרלד'וקאז', 1985 • According to Law, ענת כ"ץ וארז מעין	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	4	זיכרון סובייקטיבי	הלומדים.ות ישכללו מיומנויות תנועה; הלומדים.ות יבינו את הזיכרון כפעולה סובייקטיבית ויעמדו על הקשר שלה לתנועה.	סובייקטיביות של זיכרון; זיכרון וקוגניציה;	תרגילי תנועה תוך תרגום זיכרונות אישיים לתחושות פיזיות ולביטוי תנועתי; קריאה ודין.		
מחול	6	זיכרון סובייקטיבי	הלומדים.ות יפתחו צפייה מושכלת במחול, הערכה וביקורת; הלומדים.ות יפתחו יכולת פרשנות אישית של החומר התנועתי; הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה בקבוצות ושיתוף פעולה.	זיכרון בחומר; שחזור; עקבות; קומפוזיציה מוזיקלית; תלבושות; תפאורה; תאורה; מוזיקה; אילוזיה במחול.	צפייה ביצירות מחול וניתוחן במליאה; עבודה בקבוצות ויצירת קטעי מחול קצרים.	יצירות הקשורות לזיכרון סובייקטיבי. לדוגמה: • פולחן האביב, פינה באוש, 1975 • פולחן האביב, עמנואל גת, 2005	עבודה בקבוצות ויצירת קטעי מחול קצרים, כולל פרזנטציה של הקטעים במליאה
מחול	4	זיכרון קולקטיבי במחול	הלומדים.ות יכירו יצירות מחול הקשורות בזיכרון לאומי ותרבותי מהארץ והעולם; הלומדים.ות יפתחו צפייה מושכלת במחול, הערכה וביקורת.	זיכרון קולקטיבי; ארכיון	צפייה ביצירות מחול וניתוחן, תרגילי אימפרוביזציה במליאה.	יצירות הקשורות בזיכרון לאומי ותרבותי. לדוגמה: • זיכרון דברים, רמי באר [להקת המחול הקיבוצית], 1994 • ארכיון, ארקדי זיידס, 2014 • אוסף לאומי, תנועה ציבורית, 2015 • פיגוע, תנועה ציבורית, 2008.	

אמנות פלסטית

אמנות כ"משמרת זיכרונות עבר"
האם האמנות יכולה לשמש כ"מסמך היסטורי", ועד כמה היא מעצבת את הזיכרון שלנו?

במהלך העונה נבחן את הקשר ארוך השנים שבין יצירת האמנות לזיכרון, את תפקידה של האמנות כמשמרת זיכרונות עבר אישיים וקולקטיביים ואת השינויים שחלו באופני ייצוג הזיכרון באמנות. מאז המצאת הצילום מעמדה של יצירת האמנות עבר תהפוכות, והאמנים.ות התבקשו למצוא לאמנות הצדקה, מעבר לחיקוי המציאות הנראית. לצד תפקידם של הזיכרונות האישיים והסיפורים האוטוביוגרפיים של האמנים.ות ביצירה, נעסוק בתפקידם של אובייקטים במרחב הציבורי כנשאי זיכרון קולקטיבי וביחסי הגומלין שבין היסטוריה לזיכרון, בין שכחה להשכחה, ובין האישי לחברתי.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	4	מבוא - דימוי וזיכרון; הקשר ארוך השנים שבין יצירה לזיכרון ומעמדה של יצירת האמנות מאז המצאת הצילום	הלומדים.ות יכירו יצירות ואמנים.יות חשובים.ות מהאמנות המודרנית והעכשווית; הלומדים.ות יבחנו את מטרתה של יצירת האמנות מעבר לחיקוי ו/או תיעוד המציאות; הלומדים.ות ישכללו יכולות אוריינות חזותית.	צילום; אובייקטיביות; סובייקטיביות; זמן; פרשנות; זיכרון; קיבועו של הדימוי.	מצגת יצירות וניתוחן תוך דיון במליאה.	אמנות מודרנית ועכשווית המדגימה את הקשר שבין היצירה והזיכרון. לדוגמה: • התמדתו של הזיכרון, סלבדור דאלי, 1932 • שמש צהובה, מארק שאגאל, 1968 • נוף ים, הירושי סוגימוטו, 1980 • אמא, לואיז בורד'ואה, 1999 • בטי, גרהארד ריכטר, 1988	
אמנות פלסטית	6	רישום מזיכרון	הלומדים.ות יתוודעו למדיום הרישום ולאפשרויות השונות המגולמות בו; הלומדים.ות יבחנו את הרישום ככלי לביטוי אישי, רגשי או רעיוני; הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל.	רישום; קומפוזיציה; קו; כתם; קווי מתאר; אור/צל; טבע דומם; טרומפ-לויל; ייצוג מציאות.	תרגילי רישום אישיים; שימוש בפחם ועפרונות רישום.	יצירות טבע דומם, לדוגמה: • טבע דומם הולנדי מהמאה ה-17.	השיעורים מתחילים בפרזנטציה אישית של 10 דקות, הנעשית כל שיעור על ידי אחת או אחד מהלומדים.ות על אודות אמן או אמנית נבחרים, תוך בחינה של תפקידם כמשמרי זיכרון, אישי או היסטורי.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	5	זיכרון ילדות - אילו רגעים אנחנו זוכרים? ממה מורכבות החוויות שאנחנו זוכרים? כיצד מתעצבת הזהות שלנו? מה תפקידה של יצירת האמנות ביצירת זיכרונות?	הלומדים יוכלו לשכלל יכולות עמידה מול קהל; הלומדים יכירו מבחר יצירות בהן ההיבט האישי (זיכרון ילדות) משמעותי בהבנת וינסחו שאלות אודות חשיבות ההקשרים הביוגרפיים של האמן. ית להבנת היצירה.	פיסול; זיכרון ילדות; זהות; רדי-מייד.	מצגת יצירות והרצאה.	אמנות מודרנית ועכשווית העוסקת בזיכרונות ילדות באמצעות פיסול. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> • Mike Kelley, Ahh...Youth!, 1991 • Paul McCarthy, Tomato Head (Green), 1994 • Charles Ray, Fall '91, 1992 • Takashi Murakami, Mr Dob Sculpture (Gold), 2016 • Maurizio Cattelan, Charlie, 2013 • Sophie Taeuber, Konig Deramo, 1918 • Alexander Calder, Circus, 1926-31 	פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרים

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	6	זיכרון ילדות - פיסול	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל; הלומדים.ות יכירו חומרי פיסול שונים על סגולותיהם ומגבלותיהם; הלומדים.ות יתנסו בפיסול אובייקטים תלת-ממדיים ויבחנו את הפסל כדרך ביטוי אישית-אמנותית.	פיסול; זיכרון ילדות; זהות; רדי- מיד.	תרגיל אישי בפיסול מחומרים שונים.		פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרים
אמנות פלסטית	6	זיכרון קולקטיבי - בחינת אובייקטים במרחב הציבורי כנשאי זיכרון	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל; הלומדים.ות יכירו את האינטראקציה של האמנות עם הסביבה והחברה, ויבחנו את מקומה של האמנות בזיכרון הקולקטיבי; הלומדים.ות ירכשו מיומנויות להבנת היחס בין רישום דו-ממדי למרחב התלת-ממדי.	זיכרון קולקטיבי; זיכרון מרחבי; אנדרטאות; נרטיב.	מצגת יצירות וניתוחן; תרגיל אישי/בקבוצות קטנות - תכנון אנדרטה במרחב הציבורי של בית הספר, הכנת רישומי הכנה ובניית מודל.	יצירות העוסקות בנושא זיכרון קולקטיבי. לדוגמה: • "Heavy Weight History" (Excerpt) by Christian Jankowski • Rachel Whiteread, House, 1993	פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרים

מוזיקה

הזיכרון האנושי בעולם המוזיקה האם ישנה חוקיות ליצירת להיט?

במהלך העונה נבחן את האופן בו מוזיקה מעובדת במוח האנושי ומשפיעה על הצורה בה אנו חווים וזוכרים אותה. הבנת סוגי זיכרון שונים כגון זיכרון מילולי, זיכרון רגשי וזיכרון מוזיקלי, משמשת אותנו בפיענוח תהליך הקניית "טעם אישי" במוזיקה. לאורך ההיסטוריה מלחינים.ות השתמשו בזיכרון האנושי שלנו והגיבו לשינויים שחלו באופן בו אנו צורכים.ות מוזיקה ושינו את הזיכרון המוזיקלי שלנו. בהתאם לכך נעסוק במאפיינים שהופכים מנגינות לקליטות, נכיר את מערכת הצלילים ואת היחסים ביניהם (דיאטוני מול כרומטי), נתנסה ביצירת מנגינות וטקסט קליטים ונבחן באופן ביקורתי את השימוש שנעשה בהן (פוליטי, שיווקי וכדומה).

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מוזיקה	3	מבוא - מבנה הזיכרון המוזיקלי וזיכרון אנושי	הלומדים.ות יחשפו לזיכרון המוזיקלי שקיים בכלנו גם ללא ידיעתנו; הלומדים.ות יבינו כיצד תבניות של מנגינות שונות משפיעות על הזיכרון האנושי.	זיכרון מילולי; זיכרון רגשי; זיכרון מוזיקלי; זיכרון אנושי; זיכרון המאזין; מנגינה; הרמוניה; מערכת טונאלית מול מערכת כרומטית	תרגיל אישי ודין במליאה.	סקירה היסטורית של יצירות, הנחשבות קליטות או מורכבות. לדוגמה: • חוה אלברשטיין, האמנם • Queen, Love of My Life • ואגנר - פתיחה • אלון עדר, שיר לאמא	
מוזיקה	5	בחינת מבנה הזיכרון האנושי כעמוד התווך של תהליך כתיבת היצירה המוזיקאלית.	הלומדים.ות ידעו לנתח את הגורמים למנגינה קליטה, קלה לזיכרון, מתנגנת ומדבקת; הלומדים.ות יפתחו יכולות מחקר עצמאי ועבודה בזוגות; הלומדים.ות ישכללו אוריינות שמיעתית ויתנסו בהאזנה 'מושכלת' ליצירה מוזיקלית.	זיכרון אנושי; זיכרון המאזין; מנגינה; הרמוניה; מערכת טונאלית מול מערכת כרומטית; מוזיקה קלאסית; מודרנית; פופ; ג'אז	תרגיל מחקר בזוגות; עבודה במליאה ודין; האזנה במליאה וניתוח יצירות מוזיקאליות	יצירות מוזיקאליות של מגוון יוצרים. ות ומלחינים.ות מתקופות שונות לאורך תרבות המוזיקה: • מוצארט • בטהובן • שנברג • ליגטי • אלבן ברג • סטיב רייך • אלון עדר • חוה אלברשטיין • יוני רכטר • נועה קירל • סטייק ובן-אל	פרזנטציה בזוגות של תרגיל המחקר

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	4	ג'ינגלים וזיכרון קולקטיבי - סקירה של שימוש וייצור מנגינות קליטות, היכרות עם מערכת הצלילים והיחסים ביניהם (דיאטוני מול כרומטי)	הלומדים יפתחו יכולות ניתוח וחשיבה ביקורתית; הלומדים יבינו מהו זיכרון קולקטיבי ומהו תפקידה של המוזיקה בהתהוותו.	ג'ינגל; להיטים; פרסומות; קצב; מקצב; מלודיה; הרמוניה; מבנה; עיבוד; זיכרון קולקטיבי; דיאטוני מול כרומטי.	קריאת טקסט משותפת ודין במליאה; האזנה לקטעים מוזיקליים במליאה ודין.	<ul style="list-style-type: none"> כתבה - פרסומת עם פוטנציאל ג'ינגלים של פרסומות ו/או יצירות בעלות מנגינה קליטה. לדוגמה: אריק איינשטיין פרסומות של קוקה קולה דורון טלמון טו פאק המוזיקאים שמאחורי הג'ינגלים המוכרים לכיתה 	
מוזיקה	6	להיטים וזיכרון קולקטיבי	הלומדים יתנסו בכתיבה והלחנה של להיטים (מנגינות קליטות); הלומדים יוכלו יוכלו שיתוף פעולה ועבודה בקבוצות; הלומדים יתנסו בעבודה עם כלים שונים; הלומדים יוכלו יכולות עמידה מול קהל תוך ניהול דיאלוג ושיח על העבודות.	ג'ינגל; להיטים; פרסומות; קצב; מקצב; מלודיה; הרמוניה; מבנה; עיבוד; זיכרון קולקטיבי	סדנה מעשית.	<ul style="list-style-type: none"> תרגיל בקבוצות של 5 - כתיבה והלחנה של מנגינה קליטה על פי נושא נבחר: שימוש בכלים חיים / שירה / סאונד / מהפלאפון / כל דרך יצירתית בה יבחרו. 	

תיאטרון

בין האובייקטיבי לסובייקטיבי האם הזיכרון יכול לשמש כחומר גלם ליצירה התיאטרונתית?

במהלך העונה נבחן את תפקידו של התיאטרון בשימור זיכרון רגשי ופיזי. לזיכרון הפיזי-החושי והרגשי תפקיד מרכזי בתיאטרון הריאליסטי, כאשר המתודה הראשונה ללימודי המשחק - השיטה של קונסטנטין סטניסלבסקי, מבוססת על הזיכרון הרגשי של השחקנים והגבול שבין האובייקטיבי לסובייקטיבי במשחק הריאליסטי. בנוסף נעסוק גם בזיכרון הפיזי, בקשר בין חוויה פיזית וסובייקטיבית של מקום לבין הזיכרון האובייקטיבי שלו, וכיצד התיאטרון יכול להעניק חיים מחודשים לזיכרונות הללו.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
תיאטרון	5	מבוא - זיכרון והקשר הרגשי	הלומדים יעמדו על הקשר בין זיכרון ובין חושים ורגשות; הלומדים יוכלו לשכלל את הטכניקה וכלי המשחק הבסיסיים שלהם.	אימפרוביזציה; זיכרון חושי ורגשי	תרגילי משחק קלאסיים ועכשוויים דרך אימפרוביזציה ועבודה בזוגות.		
תיאטרון	5	זיכרון רגשי-חושי - התיאטרון הריאליסטי ומתודות ללימודי משחק המבוססות על הזיכרון הרגשי	הלומדים יכירו את הרקע ההיסטורי והתרבותי שהביא ללידתו של התיאטרון הריאליסטי ומקצוע הבימוי; הלומדים ייחשפו למתודות משחק שונות המתבססות על הזיכרון הרגשי של השחקן.	תיאטרון ריאליסטי; הריאליזם הקלאסי; השיטה של סטניסלבסקי; אובייקטיבי; סובייקטיבי; זיכרון חושים; האני המאגי [Magic-if].	קריאת קטעים מתוך מחזות ודין; תרגול מתודות משחק שונות.	קטעים מתוך מחזאות ריאליסטית קלאסית. לדוגמה: • אנטון צ'כוב, גן הדובדבנים, 1904 • אנטון צ'כוב, השחף, 1895 • אנטון צ'כוב, הדוד וניה, 1897 • אנטון צ'כוב, שלוש אחיות, 1900	
תיאטרון	5	זיכרון רגשי-חושי - התיאטרון הריאליסטי ומתודות ללימודי משחק המבוססות על הזיכרון הרגשי	הלומדים יכירו עיבודים מגוונים לאותה היצירה ויבינו את משמעות המתודות השונות ללימודי משחק; הלומדים יוכלו לשכלל יכולת ניתוח טקסט דרמטי.	תיאטרון ריאליסטי; הריאליזם הקלאסי; השיטה של סטניסלבסקי; אובייקטיבי; סובייקטיבי; זיכרון חושים; האני המאגי [Magic-if].	צפייה בקטעים מתוך הפקות תוך השוואה וניתוח עבודת הבימוי; תרגול מתודות משחק שונות.	קטעי וידאו מתוך הפקות של מחזאות ריאליסטית קלאסית. לדוגמה: • סטניסלבסקי, גן הדובדבנים, 1903 • אופירה הניג, שלוש אחיות, 2010 • עירא אבנרי, השחף, 2013 • סימון סטון, שלוש אחיות, 2017 • רימאס טומינאס, הדוד וניה, 2011	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
תיאטרון	6	זיכרון של מקום (זיכרון פיזי) - עבודת תיאטרון יוצר (Devised Theatre) המבוססת על מחקר וחומרים תיעודיים	הלומדים ילמדו לעבד יצירת תיאטרון מקורית (Devised Theatre) מתוך תוכן תיעודי; הלומדים יפתחו יכולות מחקר עצמאי ועבודה בקבוצות.	זיכרון פיזי; זיכרון של מקום; תיאטרון תיעודי; עבודת קדם-הפקה; דרמטורגיה; פרמיס.	הצגת דוגמאות לתיאטרון יוצר (Devised Theatre) ודין במליאה; תרגיל מחקר בקבוצות - זיכרון של מקום תוך פעולה תיעודית.	<ul style="list-style-type: none"> עבודות הקשורות לזיכרון של מקום או תיאטרון יוצר (Devised Theatre): לדוגמה: <u>יום ונדרס, מבנים מדברים, 2014</u> <u>תנועה ציבורית, אוסף לאומי, 2015</u> 	תרגיל בקבוצות
תיאטרון	6	זיכרון של מקום (זיכרון פיזי) - עבודת תיאטרון (Devised Theatre) המבוססת על מחקר וחומרים תיעודיים והתנסות בעבודה דרמטורגית	הלומדים יוכלו לשלול עבודת צוות ולקייח החלטות אמנותיות משותפות: כתיבה, בימוי, עיצוב ומשחק; הלומדים ירכשו ניסיון בעבודה דרמטורגית ויבינו את החשיבות של תהליך המחקר ביצירה; הלומדים יפתחו יכולות מישוב מקצועי.	תיאטרון תיעודי; עבודת קדם-הפקה; דרמטורגיה; פרמיס; משחק; בימוי; עיצוב תלבושות; חלל; תאורה; סאונד; וידאו.	המשך מחקר - עיבוד התוכן התיעודי לעבודה בימתית, כולל שימוש בטקסטים. דיון במליאה.		הגשת תרגיל קבוצתי בעבודה בימתית מקורית - ניסוח פרמיס, עיבוד תכנים דוקומנטריים לכדי טקסט בימתי עיצוב, עבודה מחויבת ומשותפת בקבוצה.

קולנוע ..... המעבר בין אירוע היסטורי ליצירה קולנועית האם הנרטיב הקולנועי משכתב מחדש את הזיכרון ההיסטורי?

במהלך העונה נבחנו את תפקידו של הקולנוע בעיצוב הזיכרון הקולקטיבי של החברה בה אנו חיים ובעיצוב ההיסטוריה שלנו. כיום ההיסטוריה אינה מופיעה רק על הכתב - מהפכת התקשורת והטכנולוגיה הביאה לכך שחומרים ויזואליים משמשים כמקורות היסטוריים, והקולנוע והטלוויזיה הפכו למעצבי זיכרון קולקטיבי ותודעה היסטורית. אלו לא רק מחיים מחדש את העבר, אלא גם מפרשים אותו בדרכים שונות באמצעות שפת הקולנוע הייחודית של כל יצירה (צילום, בימוי, סאונד, תאורה, צבע ותסריט), המשרתת את האמירה ונקודת המבט שלה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	2	מבוא - הקשר בין זיכרון אישי לזיכרון קולקטיבי בראי הקולנוע	הלומדים יכירו ביצירה הקולנועית כחלק מחברה, תרבות והיסטוריה.	זיכרון קולקטיבי; זיכרון אישי; נקודת מבט; נרטיב	קריאת טקסט ודין במליאה.	טקסט העוסק במדיום הקולנוע כמעצב תודעה היסטורית. לדוגמה: הטלוויזיה משכתבת את ההיסטוריה, וזה עושה לה רק טוב	
קולנוע	6	זיכרון קולקטיבי בקולנוע - האם הקולנוע מייצר זיכרון חדש או רק מנציח את הקיים?	הלומדים יעמדו על הקשריו ותפקידיו התרבותיים, ההיסטוריים והחברתיים של הקולנוע; הלומדים יתחשפו לריבוי פרספקטיבות לסיפור היסטורי ולכוחו של הקולנוע בעיצוב זיכרון קולקטיבי.	זיכרון קולקטיבי; זיכרון אישי; נקודת מבט; נרטיב	צפייה בקטעים ודין במליאה.	יצירות קולנועיות או טלוויזיוניות העוסקות באירועים היסטוריים שונים ו/או בהשפעת התקשורת על תפיסת המציאות שלנו. לדוגמה: • צ'רנוביל, מיני סדרה, HBO, 2019 • הנערים, מיני סדרה, HBO, 2019 • לכשכש בכלב, בארי לויןסון, 1997	
קולנוע	4	זיכרון אישי בקולנוע	הלומדים יתמודדו עם שאלת הזיכרון האישי בקולנוע; הלומדים יוכלו הניתוח והצפייה ה'מושכלת'.	תודעה; וויס-אובר; סאב-טקסט; זיכרון צילומי.	צפייה בסרטים ודין במליאה.	יצירות קולנועיות העוסקות בזיכרון אישי של היחיד. דוגמה: • שמש נצחית בראש צלול, מישל גונדר, 2004 • ורטיגו, אלפרד היצ'קוק, 1958	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	6	זיכרון צילומי - הכנות לצילומי סרטי זיכרון של עד 3 דק'	הלומדים.ות יישמו את העקרונות והמושגים התיאורטיים שנלמדו ביצירה פרקטית.	טבלת שוטינג, סטורי-בורד, בריוק דאון, רשימת ציוד, קומפוזיציה, מיזנסצנה, דולי, זום, טילט, פן.	תרגיל מעשי - עבודה בקבוצות של כ-4 - יצירת סרט, בדגש על בניית 'שוטינג' הבנוי מזווית ותנועות מצלמה מורכבות.		תרגיל מעשי בקבוצות של 4 - יצירת סרט
קולנוע	6	צילומי סרטי הזיכרון	הלומדים.ות ילמדו על ציוד הצילום ויתנסו בו; הלומדים.ות ישכללו יכולות ניהול בעבודת צוות וחלוקת תפקידים.	צוות ההפקה: במאי.ת, עורך.ת, מפיקה, צלם.ת.	המשך תרגיל מעשי - יציאה לימי צילום והפקה: שימוש בציוד צילום, כניסה להפקה וחלוקת תפקידים.		תרגיל מעשי בקבוצות של 4 - יצירת סרט
קולנוע	6	עריכת סרטי הזיכרון	הלומדים.ות יפתחו אוריינות דיגיטלית וטכנולוגית ויכירו תוכנת עריכה ומושגים חשובים בנושא.	תוכנת עריכה - Adobe Premiere Pro	המשך תרגיל מעשי - עבודה על מחשבי עריכה.		תרגיל מעשי בקבוצות של 4 - יצירת סרט
קולנוע	6	סיום הסרטים והקרנתם	הלומדים.ות ילמדו "לסגור" את הסרט ולהכין אותו להקרנה; הלומדים.ות ירכשו יכולות ניתוח תוך כדי דיאלוג והקשבה.	הקרנה של הסרטים ודין מסכם.			פרזנטציות של הסרט

מפגשי סטודיו

העונה תתחיל בתהליך של מודלינג בו המנחים, יחד עם הכיתה, יחקרו תוכן העולה מתוך טקסט העוסק בנושא זיכרון - בין אישי לקולקטיבי. המחקר העיוני והמעשי ישלב דיון ושיח על יצירות אמנות רלוונטיות העוסקות בזיכרון אישי, קולקטיבי, דרכי ייצור של זיכרון והפצתו. באמצעות המחקר המנחים ימשיכו את המודלינג לכדי פיתוח קונספט, שיוביל לדרכי ביטוי עצמי מתאימים. במהלך החלק השני של העונה, הלומדים יעבדו על פרויקט אישי (או בקבוצות קטנות) בעקבות המודלינג שנעשה - כאשר התוכן אותו יחקרו ייבחר על ידם מתוך התכנים שנלמדים במהלך העונה במקצועות הליבה. כלומר, מתוך גישה רב ובין-תחומית, הן בין הדיסציפלינות השונות והן בין מקצועות האמנות למקצועות הליבה, התוכן שייבחר על ידי הלומדים יילקח מנושא או קונספט שנלמד באחד או יותר ממקצועות הליבה, וייחקר באמצעות מקצועות האמנות. הלומדים יעבדו על הפרויקט לאורך כל העונה בליווי המנחים, והוא יוצג בשבוע הסטודיו שיתקיים בסוף העונה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	4	מבוא - טקסט בנושא זיכרון; בין אישי לקולקטיבי	הלומדים יפתחו יכולת קריאה ביקורתית אקדמית וילמדו כיצד לחקור תוכן ולהעריך את תפיסת העולם העולה ממנו; הלומדים ייחשפו לטרמינולוגיות חדשות וילמדו דרכי ביטוי שונות; הלומדים יכירו מאגרי מידע ומנועי חיפוש וילמדו לאתר מידע וחומרים רלוונטיים.	מחקר; זיכרון; זיכרון אישי; זיכרון קולקטיבי.	קריאה משותפת של הטקסט תוך למידה של מילים ומונחים חדשים, וניתוח של הטקסט במליאה.	טקסט שנבחר על ידי המנחה (מאמר, כתבה, טור דעה, מסה, פרוזה) - על הטקסט להיות קשור לעולם התוכן והעניין של המנחה, רלוונטי לשיח הציבורי וללומדים. ות, ולעסוק בנושא הקשור לזיכרון. הטקסט יילקח מאחד מהמקורות הנ"ל: <ul style="list-style-type: none"> אתר אלכסון אתר הארץ העין השביעית ערב רב כתב עת מגדר מרכז אדוה בלי פאניקה תיאוריה וביקורת זהויות שיחה מקומית הזמן הזה המקום הכי חם בגיהנום Open Culture 	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	8	פיתוח קונספט - מחקר עיוני ומעשי בנושא זיכרון	הלומדים.ות ילמדו לזקק תוכן באופן ממצה ולנתח אותו לכדי פרשנויות אישיות שונות; הלומדים.ות יפתחו יכולת שאלת שאלות ולמידה מבוססת חקר; הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה בקבוצות ושיתוף פעולה.	מחקר ופיתוח קונספט	דין במליאה; עבודת מחקר בקבוצות קטנות של 4-5.	רפרנסים: יצירה אחת לפחות מכל מדיום שנלמד בסטודיו (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציגות פרשנויות שונות לרעיונות שעולים מהטקסט	
מפגשי סטודיו	6	המשך פיתוח קונספט - דרכי ביטוי עצמי	הלומדים.ות ישפרו את כושר הביטוי בכתב ובע"פ; הלומדים.ות יכירו ויחוו סגנונות שונים בכתביה; הלומדים.ות יפתחו יכולת ניסוח והמשגה של המחשבות שלהם. בכתב.	פיתוח קונספט, תהליך, ביטוי עצמי, טקסט פרויקט	דין במליאה; תרגיל כתיבה אישי.	רפרנסים: יצירה אחת לפחות מכל מדיום שנלמד בסטודיו (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציגות פרשנויות שונות לרעיונות שעולים מהטקסט הנבחר.	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	6	סיעור מוחות ראשוני המבוסס על התכנים הנלמדים בשיעורי הליכה - תנ"ך, היסטוריה, לשון, מתמטיקה, ספרות, אנגלית - ופיתוח קונספט	הלומדים יעשו סיעור מוחות של התכנים הנלמדים במקצועות הליכה וילמדו לסכם בקצרה את החומר הנלמד בעל פה; הלומדים ות יפתחו את הראיה האינטרדיסציפלינרית שלהם, תוך חשיפה של התכנים הנלמדים במקצוע תחת תמה - זיכרון.	התכנים של שיעורי הליכה, פיתוח קונספט	דין במליאה על משמעות התוכן ופרשנות אישית שלו, כולל העלאת שאלות מחקר רלוונטיות.	שימוש והסתייעות במקורות הנלמדים בשיעורי הליכה (בהלימה לתמה של העונה - זיכרון).	
מפגשי סטודיו	6	עבודת מחקר אישית - המשך פיתוח קונספט	הלומדים יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייח אחריות; הלומדים ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר.	מושגים חדשים שהילדות יס יחלצו מתוך החומר הנחקר.	עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט		
מפגשי סטודיו	6	עבודה מחקרית ומעשית על פרויקט סיכום	הלומדים יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייח אחריות; הלומדים ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר; הלומדים יפתחו גישה יצירתית וילמדו לבטא רעיונות בדרכים אמנותיות.		עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט - כתיבת טיוטה ל"טקסט פרויקט" ובחירת המדיום המתאים [דרך הביטוי של המחקר והקונספט].		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	18	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - ימי הכנה	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עצמאות וניהול זמן, למידה מבוססת חקר וחשיבה יצירתית.		עבודה עצמאית מעשית על הפרויקט, ועריכה סופית של טקסט פרויקט אישי לכל לומד.ת (בליווי מורה מקצועי.ת והמנחים.ות).		
מפגשי סטודיו	17	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - פרזנטציות	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עמידה מול קהל, הקשבה, חשיבה ביקורתית, שאילת שאלות ושיתוף תובנות אישיות.		ימי פרזנטציות של הפרויקטים עליהם עבדו במהלך העונה - הצגה של עבודת המחקר שעשו, הקונספט שפיתחו היצירה שיצרו וטקסט הפרויקט שכתבו.		פרזנטציות של כרבע שעה לכל לומד.ת / קבוצת לומדים.ות שעבדו יחד (עד 3 לומדים.ות בקבוצה) - במהלך הפרזנטציה על הלומדים.ות להציג את המחקר עליו עבדו, והיצירה שנוצרה מתוך המחקר, תוך מענה על שאלות של המורים.ות והלומדים.ות מהכיתה.

רשימה ביבליוגרפית להשראה:

ברט, רמזי. "הפוליטיקה של ההיסטוריה ושל הזיכרון הקולקטיבי במחול העכשווי", בתוך: מחול פורק עול: מחול במה אירופי עכשווי והמשאב המשותף. אסיה הוצאה לאור, 2019

וינרב, גלי. *מה הקשר בין מוזיקה לבין חקר המוח?*. [2013].

נדלה מתוך: <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1000822468>

פרויד, זיגמונד. "האלבית", בתוך: האלבית, מבחר כתבים ח'.

תרגום: רוח גינזבורג. רסלינג: 2012 [1919], עמ' 112

פרויד, זיגמונד. "זיכרון ילדות של ליאונרדו דה וינצ'י", בתוך: כתבי זיגמונד פרויד: כרך שני.

תרגום: בר אריה. תל אביב: הוצאת דביר, עמודים: 166-111, 1968 [1910]

פרנס, דורית. *זרקור - למה ללא מודע יש זיכרון של פיל?*. [2015].

נדלה מתוך: <https://www.hayadan.org.il/why-the-unconscious-has-an-elephants-memory-1108159>

צימרמן, משה. זנד, שלמה. *קולנוע וזיכרון - יחסים מסוכנים?*. ירושלים: מרכז זלמן שזר, 2004

קאלווינו, איטאלו. *הערים הסמויות מעין*. תל אביב: ספרית פועלים, 2001 [1972]

קלר, הלגה. *לדעת לצפות*. הוצאת משרד החינוך, 1995.

סטניסלבסקי, קונסטנטין. *עבודת השחקן על עצמו*. תרגום: הלל אבי חנן. מפעלי תרבות וחינוך, 1966

שלומוביץ, נתנאל. *הטלוויזיה משכתבת את ההיסטוריה, וזה עושה לה רק טוב*. [2019]. הארץ.

נדלה מתוך: <https://www.haaretz.co.il/gallery/cinema/.premium-MAGAZINE-1.7531452>

ארכיון אוספים של המוזיאונים:

[Tate Collection](#)

[MoMA Collection](#)

[אוסף מוזיאון ישראל, ירושלים](#)

[The Hermitage Collections](#)

עונת שיגעון :

השיגעון כמגדיר את מרחב החוויה והיצירה האנושיים, את גבולות האפשר "הנורמטיבי", ומולו את הנתפס כחריג, מופרע או "משוגע". במהלך העונה ננסה להבין מה מגדיר "שיגעון", ונבחן את האמנות כמקום המאפשר חופש מכבלי ההיגיון וה"נורמליות", כמסע למקומות מסתוריים ומשחררים של הדמיון. נושאי הלימוד מדגישים בין השאר את מושגי המודע והתת-מודע תוך הקשר של אלו ליצירתיות ולתהליך היצירתי כפעולה של דמיון, חוסר שליטה, התקה ופירוק ממשמעות. לצד זאת נעסוק במושגים של סובייקטיביות ותפיסת האדם את העולם בו הוא חי: שיגעון כהטלת ספק ב"מוכר" וב"נורמלי", כדרך של לקיחת סיכונים ואלתור, כמו גם השיגעון כנקודת מוצא לחקור את האסתטיקה של השיגעון. כל זאת יבוא לידי ביטוי גם בדגש על מיומנויות הנוגעות בדרכי ייצוג של שיגעון הן ברמה טכנית והן ברמה תוכנית.

מחול האם תנועה שגרתית יכולה להפוך לתנועה "משוגעת"?

במהלך העונה נבחן את נושא השיגעון דרך הטלת ספק בחושים בכלל ובראייה בפרט, באמצעות יצירות העוסקות באילוזה, שיבוש הראיה ושיבוש ופירוק הגוף. דרך ההבנה כי תפיסת העולם היא סובייקטיבית ומשתנה מעין לעין, מאדם לאדם ומחברה לחברה, נעסוק בנורמות תרבותיות וחברתיות שונות ונשאל שאלות אודות יציאה מהנורמה, במובנה הפיזי והתנועתי.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	2	מבוא - שיגעון כהטלת ספק	הלומדים.ות יפגשו בתאוריות פילוסופיות מרכזיות במחקר התפיסה הסובייקטיבית של חושי האדם את העולם.	סובייקטיביות; אובייקטיביות; פירוק צורת הגוף.	קריאת טקסט ודין במליאה.	טקסט העוסק בהגדרות של נורמטיבי וסובייקטיבי. לדוגמה: • הגיונות על הפילוסופיה הראשונית, רנה דקארט, עמ' 9-10.	
מחול	4	שיגעון כהטלת ספק במערכת החושים והראייה בפרט	הלומדים.ות יכירו את ביטויי התאוריות הפילוסופיות שנלמדו כפי שאלו באים לידי ביטוי בעולם האמנות בכלל ועולם המחול בפרט; הלומדים.ות ישוו בין יצירות העוסקות באילוזה מתחומי האמנות השונים ויבחינו במאפיינים ייחודיים.	אופ-ארט; סובייקטיביות; אובייקטיביות; אשליה אופטיית; סוריאליזם; פירוק צורת הגוף.	צפייה ביצירות אמנות הקשורות באשליית המציאות וניתוחן; דיון במליאה.	יצירות אמנות העוסקות באשליות אופטיות. לדוגמה: • זרם הסוריאליזם והאופ-ארט.	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	6	אשליות אופטיות בגוף ותנועה - כוריאוגרפיה וקומפוזיציה העוסקות באילוזיה ושיבוש הראיה	הלומדים יתנסו בבניית קטע כוריאוגרפי, תוך שימת דגש על מהלך - התחלה, אמצע, סוף; הלומדים יכירו את יסודות הקומפוזיציה ויפתחו יכולת חיבור רצפי תנועה; הלומדים ילמדו שימוש במוזיקה לתנועה ויפתחו הבנה, הבעה ויישום של קצב, מקצב ולריות בתנועה.	קומפוזיציה; כוריאוגרפיה; פריז; ספרות; סוגי מבנים; מרכז-שמאל-ימין במה; מהלך דרמטורגי; משוב מקדם למידה.	תרגילי חימום הקשורים בצורות ומבנים; צפייה בקטעי מחול ודין; תרגיל בקבוצות ופרזנטציות.	יצירות ופרנסים העוסקים בשיבוש ופירוק הגוף. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> DV8 Physical Theatre - The Cost of Living Thousand Hands Dance Optical Illusion Black and White	יצירת קטע כוריאוגרפי בקבוצות של 4-5 ופרזנטציה של הקטע - כולל בחירת תלבושות ומוזיקה.
מחול	6	כוריאוגרפיה וקומפוזיציה - לימוד רפרטואר	הלומדים ילמדו זיהוי מבנים, מרכיבים ומאפיינים של יצירות מחול; הלומדים יתנסו בעבודה מתוך מגבלה ויפתחו יכולת לפתור בעיות ותגובה למצבים משתנים; הלומדים יוכלו יכולות שיתוף פעולה ועבודה בקבוצה.	ספרות; תנועה במרחב; תהליכי חזרות	תרגילי חימום; צפייה ביצירה; לימוד רפרטואר	רפרטואר בעל אלמנטים תנועתיים מובהקים. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> Psycho Killer, דניאל עזרלו, 1988	למידה של כוריאוגרפיה קיימת והצגתה

אמנות פלסטית כשהאמנות משתחררת מכבלי ההיגיון האם באמנות יש היגיון בשיגעון?

במהלך העונה נבחן את האמנות כמקום המאפשר שחרור מכבלי ההיגיון, המוסר וה"נורמליות". לאורך ההיסטוריה היו אמנים וזרמים אמנותיים שהעדיפו את המסתורין, החלום והבלתי נשלט על פני כבלי התבונה וההיגיון, כמו גם כאלו שפנו לפעולת התקה של אובייקטים ודימויים החוצה ממרחב המשמעות המקורית שלהם באמצעות חזרתיות [repetition] ו/או קומפוזיציות מורכבות [complexity]. בהתאם לכך נעסוק בחקירת מושג התת מודע והקשר בינו לבין יצירתיות, תוך יציאה למסע למקומות מסתוריים ופרועים של הדמיון באמצעות התקה, פירוק ממשמעות, אינטואיציה, שליטה וחוסר שליטה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	3	מבוא - תת מודע ויצירתיות	הלומדים יעמדו על הקשר שבין יצירתיות לתת-מודע; הלומדים יפתחו את הדמיון ואת החשיבה החזותית והביקורתית באמצעות שיח אמנותי.	תת-מודע; דמיון; יצירתיות; התקה.	פרזנטציה, ניתוח יצירות ודין	הצגת יצירות וטקסטים הבוחנים את הקשר שבין יצירתיות והתת-מודע. לדוגמה: • המניפסט סוריאליסטי הראשון, אנדרה ברטון, 1924	
אמנות פלסטית	4	תת מודע ויצירתיות - התקה ופירוק ממשמעות, אינטואיציה, חוסר שליטה, שליטה ודמיון	הלומדים יכירו טכניקות שונות בהן השתמשו אמנים. על מנת להשתחרר מכבלי ההיגיון וה'נורמליות' או גם לצאת ממרחב המשמעות המקורית של הדימוי המוכר; הלומדים יפענחו ויפרשו יצירות אמנות ממספר נקודות מבט ויציגו נקודות מבט שונות משל עצמם.ן.	התקה; יצירתיות; תת-מודע; אינטואיציה; חזרתיות; שליחה וחוסר שליטה; טכניקות: exquisite; corpse; רישום; אוטומטי; קולאז'; גרטאז'; פוטומונטאז'; דקלומניה.	הצגת יצירות, ניתוח ודין	יצירות בטכניקות שונות של קולאז', חזרתיות ועוד. לדוגמה: • עבודות מהזרם הסוריאליסטי של תחילת-אמצע המאה ה-20	פרזנטציה אישית של 10 דקות שנעשית כל שיעור על ידי ילד. ה על אודות אמן או אמנית נבחרים, תוך בחינה של הטכניקות השונות בהן השתמשו.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	5	טכניקות - קולאז' ו/או קומפוזיציות מורכבות	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל; הלומדים.ות יעמיקו את ההיכרות עם טכניקות הקולאז' ו/או קומפוזיציות מורכבות ויבינו את תפקיד הטכניקה בהבעה אישית.	קולאז' על סוגיו השונים.	תרגילים אישיים והתנסות בטכניקת הקולאז' ו/או קומפוזיציות מורכבות	פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרים	
אמנות פלסטית	5	טכניקות - רישום אוטומטי או חזרתיות	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל; הלומדים.ות יתנסו בטכניקת הרישום האוטומטי ו/או חזרתיות ויבינו את תפקיד הטכניקה בהבעה אישית.	רישום אוטומטי; מודעות; שליטה; וחוסר שליטה; חזרתיות; כפייתיות	תרגילים אישיים והתנסות בטכניקת רישום אוטומטי ו/או חזרתיות.	פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרים	
אמנות פלסטית	5	פרויקט סופי בהשראת אמן. ית נבחרים	הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה בשיתוף פעולה; הלומדים.ות יעמיקו את ההיכרות עם טכניקה נבחרת ויפתחו יכולת לעשות בה שימוש מגוון כמו גם ככלי לביטוי אישי.		פרזנטציה ותרגיל קבוצתי/אישי	פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרת - יצירת עבודה בהשראת הטכניקה בה השתמשה האמן. ית	
אמנות פלסטית	5	פרויקט סופי כיתתי	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל ועבודה בשיתוף פעולה; הלומדים.ות ישכללו יכולות הקשבה לדברי חברי וחברות הקבוצה, תוך מתן כבוד וסובלנות לרעיונות של אחרים.ות.		תרגיל קבוצתי/אישי והצגת העבודה	יצירת עבודה קבוצתית או אישית בהשראת אמן. ית נבחרת.	

מוזיקה כשהיצירה שוברת את הכלים ומתמסרת לרגע האם לאלתור ולאקספרימנט אפשר לקרוא "יצירה"?

במהלך העונה נבחר את האופן בו מוזיקה מעובדת במוח האנושי ומשפיעה על הצורה בה אנו חווים וזוכרים אותה. הבנת סוגי זיכרון שונים כגון זיכרון מילולי, זיכרון רגשי וזיכרון מוזיקלי, משמשת אותנו בפיענוח תהליך הקניית "טעם אישי" במוזיקה. לאורך ההיסטוריה מלחינים ות השתמשו בזיכרון האנושי שלנו והגיבו לשינויים שחלו באופן בו אנו צורכים. ות מוזיקה ושינו את הזיכרון המוזיקלי שלנו. בהתאם לכך נעסוק במאפיינים שהופכים מנגינות לקליטות, נכיר את מערכת הצלילים ואת היחסים ביניהם (דיאטוני מול כרומטי), נתנסה ביצירת מנגינות וטקסט קליטים ונבחן באופן ביקורתי את השימוש שנעשה בהן (פוליטי, שיווקי וכדומה).

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	4	מבוא - המונח שיגעון והקשרו המוזיקאלי.	הלומדים. ות יכירו יצירות שנוצרו בטכניקות יוצאות דופן; הלומדים. ות ישכללו אוריינות שמיעתית; הלומדים. ות יתנסו בנגינה לא אידיומטית על כלים שונים ויפתחו את החשיבה היצירתית; הלומדים. ות יפתחו יכולות אלתור.	כלי נגינה אלטרנטיביים; טכניקות מורחבות בנגינה; שיגעון; פרפורמנס; נגינה לא אידיומטית; הבמה; אלתור	האזנה לקטעים מוזיקליים תוך השוואה, ניתוח ודין; תרגיל אלתור אישי וכיתתי.	קטעים מוזיקליים המדגימים יכולות יוצאות דופן, כלים מומצאים, קטעים מאולתרים וטכניקות מורחבות. לדוגמה: <u>תזמורת הצעצועים, איגור קרוטווגולוב</u> • <u>Renaud Garcia, Fons - Kalimbass</u> • <u>תזמורת החריקות</u>	
מוזיקה	4	אלתור וקומפוזיציה בזמן אמת	הלומדים. ות ישכללו את יכולות האוריינות השמיעתית וילמדו להבחין בין צורות אלתור שונות ומטרתן; הלומדים. ות יבינו לעומק מהו מודל הנגן המאלתר.	אלתור סגנוני; אלתור חופשי; אלתור מתחומי החיים; אלתור לפי נורמות חברתיות; קומפוזיציה בזמן אמת; לקיחת סיכונים.	האזנה במליאה ודין; תרגיל בקבוצות.	תרגיל קבוצתי - בניית קומפוזיציה בזמן אמת משולבת מערכת חוקים ואלתור.	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	4	אלתור לעומת מוזיקה אקס-פרימנטלית	הלומדים יפתחו את יכולת ההקשבה שלהם ויבינו את החשיבות בראיית האחר בעת יצירה משותפת; הלומדים יעמדו על ההבדלים בין אלתור למוזיקה אקספרימנטלית.	הקשבה; פעולה קולקטיבית של האזנה; האזנה עמוקה; אלתור כמערכת חברתית; יצירה אקספרימנטלית.	מצגת ודין; תרגיל במליאה של מוזיקה אקספרימנטלית.		
מוזיקה	6	תזמורת הצעצועים - יצירות משחק	הלומדים ירכשו גישה וחשיבה יצירתית למוזיקה; הלומדים יפתחו אוריינות מוזיקלית תוך התנסות בצורות נגינה וכלים ניסויים; הלומדים יפתחו יכולות עבודה כאנסמבל וילמדו ליצור מתוך הקשבה ומודעות סביבתית; הלומדים ישכללו מיומנות ביצוע ויצירתיות מוזיקלית.	קצב/מקצב; מבנה מוזיקלי; כתיבה אקספרימנטלית; יצירות משחק; חוקיות; קומפוזיציה בזמן אמת.	תרגיל ודין.	יצירות משחק. לדוגמה: <u>קובר, ג'ון זורן</u>	תרגיל אישי/ כיתתי - כל ילדה מתבקשת להגיע עם יצירה כתובה על דף פרטיטורה / סקור, ואת היצירה מציגים בכיתה כאנסמבל

תיאטרון יחס הזהב
האם החלל התיאטרלי מציע עולם עם היגיון וסדר חדש?

במהלך העונה נבחנו את מונח השיגעון כתפיסה סובייקטיבית של האדם את העולם בו חי. החלל התיאטרלי מהווה מרחב המייצר סדר והיגיון מסוימים על פיהם השחקנים ופועלים, סדר והיגיון חדשים שמייצרים את הפריזמה דרכה האדם מבין את מקומו בעולם. במאים ותומעצבים ופועלים עם החלל התיאטרלי כחומר ביד היוצר, כאשר כל אחד ואחת מחזיקים בתפיסות חלל ובמה מגוונות תוך הכרה בהשפעתן על תפיסת הקהל אודות החוויה האנושית הסובייקטיבית. בהתאם לכך נעסוק בתהליך הקדם-הפקתי של הבמאי. תלמול צוות היוצרים, הכולל הצעות לקונספציה בימתית, שרטוט במה, תפאורה ותלבושות.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
תיאטרון	3	מבוא - החלל התיאטרלי כמרחב להבנת מקומו הסובייקטיבי של האדם ותפיסת העולם שלו	הלומדים יתוודעו לחלל התיאטרלי, למרחב עצמו, לבמה, לתפאורה ולתלבושות, כיצירת עולם בעל סדר והיגיון משלו.	החלל התיאטרלי; חוקי הפורמט; יחס הזהב; קומפוזיציה; מיזנסצנה.	פרזנטציה ודין; תרגילים במליאה.	יצירות המדגישות תפיסת חלל, קומפוזיציה ומרחב תיאטרוני ייחודי. לדוגמה: • יצירות מתקופת הרנסנס - יחס הזהב. • צפייה בתמונות מתוך הפקות הבמאי <u>רוברט וילסון</u> . • צפייה בהופעת יחס הזהב בפריימים מאוזנים של במאי הקולנוע ווס אנדרסון.	
תיאטרון	3	החלל התיאטרלי כמרחב להבנת מקומו הסובייקטיבי של האדם ותפיסת העולם שלו - תרגול	הלומדים יתוודעו לחלל התיאטרלי, למרחב עצמו, לבמה, לתפאורה ולתלבושות, כיצירת עולם בעל סדר והיגיון משלו; הלומדים ילמדו את שפת הדיאלוג בין במאי. ת לשחקן, לפי תפיסת חלוקת הבמה כמרשתת [Grid].	החלל התיאטרלי; חוקי הפורמט; יחס הזהב; קומפוזיציה; מיזנסצנה.	תרגילים במליאה.		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
תיאטרון	4	עיצוב חלל - הקשר בין החלל, האדם, האובייקט והאור	הלומדים.ות יתוודעו לתפיסות במה שונות; הילדים.ות יתוודעו לאלמנטים המשפיעים- מושפעים באמצעות הבחירות האמנותיות של החלל התיאטרלי: אדם, אובייקט, אור.	חלל תיאטרלי; עיצוב במה; פרפורמטיביות של חלל; אדם; אובייקט; אור.	צפייה ברפרנסים של מעצבי תפאורה; דיון והעלאת מסקנות.	<p>יצירות של מעצבי תפאורה ועבודות העוסקות בעיצוב חלל. לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Olafur Eliasson: Miracles of Rare Device, Imagine, 2019 • רוני תורן • מרים גורצקי • Adolphe Appia • Katrin Brack • Anna Viebrock • Es Devlin • Thom Luz 	
תיאטרון	4	תיאטרון האבסורד - התפרקות הסדר וההיגיון ויצירת עולם בעל סדר אחר במחזה מודרני המתמקד בחוויית הקיום האנושי בעולם לדוגמה: • מחכים לגודו (סצנה ראשונה), סמואל בקט (בתרגום שמעון לוי), 1953.	הלומדים.ות יכירו בחשיבות הרקע ההיסטורי-תרבותי-פוליטי של המחזאי והמחזה; הלומדים.ות ישכללו יכולות קריאה וניתוח מחזות, ויידעו לפענח ולפרש את הוראות המחזאי.	תיאטרון האבסורד; ניתוח מחזה.	קריאה משותפת תוך ניתוח המחזה, ביצוע פיזי של הוראות הבימוי ודיון.	<p>סצנה מתוך מחזה מודרני המתמקד בחוויית הקיום האנושי בעולם. לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • מחכים לגודו (סצנה ראשונה), סמואל בקט (בתרגום שמעון לוי), 1953. 	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
תיאטרון	5	עיצוב חלל למחזה - תפיסה בימתית ויחסי קהל-במה	הלומדים.ות ילמדו על ויתנסו בתהליך היצירה מניתוח המחזה לעבודת העיצוב.	פרה-פרודוקציה [תהליך קדם-הפקתי]; ניתוח מחזה; פרמיס; יחסי קהל-במה; תפיסה בימתית [קונספציה]; הגשת הצעה אמנותית; דיאלוג בין במאי.ת למעצב.ת.	מצגת ודין; תרגיל כיתתי.	סצנה מתוך מחזה מודרני המתמקד בחוויית הקיום האנושי בעולם, כולל צילומים וחומרים מתהליך היצירה של העלאתו. לדוגמה: • מחכים לגודו [סצנה ראשונה], סמואל בקט [בתרגום שמעון לוי], 1953.	
תיאטרון	5	עיצוב חלל למחזה - תרגול	הלומדים.ות יתנסו בתהליך היצירה מניתוח המחזה לעבודת העיצוב; הלומדים.ות יתנסו בעבודה קבוצתית לניסוח קונספציה של תפיסת החלל התיאטרלי; הלומדים.ות ישכללו יכולות מחקר ופיענוח מחזה.	פרה-פרודוקציה; ניתוח מחזה; פרמיס; יחסי קהל-במה; תפיסה בימתית; הגשת הצעה אמנותית; דיאלוג במאי.ת-מעצב.ת.	עבודה בקבוצות על המחזה: פיענוח טקסט, ניסוח פרמיס, ניסוח תפיסה בימתית, מציאת רפרפנסים, עיצוב במה ותלבושות, בימוי וביצוע חלק מן הסצנה.	סצנה מתוך מחזה מודרני המתמקד בחוויית הקיום האנושי בעולם. לדוגמה: • מחכים לגודו סמואל בקט [תרגום שמעון לוי 1953].	תרגיל קבוצתי: העמקה אישית של ניתוח המחזה, ניסוח פרמיס, הגדרת תפיסה בימתית, שרטוט עיצוב במה ותלבושות - שימוש בתובנות אודות החלל הבימתי.
תיאטרון	3	עיצוב חלל - הגשת תרגיל בקבוצות	הלומדים.ות יפתחו יכולות משוב מקצועי בהתייחס לפרמטרים ההולכים ומתגבשים בשיח התיאטרוני של הכיתה; הלומדים.ות יידעו להשתמש באוצר המילים הנלמד כדי לפענח התרחשויות אמנותיות.	פרזנטציות ודין.		הגשת תרגיל קבוצתי, כולל ביצוע ובימוי חלק מן הסצנה.	

במהלך העונה נבחר את שפת השיגעון בבימוי ובצילום. ניתן לראות באסתטיקה הקולנועית של שיגעון ככזו המציגה תפיסות חברתיות של הדרה, קיפוח זכויות וחריגה מהנורמה המיוחסות לשיגעון או מתנגדות להן. בהתאם לכך נשאל שאלות על תפקידה של השפה הקולנועית [צילום, בימוי, סאונד, תאורה, צבע ותסריט] וננסה להבין האם היא מלווה את התמה בה עוסק הסרט או שמא מהווה קונטרסט לתמה שדרכו נוצרת אמירה חדשה?

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	3	מבוא - אסתטיקה של שיגעון: מהי שפת השיגעון בבימוי ובצילום	הלומדים.ות יכירו את חוקי הקומפוזיציה והמיזנסצנה - אשליית התנועה והעומק הקולנועי; הלומדים.ות ייחשפו לכלים של אסתטיקה קולנועית והעיצוב האומנותי כחלק מעיצוב הפריים.	מיזנסצנה; אסתטיקה; קומפוזיציה; אסתטיקה קולנועית.	מצגת ודין.		
קולנוע	5	אסתטיקה של שיגעון - מהי שפת השיגעון בבימוי ובצילום והאם השפה הקולנועית מלווה את התמה או שמא יוצרת קונטרסט	הלומדים.ות יכירו יצירות קולנועיות חשובות בהיסטוריה של הקולנוע העוסקות באסתטיקה של שיגעון; הלומדים.ות ישכללו את יכולת הצפייה ויבינו את הקשר בין עיצוב דמות לאסתטיקה של הסרט.	קומפוזיציה; מיזנסצנה; שחקן אופי; בימוי שחקנים; בימוי מצלמה וחלל.	צפייה בסרט ודין.	יצירות קולנועיות העוסקות באסתטיקה של שיגעון. לדוגמה: • הניצוץ, סטנלי קובריק, 1980 • הניצוץ של קובריק - ביקורת סרט גולן ארביב	
קולנוע	6	שוט ביי שוט	הלומדים.ות יכירו את הכלים לניתוח השפה הקולנועית ויסגלו מיומנויות של צפייה ביקורתית ומעמיקה; הלומדים.ות יכירו את מרכיביו של הפריים הקולנועי ומאפייני הצילום הקולנועי.	נרטיב; גדלי שוט; זוויות; תנועות מצלמה; קומפוזיציה; תאורה; צבע; משמעות השוט.	הדגמה של ניתוח שוט ביי שוט על סצנה מסרט.	יצירות קולנועיות העוסקות באסתטיקה של שיגעון. לדוגמה: • הניצוץ, סטנלי קובריק, 1980	תרגיל פרטני - שוט ביי שוט
קולנוע	6	קומפוזיציות ייחודיות בקולנוע	הלומדים.ות יכירו יצרי קולנוע חשובים בהיסטוריה של הקולנוע המתאפיינים בקומפוזיציות מיוחדות; הלומדים.ות ישכללו יכולות צפייה 'מושכלת' ויכירו ביכולות ההבעה הייחודיות של המדיום.	קומפוזיציה; היפר-סימטריות; סימטריות; מרכז; חלוקה לשלישים; משמעות הצבע.	צפייה בסרט ודין.	יצירות קולנועיות בעלות קומפוזיציות מיוחדות. לדוגמה: • ממלכת אור הירח, ווס אנדרסון, 2012	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
קולנוע	6	יצירת סרט קצר - אסתטיקה קולנועית מורכבת	הלומדים.ות יתנסו ביצירת אסתטיקה קולנועית מורכבת בעזרת מיזנסצנה וקומפוזיציה הכולאת בתוכה את השיגעון; הלומדים.ות יבינו את תהליך היצירה כתוצר של עבודת צוות; הלומדים.ות יכירו את האמצעים בהם הקולנוע מעצב את הדמות הקולנועית וסביבתה הפיזית.	מיזנסצנה; קומפוזיציה; סימטריות; סדר; שיגעון; אסתטיקה קולנועית.	עבודה בקבוצות		תרגיל בקבוצות: סרט קצר (3 דקות) - בנייה של מיזנסצנה של שיגעון
קולנוע	6	יצירת סרט קצר - אסתטיקה קולנועית מורכבת	הלומדים.ות יתנסו ביצירת אסתטיקה קולנועית מורכבת; הלומדים.ות יבינו את תהליך היצירה כתוצר של עבודת צוות; הלומדים.ות יפתחו עצמאות ויכולת ניהול עצמי.	מיזנסצנה; קומפוזיציה; סימטריות; סדר; שיגעון; אסתטיקה קולנועית.	עבודה בקבוצות		תרגיל בקבוצות: סרט קצר (3 דקות) - בנייה של מיזנסצנה של שיגעון
קולנוע	4	סיכום ופרזנטציות	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל, ניהול דיאלוג ושיח.		פרזנטציות של הסרטים הקצרים ודין.		

מפגשי סטודיו

העונה תתחיל בתהליך של מודלינג בו המנחים, יחד עם הכיתה, יחקרו תוכן העולה מתוך טקסט העוסק בנושא שיגעון - הדיכוטומיה שבין מה שנחשב נורמטיבי ולא נורמטיבי, או זו שבין אובייקטיבי וסובייקטיבי. המחקר העיוני והמעשי יושלבו דיון ושיח על יצירות אמנות רלוונטיות העוסקות בשיגעון בהקשרים פוליטיים, חברתיים, היסטוריים ומדעיים. באמצעות המחקר המנחים ימשיכו את המודלינג לכדי פיתוח קונספט, שיוביל לדרכי ביטוי עצמי מתאימים. במהלך החלק השני של העונה הלומדים יעבדו על פרויקט אישי (או קבוצות קטנות) בעקבות המודלינג שנעשה - כאשר התוכן אותו יחקרו ייבחר על ידם מתוך התכנים שנלמדים במהלך העונה במקצועות הליבה. כלומר, מתוך גישה רב-ובין-תחומית, הן בין הדיסציפלינות השונות והן בין מקצועות האמנות למקצועות הליבה, התוכן שייבחר על ידי הלומדים. יילקח מנושא או קונספט שנלמד באחד או יותר ממקצועות הליבה, וייחקר באמצעות מקצועות האמנות. הלומדים יעבדו על הפרויקט לאורך כל העונה בליווי המנחים, והוא יוצג בשבוע הסטודיו שיתקיים בסוף העונה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	4	מבוא - טקסט בנושא שיגעון: הדיכוטומיה שבין מה שנחשב נורמטיבי ולא נורמטיבי, או זו שבין אובייקטיבי וסובייקטיבי.	הלומדים יפתחו יכולת קריאה ביקורתית אקדמית וילמדו כיצד לחקור תוכן ולהעריך את תפיסת העולם העולה ממנו; הלומדים ייחשפו לטרמינולוגיות חדשות וילמדו דרכי ביטוי שונות; הלומדים יכירו מאגרי מידע ומנועי חיפוש וילמדו לאתר מידע וחומרים רלוונטיים.	מחקר; שיגעון; דיכוטומיה; נורמטיביות; סובייקטיביות; אובייקטיביות.	קריאה משותפת של הטקסט תוך למידה של מילים ומונחים חדשים, וניתוח של הטקסט במליאה.	טקסט שנבחר על ידי המנחה (מאמר, כתבה, טור דעה, מסה, פרוזה) - על הטקסט להיות קשור לעולם התוכן והעניין של המנחה, רלוונטי לשיח הציבורי וללומדים, ולעסוק בנושא הקשור לשיגעון. הטקסט יילקח מאחד מהמקורות הנ"ל: <ul style="list-style-type: none"> אתר אלכסון אתר הארץ העין השביעית ערב רב כתב עת מגדר מרכז אדוה תיאוריה ויקורת זהויות הזמן הזה המקום הכי חם בגיהנום Open Culture Aeon 	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	8	פיתוח קונספט - מחקר עיוני ומעשי בנושא שיגעון	הלומדים.ות ילמדו לזקק תוכן באופן ממצה ולנתח אותו לכדי פרשנויות אישיות שונות; הלומדים.ות יפתחו יכולת שאילת שאלות ולמידה מבוססת חקר; הלומדים.ות יפתחו יכולת עבודה בקבוצות ושיתוף פעולה.	מחקר ופיתוח קונספט	דין במליאה; עבודת מחקר בקבוצות קטנות של 4-5.	רפרנסים: יצירה אחת לפחות מכל מדיום שנלמד בסטודיו (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציגות פרשנויות שונות לרעיונות שעולים מהטקסט הנבחר.	
מפגשי סטודיו	6	המשך פיתוח קונספט - כולל בחירת מדיום מתאים וכתובת טקסט	הלומדים.ות ישפרו את כושר הביטוי בכתב ובע"פ; הלומדים.ות יכירו ויחוו סגנונות שונים בכתובה; הלומדים.ות יפתחו יכולת ניסוח והמשגה של המחשבות שלהם. בכתב.	פיתוח קונספט, תהליך, מדיום, ביטוי עצמי, טקסט פרויקט	דין במליאה; תרגיל כתיבה אישי.	רפרנסים: יצירה אחת לפחות מכל מדיום שנלמד בסטודיו (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציגות פרשנויות שונות לרעיונות שעולים מהטקסט הנבחר.	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	6	סיעור מוחות ראשוני המבוסס על התכנים הנלמדים בשיעורי הליבה - תנ"ך, היסטוריה, לשון, מתמטיקה, ספרות, אנגלית - ופיתוח קונספט	הלומדים.ות יעשו סיעור מוחות של התכנים הנלמדים במקצועות הליבה וילמדו לסכם בקצרה את החומר הנלמד בעל פה; הלומדים.ות יפתחו את הראיה האינטרדיסציפלינרית שלהם. תוך חשיפה של התכנים הנלמדים במקצוע תחת תמה - שיגעון.	התכנים של שיעורי הליבה, פיתוח קונספט	דין במליאה על משמעות התוכן ופרשנות אישית שלו, כולל העלאת שאלות מחקר רלוונטיות.	שימוש והסתייעות במקורות הנלמדים בשיעורי הליבה [בהלימה לתמה של העונה - שיגעון].	
מפגשי סטודיו	6	עבודת מחקר אישית - המשך פיתוח קונספט	הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייח אחריות; הלומדים.ות ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר.	מושגים חדשים שהילדות.ים יחלצו מתוך החומר הנחקר.	עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט		
מפגשי סטודיו	6	עבודה מחקרית ומעשית על פרויקט סיכום	הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייח אחריות; הלומדים.ות ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר; הלומדים.ות יפתחו גישה יצירתית וילמדו לבטא רעיונות בדרכים אמנותיות.		עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט - כתיבת טיוטה ל"טקסט פרויקט" ובחירת המדיום המתאים [דרך הביטוי של המחקר והקונספט].		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	18	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - ימי הכנה	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עצמאות וניהול זמן, למידה מבוססת חקר וחיבה יצירתית.		עבודה עצמאית מעשית על הפרויקט, ועריכה סופית של טקסט פרויקט אישי לכל לומד.ת (בליווי מורה מקצועי.ת והמנחים.ות).		
מפגשי סטודיו	17	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - פרזנטציות	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עמידה מול קהל, הקשבה, חשיבה ביקורתית, שאילת שאלות ושיתוף תובנות אישיות.		ימי פרזנטציות של הפרויקטים עליהם עבדו במהלך העונה - הצגה של עבודת המחקר שעשו, הקונספט שפיתחו היצירה שיצרו וטקסט הפרויקט שכתבו.		פרזנטציות של כרבע שעה לכל לומד.ת / קבוצת לומדים.ות שעבדו יחד (עד 3 לומדים.ות בקבוצה) - במהלך הפרזנטציה על הלומדים.ות להציג את המחקר עליו עבדו, והיצירה שנוצרה מתוך המחקר, תוך מענה על שאלות של המורים.ות והלומדים.ות מהכיתה.

רשימה ביבליוגרפית להשראה:

אבישר, אילן. **אמנות הסרט: הטכניקה והפואטיקה של המבע הקולנועי**. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1995

אסלין, מרטין. **תיאטרון האבסורד**. תרגום: אליקים ירון. תל אביב: זמורה ביתן, 1985 [1961]

ג'אנטי, לואיס. **להבין סרטים**. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2000

ברטון, אנדרה. **המניפסטים של הסוריאליזם**, תרגום: א' עקרבי, תל אביב: ספרית פועלים. 1984 [1924]

דקארט, רנה. **הגינות על הפילוסופיה הראשונית**. ירושלים: הוצאת מאגנס, 2001 [1641]

Bordwell, David & Kristin Thompson. **Film Art: An Introduction**. New York: McGraw Hill, 1997

Hoile, Christopher. "The Uncanny and the Fairy Tale in Kubrick's *The Shining*."

Literature/Film Quarterly, Vol. 12, No. 1, 1984

Kandinsky, Wassily. **Point to Line to Plane**. New York: Solomon R. Guggenheim Foundation, 1947

Kawin, Bruce. **How Movies Work**. Los Angeles: University of California Press, 1992

Oliveros, Pauline. **Sonic Meditations**. Smith Publications: **American Music**, 1970

ארכיון אוספים של המוזיאונים:

[Tate Collection](#)

[MoMA Collection](#)

[אוסף מוזיאון ישראל, ירושלים](#)

[The Hermitage Collections](#)

עונת אינקוגניטו :

אינקוגניטו הוא הלא ידוע, הנעלם, האלמוני, שנעשה בעילום שם. זהו מהלך שיש בו הסתרה, הסוואה, חשאיות, והוא אינו משאיר עקבות, כרואה שאינו נראה. במובן זה, ייתכן שהאינקוגניטו הוא גם האלוהים, ישות/משהו קיים שאין לנו יכולת להמשיג אותו. זהו התווך שבין אמת לבדיה, הפער שבין המסמן למסומן. לאור זאת, במהלך העונה הלומדים.ות יכירו בחשיבות היכרות עם מושג האמנות "יצירות ויוצרים ללא שם", יציאה מהאני אל האחר - הלא ידוע, ויבחנו את מקומו של היוצר.ת בהבנת היצירה וניתוחה. כחלק מהמיומנויות יתנסו הלומדות.ים במחיקת זהות ויצירת זהות חדשה, בפעולות של ניכוס, ביצירת אמנות משותפת שאין לה מקור, בחקר מחזות ומחזאים שהשתמשו בתיאטרון ככלי לביקורת חברתית מוסווית וביצירת סרטי ז'אנר עצמאיים.

מחול ..... דמות האלטר-אגו במחול האם גוף יכול לצאת מגופו?

במהלך העונה נבחן את המאפיינים הגופניים של דמויות "אינקוגניטו" - דמויות אייקוניות שאף אחד לא יודע מה הזהות האמיתית שלהן. לכל דמות קיימות איכויות תנועתיות, תחושות פיזיות וכישורים פיזיים שונים המאפיינים את אותה הדמות, מאפיינים אלו מאפשרים לנו להכיר את הדמות ואולי אף לגלות את הזהות שלה. לצד זאת נעסוק במושג אלטר-אגו, שרלוונטי לקונספט האינקוגניטו, תוך בחינת האפשרות של כל אחד ואחת מאיתנו לנכס זהות חדשה בתוך הגוף שלנו או גם לקיים בתוכו שתי דמויות שונות במקביל.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מחול	4	מבוא - דמות האינקוגניטו והמאפיינים הגופניים שלה	הלומדים.ות יפתחו הבנה של האיכויות התנועתיות והתחושות הפיזיות של דמויות אייקוניות שונות ככלי להבנת זהותן.	זהות לא ידועה; אינקוגניטו; תנועתיות; תחושות פיזיות.	מצגת ודין.	דמויות אייקוניות שזהותן לא ידועה. לדוגמה: • באטמן	
מחול	4	בחינת זהויות באמצעות מאפיינים גופניים ותוך יציאה מההרגלים התנועתיים המוכרים לנו	הלומדים.ות יפתחו יכולות ניתוח דמות כמו גם התחקות אחר מאפיינים תנועתיים ופיזיים; הלומדים.ות ישכללו יכולות אוריינות פיזית-תנועתית.	זהות לא ידועה; אינקוגניטו; תנועתיות; תחושות פיזיות.	תרגילי אימפרוביזציה.		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	4	האלטר - אגו - ייצוג שתי דמויות במקביל	הלומדים.ות ישכללו יכולות צפייה 'מושכלת' במחול, תוך ניתוח והבנת הבחירות האמנותיות של היוצרים.ות; הלומדים.ות יבחנו מחוות תנועתיות וסגנונות שונים ויסיקו מסקנות לגבי היצירה האישית והתנועה במרחב.	אלטר-אגו; פירוק של זהויות; דימוי אנושי.	דין על יוצרים.ות וצפייה ביצירות מחול.	יצירות העוסקות באלטר-אגו / או בפירוק של זהויות. לדוגמה: • מקסים ואראט, אוהד נהרין, • עצמי לא גמור, קסבייה לה ראווה, 1998	
מחול	6	האלטר - אגו - יצירת קומבינציות מחוליות	הלומדים.ות ישכללו יכולות תנועה וקומפוזיציה; הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה עצמאית והתבוננות מעמיקה על המאפיינים התנועתיים והפיזיים שלהם.ן. עצמם.ן.	אלטר-אגו; קומבינציות מחוליות.	תרגיל - עבודה אישית ליצירת קומבינציית מחול המייצגת שתי דמויות - האלטר-אגו לצד הזהות האמיתית.	תרגיל אישי - יצירת קומבינציית מחול לדמות	

אמנות פלסטית מות המחבר מיהו המחבר והאם ניתן להעלים או למחוק את זהותו?

במהלך העונה נבחן את מקום המחבר ת. [authorship] ביצירת האמנות לאורך ההיסטוריה ואת השימוש בפעולת הניכוס [appropriation]. פעולות הניכוס והמחיקה הפכו לאמצעי אמנותי עבור אמנים. רבים באמנות המודרנית והעכשווית, כאשר שאלת הבעלות על יצירת האמנות, כמו גם ההבחנה בין היצירה לבין יוצרה, מהוות עבור האמנים. עיסוק מרכזי, תוך שהן מעלות על נס את תפקיד הצופה בתהליך ייצור המשמעות של היצירה. בהתאם לכך נעסוק בפעולות של מחיקה - מחיקת זהות, הסתרת זהות ויצירת זהות חדשה, לצד בחינת הגבול שבין ניכוס למקוריות.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	3	מבוא - אינקוגניטו, המחברת. (authorship) והניכוס (appropriation)	הלומדים יכירו את מקום המחברת. (authorship) ביצירת האמנות לאורך ההיסטוריה - החל מהתפתחות האמן כאינדיוידואל ועד לערעור תפיסה זו, ויבינו את ההשפעה של שינוי התפיסה על תולדות האמנות.	אינקוגניטו; מות המחבר; ניכוס; האמן כאינדיוידואל; מודרניזם; פוסט-מודרניזם.	מצגת ודין.	טקסט העוסק בנושא המחברת. ופעולת הניכוס באמנות. לדוגמה: • רולאן בארת [1968] "מות המחבר".	
אמנות פלסטית	4	פעולות של מחיקה - מחיקת זהות, ויצירת זהות חדשה לצד מחיקה של מקום, תרבות והיסטוריה.	הלומדים יפתחו קריאה ביקורתית ביצירות תוך הבנה של הצורך לחשוף את שאינו נראה; הלומדים יזהו את השימושים השונים בפעולות של מחיקה בהן משתמשים. ואת אמנים. וישו בניהם.	מחיקה; מחיקת זהות; הסתרת זהות; מחיקה תרבותית.	מצגת יצירות העוסקות בפעולות של מחיקה ודין	יצירות העוסקות בפעולות של מחיקה. לדוגמה: • רישום מחוק של ילם דה קונינג, רוברט ראושנברג, 1955. • Blank, יאיר ברק, 2008 • רישום, משה קופפרמן, 1971	פרזנטציה אישית של 10 דקות שנעשית כל שיעור על ידי ילדה על אודות אמן או אמנית נבחרים, תוך בחינה של הטכניקות השונות בהן השתמשו.
אמנות פלסטית	4	הגבולות והקשר בין ניכוס ומקוריות - התחקות אחר אמנים. שונים	הלומדים יבינו את יצירת האמנות כתהליך חקירה מתמשך ויפתחו את היכולת לפענח ולפרש יצירת אמנות, תוך פיתוח כישורים מילוליים והיכולת לנמק את עמדותיהם.	מות המחבר; התחזות; אנונימוס; ייצוג; ציטוט; ניכוס; שחזור	מצגת ודין	יצירות של אמנים. ומשתמשים. בפעולת הניכוס. לדוגמה: • ללא כותרת [סדרת צילומים], סינדי שרמן, 80-1977 • Barcham Green Portfolio, שרי לוין, 1986	פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרים

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	6	יצירה בעקבות אמנות נבחרת - מחקר על יצירה/דמות כהשראה	הלומדים יוכלו יצירת פעולה ועבודה קבוצתית; הלומדים יפתחו יכולות תכנון תהליכי יצירה אמנותית בהשפעת טכניקות ותהליכים בהם משתמשים. ות אמנים. ו. שונים.	מחקר; ניכוס; השראה; ייצוג.	תרגיל - יצירת אמנות קולקטיבית המשתמשת בפעולת הניכוס		תרגיל קבוצתי - מחקר על דמות/יצירה, לאפיין אותה, לבחור דרך ייצוג וניכוס וליצור את היצירה.
אמנות פלסטית	6	יצירה בעקבות אמנות נבחרת. המשך תרגיל	הלומדים יוכלו יצירת פעולה של מחקר רעיוני; הלומדים יוכלו יצירת פעולה ועבודה קבוצתית.	מחקר; ניכוס; השראה; ייצוג.	תרגיל - יצירת אמנות קולקטיבית המשתמשת בפעולת הניכוס		תרגיל קבוצתי - מחקר על דמות/יצירה, לאפיין אותה, לבחור דרך ייצוג וניכוס וליצור את היצירה.
אמנות פלסטית	4	יצירה בעקבות אמנות נבחרת. פרזנטציות	הלומדים יתפחו ערכים והרגלים של התבוננות מעמיקה ביצירה, מתוך מתן כבוד ליצירה של עצמם. וליצירות של חבריהם וחברותיהן לכיתה; הלומדים יוכלו יצירת הסברה והצגה של תהליך התכנון, הבנייה וגיבוש היצירה.		פרזנטציות ודין.		

מוזיקה תרבות ללא "בעלות" האם העדרו של "המחבר" מאפשר מפגש חברתי תרבותי אחר?

במהלך העונה נבחן את תפקידו של המחבר האינקוגניטו ביצירה המוזיקלית. לאורך ההיסטוריה נוצרו יצירות מוזיקליות שאין להן בעלות ברורה, בין אם אלו יצירות חסרות מחבר שעברו מפה לאוזן, בין אם יצירות שנכתבו תחת שמות בדויים ובין אם אלו יצירות מולטי-דיסציפלינריות, שנוצרו בשיתוף פעולה חוצה ז'אנרים. היעדר זהות היוצר. מעלה שאלות אודות חשיבות המוזיקה ככלי חברתי בתרבויות השונות מחד, ואודות ההשפעות החברתיות שמובילות יוצרים. וליצור תחת זהות בדויה מאידך.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	3	מבוא - בעילום שם, שירים ללא מחברת.	הלומדים. ות יבינו את המשמעות של שיר עם שהוא ללא מחבר; הלומדים. ות ישכללו את האוריינות השמיעתית.	אינקוגניטו; בעילום שם.	תרגיל בקבוצות - ניתוח ביצועים שונים לשיר עם נבחר ודין במליאה.	השמעת גרסאות שונות לשיר עם נבחר. לדוגמה: • Molly Malone, Bono (U2) • Molly Malone, Johnny Logan • Molly Malone, The Dubliners • Molly Malone, Sinead O'Connor	
מוזיקה	5	שירי עם מתרבויות שונות - המוזיקה וחשיבותה כמפגש קהילתי בו זהות היוצר. ת. אינה העיקר, אלא הטקס החברתי.	הלומדים. ות יפתחו את יכולות הקשב שלהם. תוך הפנמה והטמעה של דקויות היצירה המוזיקלית; הלומדים. ות יתנסו ביצירת עיבוד לשיר ויפתחו חשיבה יצירתית.	שירי עם; טקס חברתי; קהילה	הצגת ארכיון שירי העם ודין; תרגיל כיתתי.	• ארכיון שירי עם	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	4	כתיבה תחת שמות בדויים	הלומדים יכירו יוצרים שהשתמשו בעילום שם ויבינו את הסיבות השונות בגינן השתמשו בשמות הבדויים ואת המשמעויות החברתיות של פעולה זו; הלומדים יבחנו בעין ביקורתית את השימוש בשמות בדויים וידעו להביע את עמדתם בנושא.	שמות בדויים; יצירה בסתר; השפעה חברתית.	מצגת, צפייה ודין.	מוזיקאים ות שהשתמשו בשמות בדויים. לדוגמה: • פאני/פליקס מנדלסון • מרי לו וויליאמס • The Girls in the Band, Judy Chaikin, 2014	
מוזיקה	6	ז'אנר בעילום שם - אמנים ות ויצירות מולטי-דיסציפלינריות שחוצות ז'אנרים ולא ניתנות להגדרה.	הלומדים יוכלו להצביע על יחסי גומלין בין היצירה המוזיקלית ובין תחומי אמנות אחרים; הלומדים יתנסו בהגדרה של מהי מוזיקה ומה הופך יצירה ליצירה מוזיקלית; הלומדים יטפחו יכולות עבודת צוות ושיתוף פעולה.	מולטי-דיסציפלינריות; יצירה מוזיקלית; שיתוף פעולה; יצירה ללא יוצר	האזנה ודין; תרגיל בקבוצות.	יצירות שניתן לראות בהן מולטי-דיסציפלינריות המעוררות דיון סביב ההגדרה של יצירה מוזיקלית. לדוגמה: • Wiki-Piano • Kutiman-Thru-you - 01 - Mother of All Funk Chords • 4:33, John Cage (Orchestra with Soloist, K2Orch, Live) • 4:33, John Cage (21st c. Piano Commission Concert)	תרגיל מסכם בקבוצות שיבוצע ע"י הכיתה כולה - כל קבוצה מתבקשת לכתוב יצירה בטכניקה וז'אנר לבחירתם.

תיאטרון הסוואה ככלי פוליטי

האם ניתן להשתמש בתיאטרון כבמה לבחינה ביקורתית של המציאות העכשווית?

במהלך העונה נבחן את המונח אינקוגניטו בהתייחס לפעילות תחת מסווה או להבעת ביקורת חברתית מוסווית בתיאטרון. מחזאים ותרבות רבים כתבו ביצירתם על החברה והתרבות בה חיו והעבירו ביקורת חברתית. לעיתים, ביקורת זו הופיעה בצורה מוסווית מאחר ולא הייתה להם האפשרות להשמיע את קולם או להביע את זהותם באופן גלוי. בהתאם לכך נלמד לקרוא "בין השורות" ולנתח מחזות באמצעות מחקר והבנה מעמיקה של הקונפליקט, כמו גם באמצעות יצירת עיבודים עכשוויים למחזות. זאת על מנת לקבל השראה ליצירת עבודות בימתיות שונות את הפלטפורמה לביטוי קול אישי ביחס למציאות העכשווית, לתרבות ולחברה בה אנו חיים.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
תיאטרון	4	מבוא - הדיאלוג בין עבודת התיאטרון לחברה	הלומדים יתוודעו ליחסים בין אמנות התיאטרון לחברה ולרוח הזמן בה היא נוצרת; הלומדים יכירו באפשרות של התיאטרון לשמש כבמה לבחינה ביקורתית של המציאות.	דיאלוג; הסוואה; רקע היסטורי; תיאטרון פוליטי; תיאטרון חברתי.	מצגת ודין.		
תיאטרון	6	הדיאלוג בין עבודת התיאטרון - היכרות עם מחזאי תיאטרון שיצרו בתגובה לרוח הזמן בה פעלו	הלומדים יתוודעו אל מחזאי תיאטרון שהשתמשו ביצירתם ככלי ביקורתי; הלומדים יפתחו יכולות ניתוח מחזות בעלי אופי ביקורתי-מחתרתי; הלומדים ייחשפו לטכניקות יצירה וביטוי אישי שונות.	דיאלוג; קונפליקט; רקע היסטורי; כתיבה במחתרת; נבואה; הסוואה; ניתוח מחזה; ביקורת חברתית.	תרגיל קבוצתי על מחזות תקופתיים ויצירת עיבוד רלוונטי להיום.	יצירות תיאטרון המדגישות את הדיאלוג שבין התיאטרון לחברה ולתקופה בה הוא נכתב. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> • נטות החסד, אייסכילוס • ריצ'רד השני, ויליאם שייקספיר • בית ספר לנשים, מולייר • בית בובות, הנריק איבסן • העלבת הקהל, פטר הנדקה • הוא הלך בשדות, משה שמיר • שיץ, חנוך לוין 	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
תיאטרון	5	זיהוי ביקורות חברתיות נסתרות ומוסוות ביצירות תיאטרון שונות - ביטוי קול אישי ביחס למציאות העכשווית או לתרבות ולחברה שלנו	הלומדים.ות יתנסו בעבודה בקבוצה דרך תהליך אמנותי ארוך, בעבודה בימתית הכוללת קריאה רלוונטית של המחזה היום; הלומדים.ות ישכללו יכולות חקר וניתוח טקסט.	דיאלוג; ניסוח הקונפליקט; כתיבה במחותרת; נבואה; הסוואה; ניתוח מחזה; פרמיס; תפיסה בימתית.	תרגיל בקבוצות - קריאת מחזה נבחר, מחקר וניתוח.	יצירות תיאטרון מאת מחזאים.ות שכתבו את ביקורתם באופן מוסווה מאחר ולא הייתה להם האפשרות להשמיע את קולם או להביע את זהותם באופן גלוי. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> • אמא קוראז' וילדיה, ברטולט ברכט • ירמה, פדריקו גרסיה לורקה • אנטיגונה, ז'אן אנווי • קרנפים, אד'ן יונסקו 	תרגיל מעשי - הגשת סצנה תיאטרונית מלאה.
תיאטרון	5	זיהוי ביקורות נסתרות ומוסוות ביצירות תיאטרון שונות - המשך	הלומדים.ות יתנסו בעבודה בקבוצה דרך תהליך אמנותי ארוך בעבודה בימתית הכוללת קריאה רלוונטית של המחזה היום; הלומדים.ות יוכלו ביטוי קול אישי וחשיבה ביקורתית.	ניסוח הקונפליקט; פרמיס; תפיסה בימתית; חזרות; בימוי; עיצוב; תלבשות; במה; תאורה.	המשך תרגיל בקבוצות גם דגש על עבודת בימוי ועיצוב.		תרגיל מעשי - הגשת סצנה תיאטרונית מלאה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
תיאטרון	5	פרזנטציות	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל; הלומדים.ות יפתחו יכולות משוב מקצועי בהתייחס לפרמטרים ההולכים ומתגבשים בשיח התיאטרוני של הכיתה.		פרזנטציות ודין		תרגיל מעשי - הגשת סצנה תיאטרונית מלאה.
תיאטרון	2	סיכום - תיאטרון כאן ועכשיו	הלומדים.ות יפתחו יכולת רפלקסיבית לתהליכים שעברו לאורך השנה.	עבודה בתהליך; עבודה קבוצתית משותפת; רפלקציה	דין מונחה כולל: העלאת ידע, חוויות, מסקנות, ושאלות.		

קולנוע ..... האם ניתן ליצור מחוץ לגבולות הז'אנר?

במהלך העונה נבחר את שיטת הז'אנרים ההוליוודית ואת תיאוריית האוטר (Auteur). נעסוק בשיטת הז'אנרים בפרדיגמה ההוליוודית ככזו שמסתירה את היוצרים. - הקולנוע המסחרי מייצר סרטים כחלק מז'אנר, קולו העצמאי של היוצר נעלם והסרטים לא עומדים כיצירות אמנות בפני עצמן, אלא נדרשים להתאים לתבנית מסוימת שנקבעה על ידי האולפנים ועל פי מה שמכתיבים כללי ההפקה. בהתאם לכך נעסוק בקולנוע הבידורי/מסחרי מול הקולנוע האישי/אוטרי/עצמאי/אמנותי ונחקור את המושגים ז'אנר, תת ז'אנר, מטא ז'אנר והיפר ז'אנר.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	2	מבוא - היוצר כאינקוגניטו הגדול של תעשיית הקולנוע ההוליוודית, שיטת הז'אנרים	הלומדים יכירו במשמעות של סרטי ז'אנר וסרטי אוטר (Auteur), דרך הפריזמה של התעשייה ההוליוודית הגדולה; הלומדים יכירו את תיאוריית האוטר ויבינו את תפקידו של הבמאי וחותמו האישי על סרטיו.	ז'אנר; Auteur אוטר; יוצר; 'סרט מטעם; עצמאות יצירתית; תעשייה; אינקוגניטו.	קריאה במליאה ודין.	טקסט אופציונלי על תיאוריית האוטר בקולנוע: הבמאי כגאון: על תיאוריית האוטר בקולנוע המודרני	
קולנוע	6	הוליווד - קולנוע מסחרי, תעשייה שמכניסה כסף בעולם - הוליווד.	הלומדים יכירו את ההיסטוריה ואת הסיבות להיווצרותה של התעשייה הגדולה בעולם - הוליווד.	שיטת האולפנים; שיטת השחקנים; שיטת הז'אנרים.	צפייה ודין.	יצירות קולנועיות המאפיינות את תעשיית הקולנוע ההוליוודית. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> • זמר הג'אז, אלן קרוסלנד, 1927 • הקוסם מארץ עוץ, ויקטור פלמינג, 1939 • קזבלנקה, מייקל קורטיז, 1942 • שדרות סאנסט, בילי ווילדר, 1950 	
קולנוע	6	תיאוריית הז'אנר - סטרוקטור ליזם	הלומדים יכירו לעומק את מונח הז'אנר הקולנועי ואת תאוריית הז'אנר של תומאס שץ; הלומדים יסיקו מסקנות, יעריכו ויבקרו יצירות קולנועיות על פי תיאוריית הז'אנר.	סטרוקטור ליזם; תיאוריית הז'אנר; ז'אנר; תת ז'אנר; מטא ז'אנר; היפר ז'אנר.	מצגת, צפייה ודין.	יצירות קולנועיות המדגימות את תיאוריית הז'אנר. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> • שיר אשיר בגשם, ג'ין קלי וסטנלי דונן, 1952 • הטוב, הרע והמכוער, סרג'ו לאונה, 1966 • הסנדק, פרנסיס פורד קופולה, 1977 	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	6	יצירת סרט ז'אנר - תסריט	הלומדים.ות יתנסו בעבודה מעשית על החומר העיוני שנלמד - תאוריית הז'אנר; הלומדים.ות ישכללו יכולות כתיבה בצוות.	מבנה עלילה; דיאלוגים; נקודות מפנה; דמויות.	תרגיל בקבוצות של 4 - כתיבת תסריט		
קולנוע	6	יצירת סרט ז'אנר - צילומים	הלומדים.ות יתנסו בעבודה מעשית על החומר העיוני שנלמד - תאוריית הז'אנר; הלומדים.ות ישכללו יכולות צילום ויבינו את תהליך בניית הסט לעומק.	סגנון הצילום; תפאורה; תלבושות; סגנון המשחק.	המשך תרגיל בקבוצות של 4 - צילומים		
קולנוע	6	יצירת סרט ז'אנר - עריכה	הלומדים.ות יתנסו בעבודה מעשית על החומר העיוני שנלמד - תאוריית הז'אנר; הלומדים.ות ישכללו יכולות עריכה.	עריכה ז'אנרית	המשך תרגיל בקבוצות של 4 - עריכה		
קולנוע	4	יצירת סרט ז'אנר - הקרנה	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל, ניהול דיאלוג ושיח.		הקרנת תוצרים ודין.		

מפגשי סטודיו

העונה תתחיל בתהליך של מודלינג בו המנחים, יחד עם הכיתה, יחקרו תוכן העולה מתוך טקסט העוסק בנושא אינקוגניטו - בין אנונימיות לפרסום והכרה, תוך עיסוק בשאלות סביב המשמעות של מתן בסתר אל מול פילנתרופיה פומבית, אחריות מוסרית, אינטרסים ולקחת אחריות. המחקר העיוני והמעשי ישלב דיון ושיח על יצירות אמנות רלוונטיות העוסקות בין השאר באנונימיות, ב"אחר" וביצירה ועשייה תחת שמות בדויים. באמצעות המחקר המנחים ימשיכו את המודלינג לכדי פיתוח קונספט, שיויבל לדרכי ביטוי עצמי מתאימים. במהלך החלק השני של העונה הלומדים יעבדו על פרויקט אישי (או קבוצות קטנות) בעקבות המודלינג שנעשה - כאשר התוכן אותו יחקרו ייבחר על ידם מתוך התכנים שנלמדים במהלך העונה במקצועות הליבה. כלומר, מתוך גישה רב ובין-תחומית, הן בין הדיסציפלינות השונות והן בין מקצועות האמנות למקצועות הליבה. התוכן שייבחר על ידי הלומדים יילקח מנושא או קונספט שנלמד באחד או יותר ממקצועות הליבה, וייחקר באמצעות מקצועות האמנות. הלומדים יעבדו על הפרויקט לאורך כל העונה בליווי המנחים, והוא יוצג בשבוע הסטודיו שיתקיים בסוף העונה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	4	מבוא - טקסט בנושא אינקוגניטו	הלומדים יפתחו יכולת קריאה ביקורתית אקדמית וילמדו כיצד לחקור תוכן ולהעריך את תפיסת העולם העולה ממנו; הלומדים ייחשפו לטרמינולוגיות חדשות וילמדו דרכי ביטוי שונות; הלומדים יכירו מאגרי מידע ומנועי חיפוש וילמדו לאתר מידע וחומרים רלוונטיים.	מחקר, אינקוגניטו, אנונימיות	קריאה משותפת של הטקסט תוך למידה של מילים ומונחים חדשים, וניתוח של הטקסט במליאה.	<p>טקסט שנבחר על ידי המנחה (מאמר, כתבה, טור דעה, מסה, פרוזה) - על הטקסט להיות קשור לעולם התוכן והעניין של המנחה, רלוונטי לשיח הציבורי וללומדים. ות, ולעסוק בנושא הקשור לאינקוגניטו. הטקסט יילקח מאחד מהמקורות הנ"ל:</p> <ul style="list-style-type: none"> אתר אלכסון אתר הארץ העין השביעית ערב רב כתב עת מגדר מרכז אדוה תיאוריה וביקורת זהויות הזמן הזה המקום הכי חם בגיהנום Open Culture Aeon 	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	8	פיתוח קונספט - מחקר עיוני ומעשי בנושא אינקוגניטו	הלומדים.ות ילמדו לזקק תוכן באופן ממצה ולנתח אותו לכדי פרשנויות אישיות שונות; הלומדים.ות יפתחו יכולת שאלת שאלות ולמידה מבוססת חקר; הלומדים.ות יפתחו יכולת עבודה בקבוצות ושיתוף פעולה.	מחקר ופיתוח קונספט	דין במליאה; עבודת מחקר בקבוצות קטנות של 4-5.	רפרנסים: יצירה אחת לפחות מכל מדיום שנלמד בסטודיו (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציגות פרשנויות שונות לרעיונות שעולים מהטקסט הנבחר.	
מפגשי סטודיו	6	המשך פיתוח קונספט - כולל בחירת מדיום מתאים וכתיבת טקסט	הלומדים.ות ישפרו את כושר הביטוי בכתב ובע"פ; הלומדים.ות יכירו ויחוו סגנונות שונים בכתיבה; הלומדים.ות יפתחו יכולת ניסוח והמשגה של המחשבות שלהם. בכתב.	פיתוח קונספט, תהליך, מדיום, ביטוי עצמי, טקסט פרויקט	דין במליאה; תרגיל כתיבה אישי.	רפרנסים: יצירה אחת לפחות מכל מדיום שנלמד בסטודיו (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציגות פרשנויות שונות לרעיונות שעולים מהטקסט הנבחר.	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	6	סיעור מוחות ראשוני המבוסס על התכנים הנלמדים בשיעורי הליבה - תנ"ך, היסטוריה, לשון, מתמטיקה, ספרות, אנגלית - ופיתוח קונספט	הלומדים.ות יעשו סיעור מוחות של התכנים הנלמדים במקצועות הליבה וילמדו לסכם בקצרה את החומר הנלמד בעל פה; הלומדים.ות יפתחו את הראיה האינטרדיסציפלינרית שלהם. תוך חשיפה של התכנים הנלמדים במקצוע תחת תמה - אינקוגניטו.	התכנים של שיעורי הליבה, פיתוח קונספט	דין במליאה על משמעות התוכן ופרשנות אישית שלו, כולל העלאת שאלות מחקר רלוונטיות.	שימוש והסתייעות במקורות הנלמדים בשיעורי הליבה [בהלימה לתמה של העונה - אינקוגניטו].	
מפגשי סטודיו	6	עבודת מחקר אישית - המשך פיתוח קונספט	הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייח אחריות; הלומדים.ות ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר.	מושגים חדשים שהילדות.ים יחלצו מתוך החומר הנחקר.	עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט		
מפגשי סטודיו	6	עבודה מחקרית ומעשית על פרויקט סיכום	הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייח אחריות; הלומדים.ות ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר; הלומדים.ות יפתחו גישה יצירתית וילמדו לבטא רעיונות בדרכים אמנותיות.		עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט - כתיבת טיוטה ל"טקסט פרויקט" ובחירת המדיום המתאים [דרך הביטוי של המחקר והקונספט].		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	18	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - ימי הכנה	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עצמאות וניהול זמן, למידה מבוססת חקר וחשיבה יצירתית.		עבודה עצמאית מעשית על הפרויקט, ועריכה סופית של טקסט פרויקט אישי לכל לומד.ת (בליווי מורה מקצועית. והמנחים.ות).		
מפגשי סטודיו	17	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - פרזנטציות	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עמידה מול קהל, הקשבה, חשיבה ביקורתית, שאילת שאלות ושיתוף תובנות אישיות.		ימי פרזנטציות של הפרויקטים עליהם עבדו במהלך העונה - הצגה של עבודת המחקר שעשו, הקונספט שפיתחו היצירה שיצרו וטקסט הפרויקט שכתבו.		פרזנטציות של כרבע שעה לכל לומד.ת / קבוצת לומדים. ות שעבדו יחד (עד 3 לומדים.ות בקבוצה) - במהלך הפרזנטציה על הלומדים. ות להציג את המחקר עליו עבדו, והיצירה שנוצרה מתוך המחקר, תוך מענה על שאלות של המורים.ות והלומדים.ות מהכיתה.

רשימה ביבליוגרפית להשראה:

בארת, רולאן. "מות המחבר", בתוך: רולאן בארת, מות המחבר; מישל פוקו, מהו מחבר. תרגום: דרור משעני. תל אביב: רסלינג, 2005.

הדר, אירית. "דימויים תחת מחיקה". ערב-רב, 2014.
נדלה מתוך <https://www.erev-rav.com/archives/34340>.

עפרת, גדעון. על האסתטיקה של התיאטרון האפי: "האורגנון הקטן" לברטולד ברכט. תל אביב: הוצאת בצלאל צ'ריקובר, 1969.

מאסט, ג'ראלד וברוס פ' קאוויין. קיצור תולדות הקולנוע. תרגום: יורם שדה; עריכה מדעית: משה צימרמן.
תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2003.

עוז, אברהם. "מהו תאטרון פוליטי", התאטרון הפוליטי: הסוואה, מחאה, נבואה. חיפה: הוצאת אוניברסיטת חיפה. עמ' 42-27, 1999.

שץ, תומאס. "ד'אנרים קולנועיים וסרטי ד'אנר". בתוך: מבוא לתיאוריות קולנועיות: מקראה. עריכה: ענת זנגר, תרגום: מירב פגיס.
תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2016.

Feld, Steven, and Donald Brenneis. "Doing Anthropology in Sound." American Ethnologist, 31(4): 461-74, 2004.

Gallagher, Shaun. *How the Body Shapes the Mind*. NY: Oxford University Press, 2005.

Kershaw, Baz. *The Political of Performance*. London & New York: Routledge, 1992.

L. D. Giannetti, *Understanding Movies*. (7th ed.). Englewood Cliffs, NJ.: Prentice Hall, 1996.

ארכיון אוספים של המוזיאונים:

[Tate Collection](#)

[MoMA Collection](#)

[אוסף מוזיאון ישראל, ירושלים](#)

[The Hermitage Collections](#)

שתי עונות בשנה - כל עונה אורכת 9 שבועות + שבוע סטודיו מסכם.

שעות שבועיות	תחום דעת
2 ש"ש	אומנות פלסטית
2 ש"ש	מוזיקה
2 ש"ש	תיאטרון
2 ש"ש	מחול
3 ש"ש	קולנוע
2 ש"ש	מפגשי סטודיו
2 X 35 שעות	שבוע סטודיו
13 שעות שבועיות 2 עונות (9 שבועות כל עונה) 2 שבועות סטודיו 304 שעות שנחיות	סך הכל שעות אמנות

עונת ישראליות:

האם ניתן להגדיר ישראליות? האם קיימת זהות ישראלית אחת? מה נחשב ישראלי ומה לא נחשב ישראלי? במהלך העונה יתמודדו הלומדים. ות עם שאלות של זהות, הן סביב הזהות הפרטית שלהם. כישראלים וישראליות, והן סביב זהות קולקטיבית של "ישראליות". באמצעות עיסוק באמנים. ויצירות קנוניות ישראליות לצד כאלו שהודרו מהקנון הישראלי, נחקר לעומק את תולדות האמנות הישראלית בתחומים השונים ואת היחס המורכב בין האמנות הישראלית לבין סממנים מקומיים, גאו-פוליטיים, אידאולוגיים ובינלאומיים. דרך היכרות עם זרמים, יצירות ואמנים. וחישובים נבחן את המעבר מ"כור היתוך" לחברה רב-תרבותית, ומזהות לאומית-מקומית לזהות אישית ייחודית.

מחול ..... זהות ישראלית דרך תנועה האם מתחוללות תמורות בין הפולקלור ותנועת הרחוב?

במהלך העונה נעסוק בשאלות הקשורות בהגדרת הזהות הישראלית כפי שאלו באות לידי ביטוי בריקודי פולקלור והפולקלור כהשראה ליצירות עכשוויות. לאורך השיעורים נדון במרכיבים של תרבות עממית, במטרות הראשוניות של יוצרי ריקודי הפולקלור, במתח בין האותנטי לבין המחודש בפולקלור ובין המציאות של היום לבין יצירות העבר. נבחן מחנות ודפוסים התנהגויות פיזיות הנחשבות אופייניות לתרבות הישראלית ונסה להבין את מקור התנועות הללו ואת תפקידן בתהליך גיבוש הזהות הישראלית. דרך שאלות סביב ייחודיותו של המחול הישראלי לעומת השפעות מתרבויות אחרות ננתח פולקלור ישראלי ונבחן אילו ייצוגים ישראליים קיימים בו - דרך גוף, לבוש, התנהגות, מסורת ומנהגים. לצד זאת נעסוק בשאלת האינדיווידואליות ובמקומה של הזהות האישית בתוך קולקטיב.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנשאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	3	ריקודי עם	הלומדים. ות יכירו בריקודי עם כביטוי חברתי-תרבותי של מקום מסוים המייצג את תולדותיו והמסורות של אותו העם.	פולקלור; ריקודי עם; הורה; צעדים; טקסיות; זהות קולקטיבית; זיכרון תרבותי	מצגת, צפייה בריקודי עם ודין; תרגול צעדים.	וידאו של ריקודי עם. לדוגמה: <u>הורה נרקודה</u> , <u>יאבב אשריאל</u>	
מחול	4	התנועות של המחול הישראלי	הלומדים. ות יעמדו על האופן בו ריקודי העם מתאפיינים בתנועות, ג'סטות וקצב הטבועים בבני העם הרוקד אותו; הלומדים. ות ישוו בין תנועות הרחוב לתנועות הפולקלור.	הורה; קצב; חוקיות; ג'סטות; פולקלור; תנועות רחוב; זהות ישראלית	צפייה ביצירות וניתוחן; תרגול ריקודי עם.	יוצרי. ות ריקודי עם. לדוגמה: <u>ברוך אגדתי</u> , 1895-1976	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	4	חויית הגוף ומקומו במרחב התרבותי-היסטורי	הלומדים.ות ישכללו יכולות צפייה 'מושכלת' ביצירת מחול; הלומדים.ות יטפחו מחשבה ביקורתית ויעלו שאלות אודות השימוש בסמלים לאומיים בריקודי עם לחיזוק הזהות הקולקטיבית.	מסורת; כוריאוגרפיה של הפשטה; רצף תנועת; פולחן; זהות	צפייה ביצירה וניתוחה.	יצירת מחול המשלבת מאפיינים פולקלוריים. לדוגמה: • הבנים של סיסי, סימון מאייר, 2014	
מחול	4	פירוק ויצירת כוריאוגרפיה "ישראלית" חדשה	הלומדים.ות ישכללו אוריינות תנועתית; הלומדים.ות יציגו מאפיינים "ישראליים" באמצעות תנועה; הלומדים.ות ישכללו יכולות שיתוף פעולה ביצירת כוריאוגרפיה קבוצתית.	כוריאוגרפיה; זהות ישראלית; אינדיווידואליות; קולקטיביות	תרגיל בקבוצות		תרגיל - פירוק ריקוד פולקלור תוך יצירת כוריאוגרפיה חדשה
מחול	3	סדנת אמן או צפייה בהופעה	הלומדים.ות ייחשפו ליצירות מחול ישראליות עכשוויות העוסקות בפולקלור.		סדנה מעשית או צפייה במופע	סדנת אמן או צפייה בהופעה של יוצרים. ות הנוגעים בפולקלור על צורתיו השונות. לדוגמה: • המרקיד, יואב ברתל ואביגיל רובין	

מלאומיות לאינדיוידואליות האם ניתן לראות באמנות כלי לגיבוש זהות מקומית ייחודית? **אמנות פלסטית**

במהלך העונה נעסוק בתהליך ההתגבשות של האמנות הישראלית תוך סוגיות שונות של זהות לאומית-מקומית לצד זהות אישית. דרך מסע כרונולוגי של האמנות הישראלית נבחן שני תהליכים מקבילים שהתרחשו בתרבות המקומית: בין כינון זהות לאומית-מקומית חדשה והמעבר לאינדיוידואליזם, לבין היווצרות אמנות ישראלית ביחס להשפעות בינלאומיות אז והיום. דרך יצירה נבחן את המתח בין אמנות ולאו, מקומיות ואוניברסליזם, לצד שאלות של זהות ומקומה של הקבוצה ככוח לצד היחיד כאינדיוידואל המחפש בה את מקומו.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	3	מבוא - ראשית האמנות הישראלית (עד שנות ה-50) וסוגיות של זהות לאומית מקומית	הלומדים יציעו אפשרויות שונות להגדרת האמנות הישראלית; הלומדים יבחנו את הבעייתיות בהגדרתה של האמנות בישראל; הלומדים יתמודדו עם שאלות על תפקידה של האמנות החזותית כתהליך תקשורתי של העברת מסרים.	זהות לאומית; אמנות ישראלית; זהות קולקטיבית; בצלאל; אונגרד; עברי; כנענים; ארט-נבו; חילוניות; גיבוש זהות; אמנות פלסטינית; הגירה	מצגת ודין.	יצירות ואמנים. ות מהולדת האמנות הישראלית. לדוגמה: • בוריס שץ • משה ליליין • יצחק דנציגר סרטון רקע - סרט תדמית על בצלאל בין השנים 1926 - 1906	
אמנות פלסטית	4	זהות לאומית מקומית לצד התנגדות	הלומדים יתנסו בטכניקות מסורתיות של האמנות הישראלית בראשיתה ודרך יבינו את תפקידה של האמנות ביצירת זהות לאומית קולקטיבית.	זהות לאומית; אמנות ישראלית; זהות קולקטיבית; בצלאל; אונגרד; עברי; כנענים; ארט-נבו; חילוניות; גיבוש זהות; אמנות פלסטינית; הגירה	תרגיל ברישום ו/או עבודה בחמר - בעקבות אמנות ישראלית עד שנות ה-50		פרזנטציה אישית של 10 דקות שנעשית על שיעור על ידי ילדה על אודות אמן או אמנית נבחרים, תוך בחינה של הטכניקות השונות בהן השתמשו.
אמנות פלסטית	5	מעבר לאינדיוידואליות וההשפעות הבינלאומיות (שנות ה-50-90)	הלומדים יזהו את השינויים והחידושים בדרכי ההבעה של האומנים. לעומת אלו של קודמיהם. יישוו ביניהן; הלומדים יבטאו את זהותם הפרטית באמצעים אמנותיים.	בין לוקלי לאוניברסלי; מודרניזם ישראלי; אינדיוידואליזם; דלות החומר; אופקים חדשים; אמנות מושגית; ריאליזם חברתי	מצגת ודין; תרגיל אישי בהשראת זרם מרכזי נבחר	אמנים. ומזרמים מרכזיים בשנות ה-90 - 50. לדוגמה: • יגאל תומרקין • אביבה אורי • לאה ניקל • רפי לביא • עבד עאבדי • אסמאעיל שמוט	פרזנטציה על אודות אמן או אמנית נבחרים

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	2	אמנות ישראלית עכשווית - ביקור בתערוכה	הלומדים.ות ייחשפו ליצירות ואמנים.ות עכשוויים וילמדו על המגמות המרכזיות של האמנות העכשווית בארץ.	אמנות עכשווית	ביקור בתערוכה המציגה אמנות ישראלית עכשווית [משנות ה-90 ועד היום]		
אמנות פלסטית	4	סוגיות מרכזיות באמנות ישראלית עכשווית	הלומדים.ות ישכללו אוריינות טכנולוגית; הלומדים.ות יפתחו את הדמיון והחשיבה החזותית והביקורתית.	צילום; וידאו-ארט; מדיה דיגיטלית; אמנות פוליטית; אמנות ביקורתית	מצגת ודין; תרגיל במדיום עכשווי [צילום/וידאו ועוד].	אמנים.ות עכשוויים בישראל. לדוגמה: • גיא בן-נר • סיגלית לנדאו • ג'ומאנה אמיל עבוד • שרף ואכד	

מוזיקה סיפורה של תרבות מה מגדיר מוזיקה כ"ישראלית"?

במהלך העונה נסקור תופעות מפתח שעיצבו את התפתחות המוזיקה בישראל; נבחן גישות יצירה שונות ונתבונן באופנים השונים בהם הן מייצגות או מתנתקות מהמונח "ישראליות". ננסה להגדיר מהי מוזיקה ישראלית, ודרך האזנה למבחר מייצג מתוך ה"פסקול" שליווה רגעים מכוננים בחברה הישראלית, נשאל האם וכיצד מוזיקה משקפת את סיפורה של תרבות, ומה מקומה של המוזיקה בעיצוב החברה. נבחן כיצד אמנות מגויסת מתמודדת עם רלוונטיות לתקופה, נדון בפלורליזם הקיים במוזיקה הישראלית ובמתח בין לאומיות לגלובליזציה של תרבות.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	3	מבוא - האם קיים פסקול ישראלי?	הלומדים.ות יתרגלו האזנה וצפייה ביקורתית והשוואתית; הלומדים.ות יפנימו את הקשר בין מוזיקה לרוח התקופה ואת המעבר הערכי שחל בעולם המוזיקה בישראל מקולקטיביזם לאינדיבידואליזם.	זהות ישראלית; פסקול ישראלי; מוזיקה מקומית	האזנה ליצירות ודין; תרגיל כתיבה אישי.	יצירות המזוהות עם רגעים מכוננים בחברה הישראלית. לדוגמה: • שיר הרעות, להקת הנח"ל • ירושלים של זהב, שולי נתן • כשאת בוכה את לא יפה, החלונות הגבוהים • יו-יה, כוורת	
מוזיקה	4	ישראל כקבוץ גלויות - מוזיקה לאומית	הלומדים.ות יבחנו מונחים כגון 'לאומיות', 'קולקטיביות' ו'ישראליות' בהקשר מוזיקלי; הלומדים.ות ישכללו אוריינות שמיעתית והאזנה ביקורתית למבנים, מרקמים והמצלול מוזיקלי של היצירות שנמצאים לעיתים מתחת לפני השטח.	מוזיקה לאומית; קולקטיביות; שייכות	האזנה משותפת; עיון במילים של שירים תוך ניתוח; תרגיל כתיבה.	שירים הנחשבים ישראליים. לדוגמה: • כתונת פסים, מאיר אריאל • שבט אחים ואחיות, דרון מדלי • שיר ישראל, שלמה גרוניך	
מוזיקה	3	תולדות המוזיקה הישראלית - החיפוש אחר תרבות לאומית	הלומדים.ות יחשפו לסיפור הייחודי של תולדות המוזיקה בישראל; הלומדים.ות יתוודעו לגישות השונות בגיבוש הסגנון הישראלי במוזיקה בפרט ובאמנות בכלל.	מוזיקה עממית; מסורת; שורשיות; שירה בציבור; חברות זמר; מוזיקה מזרחית; מקהלות	מצגת ודין; תרגיל בקבוצות - מחקר וניתוח מוזיקלי.	שירי ארץ ישראל של דמויות מפתח בתולדות המוזיקה הישראלית משנות ה-50. לדוגמה: • דוד זהבי • מרדכי זעירא • ידידיה אדמון • סשה ארגוב • משה וילנסקי	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	4	מוזיקת מחאה ומוזיקה פוליטית - האם מוזיקה יכולה להשפיע על המציאות?	הלומדים יוכלו אוריינות שמיעתית ויתנסו בהאזנה 'מושכלת' ליצירה מוזיקלית; הלומדים יעלו השערות וסוגיות העולות מהיבטים שונים של היצירה, סגנונה, הביצוע שלה והתקופה/הרקע לכתיבתה.	מחאה; מוזיקה פוליטית;	האזנה במליאה ודין; תרגיל בקבוצות - ניתוח שיר; צפייה בקטע מסרט.	שירים העוסקים במחאה. לדוגמה: • בשמלה אדומה, מופע הארנבות של ד"ר קספר לשכת העבודה, ג'ו עמר • כלום לא עצוב, אביתר בנאי סרטים העוסקים במוזיקה פוליטית: • מאמי, 2020 • בלוז לחופש הגדול, 1987 • ג'נקשן 48, 2016	תרגיל מסכם בקבוצות שיבוצע ע"י הכיתה כולה - כל קבוצה מתבקשת לכתוב יצירה בטכניקה וז'אנר לבחירתם.
מוזיקה	4	מוזיקה ישראלית עכשווית - בין מקומיות לאומיות לגלובליות	הלומדים יבינו את הקשר בין התפתחות הטכנולוגיה והאצת העידן הגלובלי לשינויים במוזיקה ובסגנון ויעמדו על מאפייני המוזיקה הישראלית העכשווית; הלומדים יוכלו להסביר את הפער שבין מוזיקת מיינסטרים למוזיקה עצמאית; הלומדים יוכלו לשכלל יכולות מילוליות בשיתוף החוויה המוזיקלית שעברו.	גלובליזציה; מיינסטרים; שעטנד בפופ; מוזיקה עצמאית;	האזנה ליצירות ודין; תרגיל קבוצתי ותרגיל אישי	מוזיקה ישראלית עכשווית שיוצרת שעטנד. לדוגמה: • רוחי תליפת, דודו טסה והכווייתים • WE (Prod by Jordi), סטייק ובן אל תבורי מארחים את מירי מסיקה • יש לי אותך, נסרין קדרי	

תיאטרון מאלגנטיות לאגרסיביות האם התיאטרון יכול לשחרר אותנו מהכאב ההיסטורי?

במהלך העונה נבחן את האבולוציה שעבר התיאטרון הישראלי, החל משורשי היהודיים בסטודיו **הבימה** ברוסיה ועד לימים אלה. נכיר את חבלי הלידה של קבוצות התיאטרון, הקמתם של התיאטראות בארץ ואמני תיאטרון ישראלים. וזו שנים לכדי התהוותו של התיאטרון הישראלי. נעסוק באופן בו התיאטרון הישראלי, במקביל לתרבות הישראלית, עודנו נמצא בתהליך מתמיד של חיפוש והגדרה עצמית - תהליך חי ודינמי של התפתחות, התבוננות, פירוק ובנייה מחדש. לצד זאת נתנסה בדרמה הישראלית מהתקופות השונות ובכל העת ננסה לבחון כיצד הפרספקטיבה שלנו כיום משנה את אופן הפיענוח והמימוש של הטקסט על הבמה, תוך ניסיון להבין האם דרך כך ההיסטוריה מקבלת משמעות חדשה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה	
תיאטרון	2	מבוא - מהו תיאטרון ישראלי?	הלומדים יכירו את הרקע ההיסטורי של תולדות התיאטרון היהודי, ראשיתו של התיאטרון בפלשתינה בשנות ה-20 וקולו של התיאטרון הישראלי לאחר הקמת המדינה; הלומדים יעמדו על משמעות היחסים שבין התהוות התיאטרון הישראלי לחיפוש הגדרת הזהות הישראלית.	תיאטרון יהודי; תיאטרון ישראלי; זהות בתיאטרון הישראלי	צפייה בתיעוד וידאו ותמונות; קריאת טקסטים מתוך מחזות וניתוחם.	מחזות מראשית הדרמה היהודית והישראלית. לדוגמה: • בעלת הארמון, לאה גולדברג, 1954 • הוא הלך בשדות, משה שמיר, 1947		
תיאטרון	4	המיתוס בדרמה הישראלית	הלומדים יכירו את הממד הפנטסטי והמיתי בעולם התיאטרון בכלל ובתיאטרון הישראלי בפרט; הלומדים יתנסו בכלים האמנותיים שהמיתוס מקנה לשפה התיאטרונית; הלומדים יפתחו מיומנויות כיוצרים ויצופים ופרשניים.	מיתוס; פיוט; תיאטרון סימבולי; קונבנציה בימתית	צפייה בתיעוד הצגות בוידאו ובתמונות; צפייה מתוך סדרות וסרטים תיעודיים; קריאת טקסטים מתוך מחזות וניתוחם; תרגיל קבוצתי.	מחזות, תיעוד הצגות וסרטים של ועל מחזאים רלוונטיים. לדוגמה: • חנוך לוין • ניסים אלוני • יעקב שבתאי • היה היה מלך, דורון גרסי, 2015 • חיים שכדוגמתם עוד לא ראינו מעולם, רן לנדאו, 2017	תרגיל קבוצתי לאורך העונה כולה - כל שיעור מתחיל בפרזנטציה של קבוצה המציגה ניתוח סצנה נבחרת מתוך מחזה רלוונטי - מחקר אודות המחזאית והרקע לכתיבת המחזה.	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
תיאטרון	4	העבר וייצוג ההיסטוריה בתיאטרון הישראלי	הלומדים.ות יכירו את האופן בו התיאטרון הישראלי מתחקה אחר עברה הכואב של התרבות היהודית והישראלית; הלומדים.ות יבחינו בייצוגים השונים לאירועים היסטוריים ובשינויים שחלו בהם למול התקופות השונות של היצירות; הלומדים.ות יפתחו מיומנויות כיוצרים.ות וצופים.ות פרשניים.ות.	ייצוג; אירועים היסטוריים בישראל; מקומיות	צפייה בתיעוד הצגות: קריאת טקסטים מתוך מחזות וניתוחם.	מחזות ותיעודי הצגות של מחזאים רלוונטיים. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> • יהושע סובול • רות קנר • שמואל הספרי • עדנה מזי"א • סביון ליברכט • יבגני אריה • בן ציון תומר 	סצנה נבחרת מתוך מחזה רלוונטי
תיאטרון	4	מציאות ותיעוד בתיאטרון הישראלי	הלומדים.ות יכירו את מאפייניו של התיעוד בתיאטרון הישראלי ואת היחסים שבין המציאות החברתית-תרבותית למתרחש על הבמה; הלומדים.ות יפתחו מיומנויות כיוצרים.ות וצופים.ות פרשניים.ות.	תיאטרון תיעודי	צפייה בתיעוד הצגות: קריאת טקסטים מתוך מחזות; תרגיל קבוצתי.	מחזות ותיעודי הצגות של מחזאים רלוונטיים. לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> • עדנא מזי"א • גלעד עברון • מוטי לרנר • חנן שניר • הדר גלרון • אופירה הניג • ענת גוב • הלל מיטלפונקט 	פרזנטציה של קבוצה המציגה ניתוח סצנה נבחרת מתוך מחזה רלוונטי

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
תיאטרון	4	קולות אישיים בתיאטרון הישראלי - יציאה החוצה וחזרה אל המקורות	הלומדים.ות יכירו את הקולות האלטרנטיביים בתיאטרון הישראלי כמו גם התיאטרון הקהילתי; הלומדים.ות יכירו את תהליך ההתהוות של מדיום הפרפורמנס בישראל; הלומדים.ות יפתחו מיומנויות כיוצרים.ות וצופים.ות פרשניים.ות.	תיאטרון קהילתי; פרפורמנס; סובייקטיביות; זהות אישית; התיאטרון האחר	צפייה בתיעוד הצגות; קריאת טקסטים מתוך מחזות; תרגיל קבוצתי.	<p>תיעוד הצגות של קבוצות תיאטרון אלטרנטיבי וקהילתי בישראל. לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • תיאטרון אלסאראייא-יפו • יוסי אלפי - תיאטרון קהילתי פרדס כץ • תיאטרון חולות 	פרזנטציה של קבוצה המציגה ניתוח סצנה נבחרת מתוך מחזה רלוונטי

קולנוע ..... הקול החברתי והפוליטי

האם הקולנוע מגדיר את הישראליות או הישראליות מגדירה את הקולנוע?

במהלך העונה נבחן את הקולנוע הישראלי על ציר הזמן, החל מקום המדינה ועד ימינו. באמצעות יצירות הנחשבות קנוניות בקולנוע הישראלי נדון באופן בו הקולנוע המקומי משקף את ערכי החברה: מעמדות, צינות וציניות, צבא, מגדר, עדתיות, פריפריה ומרכז ועוד. לצד זאת נעסוק בשאלות סביב הגדרת יצירות קולנועיות כ"ישראליות", לעומת כאלו שהודרו מהקנון הישראלי-לאומי לאורך השנים, כמו גם במקומו של האתוס הלאומי ושברו עם כניסתו של הקולנוע האישי.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנשאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	3	מבוא - ראשיתו של הקולנוע הישראלי	הלומדים.ות יכירו את היצירה הקולנועית הישראלית מראשית דרכה וידעו לזהות את מאפייניה.	קום המדינה; אתוס הצבר; צינות; סרטים 'מטעם' המדינה; תעמולה	קריאת טקסט ודין במליאה.	טקסט העוסק בראשיתו של הקולנוע הישראלי. לדוגמה: • במבט לאחור: קריאה חוזרת בקולנוע הישראלי 1948-1990, יעל מונק, נורית גרץ, 2015	
קולנוע	4	הקולנוע הלאומי-הירואי	הלומדים.ות יכירו את תהליך התגבשותו של האתוס הלאומי בקולנוע הישראלי; הלומדים יבינו את תפקידו של הקולנוע בשיח הצבאי-מיליטנטי בחברה הישראלית.	האתוס ההרואי; מלחמת ששת הימים; אסי דיין; קולקטיביות; טוב למות בעד ארצנו; סרטי גיוס	צפייה בקטעים ודין במליאה.	יצירות קולנועיות או טלוויזיוניות המתאפיינות באתוס לאומי-צבאי. לדוגמה: • הוא הלך בשדות, יוסף מילוא, 1967 • גבעה 24 אינה עונה, תורולד דיקנסון, 1955. • הם היו עשרה, ברוך דינר, 1960	
קולנוע	4	החלום ושברו - שבירת האתוס ההרואי לאומי בקולנוע וכניסתו של הקולנוע האישי	הלומדים.ות יתמודדו עם שאלת האתוס הציני ושברו - כיצד יוצרים חתרו תחת האתוס ההרואי וסימנו גל חדש של סרטים אנטי מלחמתיים.	סרט חתרני; צנזורה; טראומה אישית; טראומה קולקטיבית; שיח לחמים; עדויות; דוקומנטרי; אנימציה	צפייה בסרטים ודין במליאה.	יצירות העוסקות בשבירת האתוס ההרואי. לדוגמה: • ואלס עם באשיר, ארי פולמן • חירבת חיזעה, רם לוי • מסע אלונקות, ג'אד נאמן	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	3	הכנה לסדנת סרט ישראלי המשקף את החברה הישראלית בעיני היוצרת.	הלומדים יישמו את הרעיונות והמושגים התיאורטיים לעשייה פרקטית; הלומדים יוכלו יכולות תכנון תהליכי יצירת סרט בהשפעת טכניקות ותהליכים שנלמדו לאורך העונה.	טבלת שוטינג; סטורי-בורד; ברייק דאון; רשימת ציוד; קומפוזיציה; מיזנסצנה; דולי; זום; טילט; פן	תרגיל מעשי בקבוצות		תרגיל מעשי - עבודה בקבוצות קטנות ויצירת סרט, בדגש על בניית 'שוטינג' הבנוי מזווית ותנועות מצלמה מורכבות
קולנוע	5	סדנת סרט ישראלי - צילום	הלומדים יעמיקו היכרות עם ציוד הצילום והאפשרויות הגלומות בו; הלומדים יוכלו יכולות ניהול, עבודת צוות וחלוקת תפקידים.	צוות ההפקה: במאי, ת, עורך, ת, מפיקה, צלם, ת.	המשך תרגיל מעשי - יציאה לימי צילום והפקה: שימוש בציוד צילום, כניסה להפקה וחלוקת תפקידים.		תרגיל מעשי - עבודה בקבוצות קטנות ויצירת סרט
קולנוע	5	סדנת סרט ישראלי - עריכה	הלומדים יפתחו אוריינות דיגיטלית וטכנולוגית ויכירו תוכנת עריכה ומושגים חשובים בנושא.	תוכנת עריכה - Adobe Premiere Pro	המשך תרגיל מעשי - עבודה על מחשבי עריכה.		תרגיל מעשי - עבודה בקבוצות קטנות ויצירת סרט,
קולנוע	3	הקרנת הסרט הישראלי	הלומדים ילמדו "לסגור" את הסרט ולהכין אותו להקרנה; הלומדים ירכשו יכולות ניתוח תוך כדי דיאלוג והקשבה.		הקרנה של הסרטים ודין מסכם.		

מפגשי סטודיו

העונה תתחיל בשיח אמנותי בנושא ישראליות תוך דגש על הדיאלוג שבין היוצר. ת. לבין התרבות וההיסטוריה המקומית. השיח יתקיים באמצעות הצגת יצירות אמנות רלוונטיות העוסקות, בין השאר, ביחסים שבין המציאות הישראלית והאמנות לבין האופן בו היוצר. ת. מגיבה. לסביבה. לאחר הקדמה לעונה, הלומדים.ות יעבדו על פרויקט אישי (או בקבוצות קטנות) - כאשר התוכן אותו יחקרו ייבחר על ידם מתוך התכנים שנלמדים במהלך העונה במקצועות הליבה. כלומר, מתוך גישה רב-ובין-תחומית, הן בין הדיסציפלינות השונות והן בין מקצועות האמנות למקצועות הליבה, התוכן שייבחר על ידי הלומדים.ות יילקח מנושא או קונספט שנלמד באחד או יותר ממקצועות הליבה, וייחקר באמצעות מקצועות האמנות. הלומדים.ות יעבדו על הפרויקט לאורך כל העונה בליווי המנחים.ות, והוא יוצג בשבוע הסטודיו שיתקיים בסוף העונה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	6	מבוא - אמנות ומציאות: מהו הדיאלוג המתקיים בין אמנית בישראל לבין התרבות, ההיסטוריה וההווה?	הלומדים.ות יפתחו את הדמיון ואת החשיבה החזותית והביקורתית באמצעות שיח קונספטואלי ואמנותי על יצירות אמנות במדיומים מגוונים.	דיאלוג בין מציאות לאמנות; ישראליות	מצגת ודיון במליאה.	רפרנסים: יצירה אחת לפחות מכל מדיום שנלמד בסטודיו (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציגות פרשנויות שונות ליחסים שבין מציאות ואמנות בישראל.	
מפגשי סטודיו	4	סיעור מוחות ראשוני המבוסס על התכנים הנלמדים בשיעורי הליבה - תנ"ך, היסטוריה, לשון, מתמטיקה, ספרות, אנגלית ואזרחות - ופיתוח קונספט	הלומדים.ות יעשו סיעור מוחות של התכנים הנלמדים במקצועות הליבה וילמדו לסכם בקצרה את החומר הנלמד בעל פה; הלומדים.ות יפתחו את הראיה האינטרדיסציפלינרית שלהם. תוך חשיפה של התכנים הנלמדים במקצוע תחת תמה - ישראליות.	התכנים של שיעורי הליבה, פיתוח קונספט	דיון במליאה על משמעות התוכן ופרשנות אישית שלו, כולל העלאת שאלות מחקר רלוונטיות.	שימוש והסתייעות במקורות הנלמדים בשיעורי הליבה (בהלימה לתמה של העונה - ישראליות).	
מפגשי סטודיו	4	עבודה מחקרית ומעשית על פרויקט סיכום	הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייחת אחריות; הלומדים.ות ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר; הלומדים.ות יפתחו גישה יצירתית וילמדו לבטא רעיונות בדרכים אמנותיות.		עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט - כתיבת טיוטה ל"טקסט פרויקט" ובחירת המדיום המתאים [דרך הביטוי של המחקר והקונספט].		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	18	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - ימי הכנה	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עצמאות וניהול זמן, למידה מבוססת חקר וחשיבה יצירתית.		עבודה עצמאית מעשית על הפרויקט, ועריכה סופית של טקסט פרויקט אישי לכל לומד.ת (בליווי מורה מקצועי.ת והמנחים.ות) - את הפרויקטים הסופיים הלומדים.ות יציגו במהלך ימי הפרזנטציות.		
מפגשי סטודיו	17	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - פרזנטציות	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עמידה מול קהל, הקשבה, חשיבה ביקורתית, שאילת שאלות ושיתוף תובנות אישיות.		ימי פרזנטציות של הפרויקטים עליהם עבדו במהלך העונה - הצגה של עבודת המחקר שעשו, הקונספט שפיתחו, היצירה שיצרו וטקסט הפרויקט שכתבו.		פרזנטציות של כרבע שעה לכל לומד.ת / קבוצת לומדים.ות שעבדו יחד (עד 3 לומדים.ות בקבוצה) - במהלך הפרזנטציה על הלומדים.ות להציג את המחקר עליו עבדו, והיצירה שנוצרה מתוך המחקר, תוך מענה על שאלות של המורים.ות והלומדים.ות מהכיתה.

רשימה ביבליוגרפית להשראה:

- אבישר, אילן. **אמנות הסרט: הטכניקה והפואטיקה של המבע הקולנועי**. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 1995.
- ג'אנטי, לואיס. **להבין סרטים**. תל אביב: האוניברסיטה הפתוחה, 2000.
- חינסקי, שרה. **"שתיקת הדגים"**. תיאוריה וביקורת, מס' 4 [עמ' 105-122], 1993.
- יערי, נורית. לוי, שמעון. **חנוך לוין: האיש עם המיתוס באמצע**. הקיבוץ המאוחד, 2004.
- ירושלמי, דורית. זר ציון, שלי. **קינר קיסנינג'ר, גד. הבימה - עיונים חדשים בתיאטרון לאומי**. תל אביב: רסלינג, 2017.
- לוי, שמעון. **תאטרון ישראלי: זמנים, חללים, עלילות**. תל אביב: רסלינג, 2016.
- מונק, יעל. גרץ, נורית. **במבט לאחור: קריאה חוזרת בקולנוע הישראלי 1948-1990**. רעננה: האוניברסיטה הפתוחה, 2015.
- מנור, דליה. **"מודרניזם ישראלי באמנות: מזרח ומערב, מקומיות או אוניברסליות - ראשיתה של מחלוקת"**. מתוך: היילברונר עורך ולוין מיכאל, איך אומרים Modernism בעברית? תל אביב: שנקרסלינג, 2010.
- נתן, משה. **כישוף נגד מוות: התיאטרון של נסים אלוני**. הקיבוץ המאוחד, 1996.
- נתנאל, נורית. **מראות נשכרות: ייצוג הישראליות ועיצובה במחזות של יהושע סובול והלל מיטלפונקט**. הקיבוץ המאוחד, 2012.
- עוז, אברהם. **שדות ומזוודות: תזות על הדרמה העברית והסיפר הציוני**. תל אביב: רסלינג, 2014.
- עפרת, גדעון. **"1967: הייתה אמנות? מודרניזם בצל אופוריה לאומית"**. מתוך: היילברונר עורך ולוין מיכאל, איך אומרים Modernism בעברית? תל אביב: שנקרסלינג, 2010.
- פיינגולד, בן עמי. **השואה בדרמה העברית: סוגיות, צורות, מגמות**. מהדורה שנייה. תל אביב: הקיבוץ המאוחד, 2012.
- צלמונה, יגאל. **100 שנות אמנות ישראלית**. ירושלים: מוזיאון ישראל, 2010.
- קינר קיסנינג'ר, גד. רוקם, פרדי. **הקאמרי - תיאטרון של זמן ומקום**. תל אביב: אוניברסיטת תל אביב, 1999.
- שם טוב, נפתלי. **"החריג תופס במה? פסטיבל עכו והפוליטי"**. תאוריה וביקורת 34 [עמ' 123-147], 2009.
- שקמה אביבי, תהל. **ריקודי-העם הישראליים כמייצגי תרבות: מן החלוצים ועד ימינו**. אוניברסיטת תל אביב: הפקולטה למדעי הרוח, 2006.

ארכיון אוספים של המוזיאונים:

[Tate Collection](#)

[MoMA Collection](#)

[אוסף מוזיאון ישראל, ירושלים](#)

[The Hermitage Collections](#)

עונת חלום :

החלום הוא תופעה אוניברסלית חוצת תרבויות, חוויה סובייקטיבית המאפשרת לנו לייצר מרחב ללא גבולות, טשטוש בין עולמות וסדרים מוכרים והרחקה של ה'כאן ועכשיו' מהמציאות היומיומית. בתוך החלום מגולמת האפשרות להתנתק מהמוכר וליצור חיבורים אסוציאטיביים, דמיוניים וסובייקטיביים. במהלך העונה הלומדים את ייחשפו לאפשרות לפרוץ גבולות, ליצור מתוך חוסר מודעות והיעדר שליטה, ולהציג חוויות סובייקטיביות, אפשרויות של עתיד אלטרנטיבי שלעיתים יכול להופיע כחזון. עונת חלום, שהיא התמה האחרונה שנקבעת ללומדים, ות, מאפשרת לנו וללומדים את לאחד את כלל העונות שעסקנו בהן עד כה - כמו שיא של התמות שנלמדו לאורך השנים של י-יא: הזיכרון [זיכרונות מודחקים ולא מודעים שנכנסים לחלום], השיגעון [פריצת הגבולות שהחלום מאפשר ויצירת דברים משוגעים וחסרי היגיון], האינקוגניטו [הלא מודע שקיים בצורה כה חזקה בחלומות] והישראליות [הזהות והסובייקטיביות שמבנות את החלומות].

מחול הרקדן כלהוטון האם ניתן לפרוץ אל עולם הקרקס דרך תנועה מחולית?

במהלך העונה נבחן את הקרקס כמרחב חלומי שבין מציאות ודמיון. באמצעות התבוננות בתנועות הקרקסיות של הליצן, הלהוטון והאקרובט כחלום מתממש, ננסה להבין את גבולות הגוף ואת מקומו שבין החלום והמציאות. לאורך העונה נחשף ליצירות בארץ ובעולם שהשפה התנועתית שלהן מייצרת מרחב לא ריאליסטי ומשתמשת ב"יכולות-על" על מנת ליצור תנועות חלומיות. נעסוק בשאלות שבין הז'אנר המופשט לז'אנר הבידורי ובפערים שבין תנועה במרחב אבסטרקטי לתנועה בעולם פנטסטי.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	3	מבוא - הקרקס כמרחב חלומי	הלומדים.ות ישכללו יכולות צפייה 'מושכלת' ביצירות מחול תוך שאילת שאלות, ניתוח וחקר כוריאוגרפי; הלומדים.ות ייחשפו לעולם הקרקס ויכירו את התנועות בה מתאפיין.	קרקס; להוטנות; אקרובטיקה; ליצנות; בין דמיון ומציאות	צפייה ביצירות ודין; תרגילים כיתתיים	יצירות ויוצרים. ות העוסקים בלהוטנות וקרקסיות. לדוגמה: • <u>ענבל פינטו ואבשלום פולק</u> • <u>Nine Person Ball Passing</u>	
מחול	3	מתיחת גבולות הגוף והיצירה - אקרובטיקה, מחול ומה שביניהם	הלומדים.ות ישכללו אוריינות תנועתית; הלומדים.ות יבחנו מחוות תנועתיות, סגנונות וסוגות שונות ויסיקו מסקנות לגבי היצירה המחולית וגבולות הגוף.	אקרובטיקה; מתיחת גבולות הגוף; בין מחול וקרקס;	צפייה ביצירות ודין; תרגילים במליאה	יצירות ויוצרים. ות העוסקים בגבול שבין מחול וקרקס. לדוגמה: • <u>Obludarium, Forman Brothers' Theatre</u> • <u>Sigma, Sean Gandini</u> • <u>רחש הקירות, ויקטוריה טרי</u> • <u>צ'פלין ואורליה טרי</u>	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מחול	4	הגוף כאלמנט בידורי - המימיקה של הפנים והגוף	הלומדים.ות ישכללו יכולות ניתוח, הערכה וביקורת יצירות מחול מבחינת שפת התנועה והסגנון בראי בהקשרים רחבים: היסטוריים וסגנוניים.	מימיקה; המופשט אל מול הבידורי;	צפייה ביצירות ודין	יצירות ויוצרים. ות העוסקים במימיקה של הפנים והגוף. לדוגמה: • יסמין גודר • Cirque Plume	
מחול	4	תרגיל מסכם בלהטוטנות - תהליך אוטודידקטי	הלומדים.ות ישכללו אוריינות מידע ומדיה וישתמשו באופן מושכל בכלים דיגיטליים לחקר תנועת ויצרתי; הלומדים יאמינו ביכולתם.ן האישית לקדם את כישורי התנועה והפרפורמיות שלהם.ן; הלומדים.ות ישכללו יכולות למידה תהליכית מבוססת חקר.	אוטודידקטיות; ג'אגלינג; להטוטנות;	תרגיל קבוצתי - למידה עצמאית [כל קבוצה בנפרד] של להטוטנות		
מחול	4	תרגיל מסכם בלהטוטנות - העברת סדנה	הלומדים.ות יפתחו יכולות העברת ידע ולימוד טכניקות שלמדו לבד; הלומדים.ות יסיקו מסקנות על תהליך הלמידה שלהם.ן באמצעות לימוד אחרים. ות; הלומדים.ות יגלו מעורבות ויקחו חלק פעיל בבית הספר באמצעות המחול.	הנחיה; להטוטנות; העברת ידע; רפלקציה	העברת סדנה על ידי הלומדים.ות לשכבות הצעירות בסטודיו	תרגיל מסכם - העברת סדנה לאחר למידה אוטודידקטית של טכניקה	

אמנות פלסטית האמן כבורא חלומות
האם האמנות יכולה לעצב את העולם מחדש?

במהלך העונה נבחן את החלום דרך מחשבה על המושג אוטופיה (אין-מקום או שום-מקום). לצד עיסוק בביטויים שונים של המונח כפי שבא לידי ביטוי במהלך ההיסטוריה ובתרבות: באמנות, בספרות ובארכיטקטורה, נבחן את האפשרות שההבנה של "אין-מקום" מייצרת לנו בעולם הממשי. דרך פרויקטים אוטופיים שלא מומשו ננסה לחלום ולפנטז על מציאות אחרת ביחס למציאות שלנו, ותוך ניתוח דרישות המציאות והעולם בו אנו חיים ננסה להמציא היגיון חדש ולחשוב באמצעותו על הקשר בין תוכן לצורה ואיך הם משפיעים ומובילים האחד את השני.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	3	מבוא - אוטופיה ו"אין-מקום"	הלומדים.ות יבינו את המושג אוטופיה ויציעו לו פרשנות אישית.	אוטופיה; דיסטופיה; מקום מושלם; אין/ שום-מקום	קריאת טקסט ודין	טקסט הקשור באוטופיה. לדוגמה: • אוטופיה - ניסיון הגדרה, אברהם יסעור, 2004	
אמנות פלסטית	3	מקומות אוטופיים וערים חלומיות לאורך ההיסטוריה	הלומדים.ות יפתחו את הדמיון והחשיבה היצירתית באמצעות שיח אמנותי; הלומדים.ות ישכללו אוריינות חזותית ויכולות ניתוח יצירות.	אוטופיה; דיסטופיה; מקום מושלם; אין/ שום-מקום; העיר האידיאלית; מקומות חלומיים	מצגת ודין	יצירות המציגות אוטופיה. לדוגמה: • מראה העיר האידיאלית, פיירו דלה פרנצ'סקה, 1470 • עיר הגנים של המחר, הווארד אבנעזר, 1898 • הצעות למגורים, אבשלום [מאיר אשל], 1992 • Ville Fantôme, Bodys Isek Kingelez, 1996	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנשאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
אמנות פלסטית	4	תרגיל מסכם - בניית מודל למקום אוטופי (תערוכה, עיר, או מרחב אחר לבחירת הלומד.ת)	הלומדים.ות יבינו את חשיבות הקשר בין תוכן לצורה; הלומדים.ות יבטאו רעיונות באמצעים אמנותיים ויממשו קונספט נבחר לכדי יצירת מודל תלת-ממדי; הלומדים.ות יטפחו את כלל המיומנויות שהתקבלו עד אותה העת בשיעורי האמנות.		תרגיל אישי או בקבוצות קטנות - בניית מודל		בניית מודל של תערוכה, עיר או מרחב אחר לבחירת הלומד.ת. בו יתבקשו לתכנן מרחב אוטופי, תוך ניתוח דרישות המציאות ועיצוב עולם חדש
אמנות פלסטית	6	בניית מודל למקום אוטופי (תערוכה, עיר, או מרחב אחר לבחירת הלומד.ת)	הלומדים.ות יבינו את חשיבות הקשר בין תוכן לצורה; הלומדים.ות יבטאו רעיונות באמצעים אמנותיים ויממשו קונספט נבחר לכדי יצירת מודל תלת-ממדי; הלומדים.ות יטפחו את כלל המיומנויות שהתקבלו עד אותה העת בשיעורי האמנות.		תרגיל אישי או בקבוצות קטנות - בניית מודל		בניית מודל בו יתבקשו לתכנן מרחב אוטופי, תוך ניתוח דרישות המציאות ועיצוב עולם חדש
אמנות פלסטית	2	סיכום ופרזנטציות	הלומדים.ות ידעו להסביר את דרכי הביטוי האמנותי בהן בחרו; הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל וניהול דיאלוג מכבד.		פרזנטציות ודין.		

מוזיקה ..... עולם של סאונד האם ניתן להלחין את הדמיון?

לאורך העונה נבחן את האפשרות לשמוע מוזיקה שעדיין לא נוצרה. דרך היכרות עם מוזיקה חדשנית וייחודית הכוללת בין השאר מניפולציות טכנולוגיות המאפשרות לשמוע דברים שלא ניתן לשמוע באופן טבעי, נעלה שאלות סביב ההגדרה של אמנות המוזיקה לעומת סאונד אפקט. נחקור את ההבדל בין השניים כפי שהוא מופיע בסגנונות מוזיקה שונים ובשימוש שלו במדיומים שונים כגון מוזיקה לקולנוע, תיאטרון, מחול, פרפורמנס או מיצגי סאונד. לצד היכרות עם יצירות ואמנים. ות פורצי דרך בעולם הסאונד נתנסה במדיטציות הקשבה ודמיון מודרך, באמצעותן ננסה לדמיין עולם של סאונד שלא חוינו ולא דמיינו קודם לכן.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מוזיקה	4	מבוא - יצירות פורצות דרך בעולם הסאונד וההבדל בין סאונד אפקט לבין מוזיקה אבסולוטית	הלומדים.ות יכירו יצירות שנוצרו בטכניקות הגברה והקלטה ייחודית במהלך ההיסטוריה; הלומדים.ות ישכללו אוריינות שמיעתית; הלומדים.ות יתנסו בהגדרה של מוזיקה אבסולוטית לעומת מוזיקה שתפקידה לקיים סימביוזה עם אמנות.	מקרופוני מגע; הקלטות מיקרוסקופיות; מוזיק קונקרטי	האזנה לקטעים מוזיקליים תוך השוואה, ניתוח ודין.	קטעים מוזיקליים המדגימים שימוש בסאונד ולא כלי כחומר גלם. לדוגמה: • Etude Aux Chemins de Fer, Pierre Schaeffer, 1948 • Biophilia, Björk, 2011	
מוזיקה	4	הפסקול [soundtrack] כפי שמופיע בעולם האמנות	הלומדים.ות יכירו וידעו לנתח את השימוש של מוזיקה במדיומים שונים: מוזיקה לסרטים, מיצגי סאונד, תיאטרון, מחול ופרפורמנס; הלומדים.ות ישוו בין סוגי הסאונד השימושיים במדיומים השונים ויעמדו על דרכי היווצרותם.	מושגי סאונד בקולנוע ותיאטרון; source under - score והמעבר ביניהם; מוזיקה אבסטרקטית לעומת סאונד אבסטרקטי; סאונד אפקט	צפייה וניתוח דוגמאות בכיתה ודין; תרגילים אישיים וכיתתיים	פסקולים, מיצגי סאונד וקטעים מוזיקליים במדיומים שונים. לדוגמה: • Blue Velvet, Opening Sequence	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מוזיקה	2	דמיון מודרך למציאת הפסקול האישי והעתידי שלנו	הלומדים.ות ישכללו את יכולות האוריינות השמיעתית וינסו לדמיין את היצירה המוזיקלית העתידית אותה ייצרו.	האזנה פנימית; דמיון מודרך; מדיטציית הקשבה	סדנה כיתתית - דמיון מודרך ומדיטציית הקשבה		
מוזיקה	6	תרגיל מסכם - יצירת פסקול אישי	הלומדים.ות יתנסו ביצירת פסקול אישי מדומיין; הלומדים.ות יטפחו את כלל המיומנויות שהתקבלו עד אותה העת בשיעורי המוזיקה; הלומדים.ות יבינו לעומק טכניקות הקלטה ועריכה.	טכניקות הקלטה; קבצי Wave; אפקטים; מניפולציות סאונד; מיקס בין ערוצים; אוטומציות; תוכנת Audacity	תרגיל אישי - עבודה עצמאית בליווי עם תוכנת עריכה	תרגיל אישי מסכם ליצירת פסקול מדומיין	
מוזיקה	2	סיכום ופרזנטציות	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל וניהול דיאלוג ושיח כיתתיים.		פרזנטציות ודין		

תיאטרון ..... קריאה מחדש האם היצירה האנושית יכולה להחזיר אותנו אל הטבע שלנו?

במהלך העונה האחרונה ללימודי תיאטרון נכיר מגמות עכשוויות בתיאטרון וזאת על מנת להיכנס חזרה פנימה, לחלום בתיאטרון. למדנו רבות כי יסודות התיאטרון בנייים על גופים איתנים של ידע, כלים טכנולוגיים, על אוצרות תרבותיים וזיכרונות קולקטיביים וסובייקטיביים; אולם הדמיון הוא חומר הגלם המהותי בו - הוא המקום בו נוצר המפגש בין האמן. ית. לצופה, בין האישי לאוניברסלי, ביני לבין עצמי. בעונה הזו נרכוש ונתרגל בתהליך ארוך את הכלים שסייעו לנו להביא את הדמיון שלנו לכדי מימוש בימתי, דרך יצירה דרמטית קלאסית, שמחברת אותנו, מזמננו אנו, אל הליבה של התיאטרון - המשקפת חזרה אלינו את החלומות והכמיהות האנושיות שלנו.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
תיאטרון	2	מבוא - תיאטרון עכשווי פוסט-מודרני	הלומדים.ות יכירו מגמות שונות בתיאטרון העולמי העכשווי, בדגש על תיאטרון המשתמש ברב-תחומיות; הלומדים.ות יכירו את המופע הפוסט מודרני והשפעת השפה הפוסט מודרנית על התיאטרון העכשווי כחלק מעולם אמנותי, תרבותי וערכי של המאה ה-21.	סמינטיקה; הפשטה; דה-קונסטרוקציה; מודרניזם; פוסט-מודרניזם; תיאטרון פוסט-מודרני	צפייה בתיעוד מתוך הצגות, ניתוח ודין	תיעוד מתוך הצגות תיאטרון עכשווי מהעולם בדגש חזותי ורב-תחומי. לדוגמה: • היינר גבלם • רוברט וילסון • הרברט פריטש	
תיאטרון	6	תרגיל מסכם - פרה-פרודוקציה לעבודת תיאטרון	הלומדים.ות יפתחו מיומנויות ביצוע ופרה-פרודוקציה לקראת יצירה תיאטרונית מלאה; הלומדים.ות יבינו את חשיבות תהליך המחקר והפיענוח הדרמטורגי, חיפוש וגיבוש תפיסה בימתית ביצירה תיאטרונית מלאה.	דרמטורגיה; תפיסה בימתית; פרמיס; ליהוק; דרמטורגיה.	קריאה במליאה של מחזה ודין; עבודה בקבוצות על סצנות עם ליווי - פרה פרודוקציה לקראת יצירה תיאטרונית כולל: ניתוח, ליהוק, דרמטורגיה, פרמיס, תפיסה בימתית, רפרנסים	מחזה קלאסי/ שייקספירי/יווני. לדוגמה: • חלום ליל קיץ, וויליאם שייקספיר. תרגום: דורי פרנס	תרגיל מסכם - קבוצתי - הכולל מחקר, פיענוח דרמטורגי, ניסוח פרמיס, חזרות והצגה של יצירה תיאטרונית מלאה.
תיאטרון	7	תרגיל מסכם - תהליך ארוך לעבודת תיאטרון	הלומדים.ות יתנסו בעבודת תהליך ארוך לעבודה תיאטרונית מלאה; הלומדים.ות יטפחו את כלל המיומנויות שהתקבלו עד אותה העת בשיעורי התיאטרון.		עבודה בקבוצות על סצנות עם ליווי - חזרות וסקיצה; עבודה במליאה עם ליווי - חיבור בין כל הסצנות לכדי יצירה שלמה.	מחזה קלאסי/ שייקספירי/יווני. לדוגמה: • חלום ליל קיץ, וויליאם שייקספיר. תרגום: דורי פרנס.	תרגיל מסכם - קבוצתי - הכולל מחקר, פיענוח דרמטורגי, ניסוח פרמיס, חזרות והצגה של יצירה תיאטרונית מלאה.
תיאטרון	3	סיכום ופרזנטציה	הלומדים.ות ישכללו יכולות עמידה מול קהל וניהול דיאלוג ושיח כיתתיים.		פרזנטציה של היצירה השלמה ודין במלאה		

קולנוע

מציאות או חלום האם הקולנוע הוא היפנוזה להמונים?

במהלך העונה נלמד תאוריות קולנועיות פסיכואנליטיות החוקרות את הקשר שבין הקולנוע והחלום. נעסוק ב'היפנוזה הקולנועית' - האופן בו הסרט מפעיל מניפולציה על הצופה ומחזיק אותו. במצב של חלום, ודרך כך נשווה בין מצבו של החולם בשינה לבין מצבו של הצופה בקולנוע. לצד זאת נדון בשאלות כגון האם הצופה אקטיבי ומודע במהלך החלימה/צפייה בסרט, או שמא פסיבי ואינו מודע לחלום ולפעולות שהסרט עושה עליו. ננסה להבין את תפקידו של הצופה ונבחן את הקולנוע כהיפנוזה להמונים.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	4	מבוא - חקר החלום בתאוריות קולנועיות פסיכואנליטיות	הלומדים יכירו תאוריות קולנועיות פסיכואנליטיות הנוגעות לחקר החלום בקולנוע; הלומדים יוכלו 'מושכלת' ביצירות קולנועיות.	פסיכואנליזה; חלום; תודעה; צופה אקטיבי/פסיבי; חלום צלול; פרויד; יונג; היפנוזה	קריאת טקסט במליאה ודיון; הצגת קטעים מתוך סרטים ודיון	יצירות קולנועיות העוסקות בחלום. לדוגמה: חלומות, אקירה קורסאווה מנועים קדושים, לאו קארמקס הירזשימה אהובתי, אלן רנה אשתקד במירנבאד, אלן רנה טקסט העוסק בקולנוע כחלום. לדוגמה: קולנוע כחלום, הלא-מודע והמודעות, רות נצר, 2013	
קולנוע	4	"ההיפנוזה הקולנועית" וכיצד באה לידי ביטוי בסרטים	הלומדים יפרשו את מקום הצופה בסרט כצופה פסיבי/אקטיבי ויכירו בחשיבותו של בתהליך הצפייה והתרגול שלו; הלומדים יבינו מהי "ההיפנוזה הקולנועית" וידעו לזהות אותה בעת צפייה בסרטים.	חלום; צופה אקטיבי/פסיבי; במאי אוטר; ביקורת קולנועית; צפייה מודרכת; ניתוח פסיכואנליטי; ההיפנוזה הקולנועית.	קריאת טקסט במליאה ודיון; הצגת קטעים מתוך סרטים ותרגול	יצירות קולנועיות המשתמשות ב'היפנוזה קולנועית'. לדוגמה: התחלה, כריסטופר נול, 2010 פרסונה, אינגמר ברגמן, 1966 טקסט על הסרט. לדוגמה: מבוא לתאוריות קולנועיות עם כריסטופר נולאן, אלכס סקליאר, [112-113]	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
קולנוע	4	תרגיל מסכם - המנגנון הנחשף או הצופה החולם	הלומדים.ות יתכננו יצירת סרט בהשפעת טכניקות ותהליכים של "היפנוזה קולנועית"; הלומדים.ות יתנסו בהעברת רעיונות תיאורטיים לעשייה פרקטית.	טבלת שוטינג; סטורי-בורד; בריוק דאון; רשימת ציוד; קומפוזיציה; מיזנסצנה; דולי; זום; טילט; פן.	תרגיל מסכם בקבוצות		תרגיל מסכם - בקבוצות - יצירת סרט תוך שימוש ב"היפנוזה קולנועית"
קולנוע	6	תרגיל מסכם - צילום	הלומדים.ות יעמיקו היכרות עם ציוד הצילום; הלומדים.ות ישכללו יכולות ניהול בעבודת צוות וחלוקת תפקידים.	צוות ההפקה: במאי.ת, עורך.ת, מפיק.ה, צלם.ת.	המשך תרגיל - יציאה לימי צילום והפקה: שימוש בציוד צילום, כניסה להפקה וחלוקת תפקידים.		תרגיל מסכם - בקבוצות - יצירת סרט תוך שימוש ב"היפנוזה קולנועית"
קולנוע	6	תרגיל מסכם - עריכה	הלומדים.ות ישכללו אוריינות דיגיטלית וטכנולוגית ויכירו לעומק תוכנת עריכה ומושגים חשובים בנושא.		המשך תרגיל מעשי - עריכה.		
קולנוע	3	הקרנה וסיכום	הלומדים.ות ילמדו "לסגור" את הסרט ולהכין אותו להקרנה; הלומדים.ות ירכשו יכולות ניתוח תוך כדי דיאלוג והקשבה.		הקרנות סרטים ודין		

מפגשי סטודיו

העונה תתחיל בשיח אמנותי בנושא חלום כמרחב המאפשר חופש יצירתי ומחשבתי חסר גבולות וחוקים. שיח זה יתקיים באמצעות הצגת יצירות אמנות רלוונטיות, אשר חוצות את הגבולות הדיסציפלינריים שבין המדיומים השונים ויוצרות חוקיות חדשה. לאחר הקדמה לעונה, הלומדים יעבדו על פרויקט אישי (או בקבוצות קטנות) - כאשר התוכן אותו יחקרו ייבחר על ידם מתוך התכנים שנלמדים במהלך העונה במקצועות הליבה. כלומר, מתוך גישה רב-ובין-תחומית, הן בין הדיסציפלינות השונות והן בין מקצועות האמנות למקצועות הליבה, התוכן שייבחר על ידי הלומדים. יילקח מנושא או קונספט שנלמד באחד או יותר ממקצועות הליבה, וייחקר באמצעות מקצועות האמנות. הלומדים יעבדו על הפרויקט לאורך כל העונה בליווי המנחים, ות, והוא יוצג בשבוע הסטודיו שיתקיים בסוף העונה.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	6	מבוא - החלום כמרחב חופשי וחסר גבולות	הלומדים יפתחו את הדמיון ואת החשיבה החזותית והביקורתית באמצעות שיח קונספטואלי ואמנותי על יצירות אמנות שחוצות גבולות, חוקים, מרחבים, זמן והגדרות.	אינטרדיסציפלינריות; דמיון; חלום; חופש; גבולות	מצגת ודין במליאה.	רפרנסים: יצירת אמנות אחת מכל מדיום (מחול, אמנות פלסטית, מוזיקה, תיאטרון וקולנוע) - היצירות מציעות את האפשרות לחופש יצירתי ומחשבתי חסר גבולות.	
מפגשי סטודיו	4	סיעור מוחות ראשוני של התכנים הנלמדים בשיעורי הליבה - תנ"ך, היסטוריה, לשון, מתמטיקה, ספרות, אנגלית ואזרחות - ופיתוח קונספט	הלומדים יעשו סיעור מוחות של התכנים הנלמדים במקצועות הליבה וילמדו לסכם בקצרה את החומר הנלמד בעל פה; הלומדים יפתחו את הראיה האינטרדיסציפלינרית שלהם, תוך חשיפה של התכנים הנלמדים במקצועות תחת תמה - חלום.	התכנים של שיעורי הליבה, פיתוח קונספט	דין במליאה על משמעות התוכן ופרשנות אישית שלו, כולל העלאת שאלות מחקר רלוונטיות.	הלומדים יתאם לתוכנית הערכה חלופית לבגרות במקצועות הליבה, והתכנים בשיעורי הליבה נלמדים גם הם בהלימה לתמה של העונה - חלום.	
מפגשי סטודיו	4	עבודת מחקר אישית - המשך פיתוח קונספט	הלומדים יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקייח אחריות; הלומדים ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר.	מושגים חדשים שהילדות ים יחלצו מתוך החומר הנחקר.	עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו	4	עבודה מחקרית ומעשית על פרויקט סיכום	הלומדים.ות יפתחו יכולות עבודה עצמאית ולקיחת אחריות; הלומדים.ות ירכשו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר; הלומדים.ות יפתחו גישה יצירתית וילמדו לבטא רעיונות בדרכים אמנותיות.		עבודה אישית או בקבוצות על הפרויקט - כתיבת טיוטה ל"טקסט פרויקט" ובחירת המדיום המתאים [דרך הביטוי של המחקר והקונספט].		
מפגשי סטודיו	18	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - ימי הכנה	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עצמאות וניהול זמן, למידה מבוססת חקר וחשיבה יצירתית.		עבודה עצמאית מעשית על הפרויקט, ועריכה סופית של טקסט פרויקט אישי לכל לומד.ת. [בליווי מורה מקצועי.ת והמנחים.ות] - את הפרויקטים הסופיים הלומדים.ות יציגו במהלך ימי הפרזנטציות.		
מפגשי סטודיו	17	שבוע סטודיו - שבוע מסכם של העונה כולה - פרזנטציות	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו עד אותה נקודת זמן בסיום העונה - בדגש על עמידה מול קהל, הקשבה, חשיבה ביקורתית, שאילת שאלות ושיתוף תובנות אישיות.		ימי פרזנטציות של הפרויקטים עליהם עבדו במהלך העונה - הצגה של עבודת המחקר שעשו, הקונספט שפיתחו היצירה שיצרו וטקסט הפרויקט שכתבו.	פרזנטציות של כרבע שעה לכל לומד.ת / קבוצת לומדים.ות שעבדו יחד [עד 3 לומדים.ות בקבוצה] - במהלך הפרזנטציה על הלומדים.ות להציג את המחקר עליו עבדו, והיצירה שנוצרה מתוך המחקר, תוך מענה על שאלות של המורים.ות והלומדים.ות מהכיתה.	

רשימה ביבליוגרפית להשראה:

בן-שאול, ניצן. "פרק שביעי: פסיכואנליזה וקולנוע". מתוך: מבוא לתיאוריות קולנועיות. אוניברסיטת תל אביב: דיונון הוצאה לאור, 2000
ליוטאר, ז'אן-פרנסואה. **הסברים על הפוסטמודרני**. תרגום: אמוץ גלעדי. תל אביב: רסלינג, 2006 [1988].
מור, תומאס. **אוטופיה**. תרגום: איילת אבן עזרא. תל אביב: רסלינג, 2008 [1516].

Altman, Charles. "Psychoanalysis and Cinema: The Imaginary Discourse". Movies and Methods. Ed: Bill Nichols. Berkeley: University of California Press, 1985 (517-531)

Buckland, Fiona. "Towards a Language of the Stage: The Work of DV8 Physical Theatre". New Theatre Quarterly, 44, 1995: 371-380

Keefe, Maura. n.d. **Can You Call That Dance? Circus at Jacob's Pillow**. [online] Jacob's Pillow Dance Interactive. Available at: <https://danceinteractive.jacobspillow.org/themes-essays/what-is-dance/can-call-dance-circus-jacobs-pillow/>

Lavers, Katie. Patrick Leroux, Louis. Burt, Jon. **Contemporary Circus**. Routledge, 2019

Lehmann, Hans-Thies. **Postdramatic Theatre**. Routledge, 2006

Mannheim, K. **Ideology and Utopia: An Introduction to the Sociology of Knowledge**. New York: Harcourt, Brace & Co., 1954.

Oliveros, Pauline. **Sonic Meditations**. Smith Publications: American Music, 1970

Sonnenschein, David. **Sound Design: The Expressive Power of Music, Voice, and Sound Effects in Cinema**. Studio City, CA: Michael Wiese Productions, 2001

ארכיון אוספים של המוזיאונים:

[Tate Collection](#)

[MoMA Collection](#)

[אוסף מוזיאון ישראל, ירושלים](#)

[The Hermitage Collections](#)

כיתה יב'

עונה אחת שנתיית - אורכת 20 שבועות + פרויקט מסכם שיוצג בתערוכת סוף שנה.

שעות שבועיות	תחום דעת
3 ש"ש	סדנאות משתנות
4 ש"ש	מפגשי סטודיו וליווי
3 ש"ש	מפגשי הנחיה בכתיבת עבודת החקר
35 ש"ש	שבוע סטודיו והקמת תערוכה
10 שעות שבועיות עונה 1 - 20 שבועות שבוע סטודיו והקמה 235 שעות שנתיית	סך הכל שעות אמנות

עונת פתוחה:

בעונה זו הלומדים ות יהיו אלו שיובילו את התהליך ולראשונה יבחרו את תחום החקר שלהם. ה"תמה" שתלווה אותם לאורך העונה ובפרויקט הסיום. ההנחיה תתבצע על ידי מנחים ותיקים. מצוות המורים ות בסטודיו, שייבחרו עבור כל לומד. ת בהתאם לפרויקט המסכם שלהם.

מנחי ות הסטודיו ילוו אותם בתהליך החיפוש, החקירה, הכתיבה והפיתוח של הפרויקט ועבודת החקר, עד לשלב הגשת התוכנית, המשימות והביצוע. במקביל, לאורך העונה יתקיימו סדנאות בתחומי האמנות השונים, שמטרתן להעמיק את הלמידה ולהעשיר את החוויה של הלומדים. ות, לשמש כהשראה ולאפשר מפגש עם מספר רב של יוצרים. ות לדיאלוג ישיר וחוויתי, במטרה לקדם את הפרויקט המסכם של הלומדים. ות. בנוסף, לאורך השנה הלומדים ות יכינו תיק עבודות רב שנתי המשקף את תהליך ההתפתחות והעשייה האמנותית שלהם, וכולל את ההשראות, מראי המקום, טקסט הפרויקט ועבודת החקר שעשו.

לאורך כל העונה יתקיימו סדנאות משתנות שמטרתן ליצור מרחבים של למידה, יצירה, בדיקה וניסוי עבור הלומדים. בין השאר יתקיימו מפגשים בלתי אמצעיים עם יוצרים ויצרות מתחומים שונים, תוך דיאלוג ישיר וחוייתי וחשיפה של הלומדים. לתהליכי יצירה ופיתוח קונספט של אמנים. ות שונים ומגוונים. לצד מפגשי אמן.ית נקיים סידורים וסדנאות יצירה בתחומים שונים ובסוגי מדיה מגוונים, כאשר העושר, המגוון, היצירתיות, האקספרימנטליות והבינתחומיות של הפעילויות האמנותיות אליהן ייחשפו הלומדים. מטרתן לאפשר את פריצת גבולות היצירה של כל אחד ואחת תוך מתן בסיס חזק למחקר התמה האישי וגיבוש הקונספט של פרויקט הסיום.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
סדנאות משתנות במחול	15	סדנאות וכיתות אמן.ית במחול עם יוצרים. ות ו/או צפייה במופעי מחול	הלומדים.ות ייחשפו למגוון מקורות השראה באמצעות סדנאות, שיחות עם יוצרים, צפייה במחול ועוד; הלומדים.ות יעמיקו את הלמידה על מגוון האפשרויות הקיימות במדיום המחול.		סדנאות לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> סדנת שחזור עבודת מחול עם <u>ניב שינפלד</u> סדנת כתב תנועה עם <u>נעמי פרלוב</u> שיח אמן עם <u>אורי שפיר</u> שיח אמנית עם <u>טליה פז</u> סדנת אימפרוביזציה עם <u>אילנית תדמור</u> 		
סדנאות משתנות באמנות פלסטית	15	סדנאות וכיתות אמן.ית באמנות עם יוצרים.ות ו/או ביקור בתערוכות/סטודיו	הלומדים.ות ייחשפו למגוון מקורות השראה באמצעות ביקורי סטודיו, סדנאות, שיחות עם יוצרים,ות, ביקור בתערוכות ועוד; הלומדים.ות יעמיקו את הלמידה על מגוון האפשרויות הקיימות במדיום האמנות הפלסטית.		סדנאות לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> <u>סיור בגלריה לאמנות - מגזין 3</u> <u>ביקור מודרך בסדנאות האמנים בירושלים</u> מפגש בנושא אוצרות דיגיטלית עם ד"ר ליאור זלמנסון (חוקר ואמן ניו מדיה) סדנת וידאו ארט עם <u>רן סלון</u> סדנת אמנות רחוב עם האמנית ליאור שוב 		

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.	דרכי הערכה
סדנאות משתנות במוזיקה	15	סדנאות וכיתות אמנות במוזיקה עם יוצרים. ו/או האזנה לקונצרטים	הלומדים.ות ייחשפו למגוון מקורות השראה באמצעות ביקורי סטודיו, סדנאות, שיחות עם יוצרים.ות, האזנה לקונצרטים ועוד; הלומדים.ות יעמיקו את הלמידה על מגוון האפשרויות הקיימות במדיום המוזיקה.		<ul style="list-style-type: none"> סדנאות לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> סדנה עם הזמרת והמלחינה <u>פיי שפירו</u> סדנה עם היוצרת תאיר חיים מההרכב המוזיקלי <u>איווה</u> כיתת אמן עם המלחין <u>אבי בנימין</u> סדנת הלחנה עם <u>אפרת בן צור</u> שיח אמנית עם <u>קרני פוסטל</u> 		
סדנאות משתנות בתיאטרון	15	סדנאות וכיתות אמנות בתיאטרון עם יוצרים.ות ו/או צפייה בהצגות	הלומדים.ות ייחשפו למגוון מקורות השראה באמצעות סדנאות, שיחות עם יוצרים.ות, צפייה בהצגות ועוד; הלומדים.ות יעמיקו את הלמידה על מגוון האפשרויות הקיימות במדיום התיאטרון.		<ul style="list-style-type: none"> סדנאות לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> <u>פרפורמנס "פני שטח"</u> - נופר סלע קרבנות במה - רותם יהודה סדנת כלכלה עם דגנית תורג'מן [מנהלת הכספים של תיאטרון תמונע] סדנת פופ אפ - <u>הילה פלשקס</u> סדנת תיאטרון - <u>אלמה דישי</u> 		
סדנאות משתנות בקולנוע	15	סדנאות וכיתות אמנות בקולנוע עם יוצרים.ות ו/או צפייה בסרטים	הלומדים.ות ייחשפו למגוון מקורות השראה באמצעות סדנאות, שיחות עם יוצרים.ות, צפייה בסרטים ועוד; הלומדים.ות יעמיקו את הלמידה על מגוון האפשרויות הקיימות במדיום הקולנוע.		<ul style="list-style-type: none"> סדנאות לדוגמה: <ul style="list-style-type: none"> צפייה בסרט "פוטו פרג" ושיחה עם הבמאי <u>קובי פרג'</u> סדנת עריכה עם <u>יעל פרלוב</u> סדנת בימוי וכתיבת תסריט עם <u>ערן קולירין</u> סדנת כתיבה עם <u>מרב יודילביץ'</u> <u>מיסטר גאגא</u> - סדנה עם <u>תומר הימן</u> במאי הסרט 		

מפגשי הנחיה בכתיבת עבודת החקר

במהלך העונה מנחי הסטודיו ילוו את הלומדים ותתהליך הכתיבה של עבודת החקר העיונית, כל לומדת והתמה הנבחרת שלו.ה. המפגשים יכללו תחילה הנחיות לכתיבת עבודת חקר עיונית, ובהמשך עבודה עם הלומדים ות על פיתוח התוכן הנבחר על ידם, שכלול מתודולוגיות מחקר והעלאת שאלות בנוגע לסיבה לבחירת התמה: מבחינה פוליטית, חברתית, היסטורית, מדעית או סוציולוגית. כל זאת ייעשה תוך חשיפה ליצירות ויצרים ות רלוונטיים, קריאה משותפת של טקסטים אמנותיים הקשורים לנושא, וליווי הלומדים ות בניתוח של אלו, ביצירת דיון ביקורתי והשוואתי, ובסיכום ומסקנות המחקר.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים ות	דרכי הערכה
מפגשי הנחיה	8	הקדמה - הנחיות לכתיבת עבודת חקר עיונית	הלומדים ות יכירו את מבנה עבודת החקר ויבנו את החשיבות של תהליך המחקר, הכתיבה, שאילת שאלות רלוונטיות, ציטוט, הפניה ואופן הכתיבה; הלומדים ות יכירו את מאגרי המידע והקטלוגים הממוחשבים הרלוונטיים.	מבנה; מתודולוגיה; רפרנסים; ביבליוגרפיה; דיון השוואתי-ביקורתי; הפניה; ציטוט; סיכום; מסקנות	מצגת, הדגמה, הצגת חיפוש מקורות (ביקור בספריות/כניסה לאתרים/קריאת קטלוגים ועוד) ודיון.		
מפגשי הנחיה	14	כתיבת עבודת חקר עיונית - מחקר מעמיק של התמה הנבחרת על ידי כל אחד ת. מהלומדים ות.	הלומדים ות יגדירו את התמה הנבחרת וינסחו שאלות אודותיה; הלומדים ות ישכללו יכולות הצגה ופיתוח התמה, כולל הסבר על החיבור והסיבה לבחירת התמה: מבחינה פוליטית, חברתית, היסטורית, מדעית, סוציולוגית וכדומה; הלומדים ות ישכללו יכולות שימוש במושגים ומיומנויות שנרכשו עד לאותה העת.	מחקר; גילוי; הבעת עמדה; היבטים פוליטיים/ חברתיים/ היסטוריים/ תרבותיים/ מדעיים/ סוציולוגיים.	מחקר וכתיבה עצמאיים בליווי מנחה	הלומדים ות יעבדו עם רפרנסים וביבליוגרפיה רלוונטית לתמה הנבחרת על ידם.	

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מפגשי הנחיה	14	כתיבת עבודת חקר עיונית - מחקר וניתוח רפרנסים	הלומדים.ות ישוו ויחברו בין התמה בה בחרו לבין יצירות ורפרנסים מוכרים מעולם האמנות העוסקים בתמה הזו; הלומדים.ות ישכללו יכולות ניתוח וקריאה ביקורתית של יצירות אמנות תוך הבעת עמדה; הלומדים.ות יזהו את היחסים בין התמה והמדיום כמו גם נקודות דמיון ושוני בין היצירות השונות ויסיקו מסקנות.	מחקר; גילוי; הבעת עמדה; היבטים פוליטיים/ חברתיים/ היסטוריים/ תרבותיים/ מדעיים/ סוציולוגיים.	מחקר וכתיבה עצמאיים בליווי מנחה	הלומדים.ות יעבדו עם רפרנסים וביבליוגרפיה רלוונטית לתמה הנבחרת על ידם.	
מפגשי הנחיה	14	כתיבת עבודת חקר עיונית - סיכום והתייחסות אישית ורגשית לתמה ולמחקר שנעשה	הלומדים.ות יתמודדו עם שאלות הדורשות התייחסות אישית/ רגשית לתמה שחקרו, בהקשר למציאות המיידית שלהם.ן; הלומדים.ות יוכלו להסביר את ההקשר בין התוכן והמחקר לחיים של הלומד.ת; הלומדים.ות יטפחו חשיבה יצירתית, ביקורתית ויכולת הבעת דעה אישית; הלומדים.ות יסכמו ויסיקו מסקנות מהמחקר שביצעו.		מחקר וכתיבה עצמאיים בליווי מנחה	הלומדים.ות יעבדו עם רפרנסים וביבליוגרפיה רלוונטית לתמה הנבחרת על ידם.	
מפגשי הנחיה	10	הגשת 'דראפט' - מעבר ותיקון העבודה בליווי המנחה כשלב מקדים לבקרה ולרפלקציה	הלומדים.ות ישפרו את היכולת לבקר את המחקר והכתיבה של עצמם.ן; הלומדים.ות יזהו בכתיבתם.ן האם חסר מידע או המידע הקיים מטעה או פגום.		קריאת הדראפט, מתן הערות, מעבר משותף על הטקסט וסיכום דרכי הפעולה הנדרשות לסיום העבודה		

מפגשי סטודיו וליווי

באמצעות המחקר שנעשה במקביל בתהליך כתיבת עבודת החקר הלומדים.ות יעבדו על הפרויקט המסכם שלהם.ן לאורך כל העונה לכדי פיתוח קונספט, שיוביל לדרכי ביטוי עצמי מתאימים. העבודה על הפרויקט תעשה בליווי מנחי הסטודיו ומתוך גישה רב ובין-תחומית, כאשר הלומדים.ות יעודדו לחקור את הקונספט והתמה הנבחרים באמצעות מקצועות האמנות השונים, על מנת למצוא את המדיום - או השילוב בין מדיומים - המתאים ביותר לפרויקט. התהליך יסתיים בתערוכת סוף השנה במסגרתה יוצגו העבודות.

תחום דעת	שעות לימוד	תוכן - הנושאים הנלמדים	מטרות אופרטיביות	מושגים מרכזיים	דרכי ההוראה ותרגול מעשי	מקורות וביבליוגרפיה ללומדים.ות	דרכי הערכה
מפגשי סטודיו וליווי	80	פרויקט סיום אישי - עבודת מחקר ועבודה מעשית	הלומדים.ות ישכללו יכולות עבודה עצמאית ולקיימת אחריות; הלומדים.ות יטפחו כישורים ניהוליים והובלת תהליכים מבוססי חקר; הלומדים.ות יטפחו גישה יצירתית ויבטאו רעיונות בדרכים אמנותיות.	מושגים חדשים שהילדות.ים יחלצו מתוך החומר הנחקר.	עבודה אישית על הפרויקט סיום - בחירת תמה; פיתוח קונספט; בחירת מדיום מתאים; כתיבת טקסט פרויקט; יצירה	הלומדים.ות יעבדו עם רפרנסים וביבליוגרפיה רלוונטית לתמה הנבחרת על ידם.ן	
תערוכת סוף שנה	18	תערוכת סוף שנה - ימי הכנה	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו לאורך השנים - בדגש על עצמאות וניהול זמן, למידה מבוססת חקר וחשיבה יצירתית.		עבודה עצמאית על מעשית על הפרויקט.		
תערוכת סוף שנה	17	פרזנטציות	הלומדים.ות יחזרו וישכללו את כלל המיומנויות שהתכנסו לאורך השנים - בדגש על עמידה מול קהל, הקשבה, חשיבה ביקורתית, שאילת שאלות ושיתוף תובנות אישיות.		הצגת פרויקט סיום בפני מנחי הסטודיו ושופטים חיצוניים.		

נספח - מחוונים להערכה

א. מחוון להערכה לפרויקט מסכם (50% מהציון הכולל):

הערכה % מתוך 100	עיקרי הנקודות בכל קריטריון	קריטריונים להערכה
60% (40% בהערכת מנחה ובהערכה אישית)	<p>העבודה:</p> <ul style="list-style-type: none"> תהליך פירוק התוכן וההעמקה - יכולת הפשטה והתמודדות עם תוכן ברמה קונספטואלית, העלאת שאלות חקר וביצוע של פירוק, הרחקה, הפשטה והעמקה של התוכן עליו מתבססת העבודה אופן היישום - תרגום הקונספט באמצעים מוחשיים, בדגש על בחירת החומר והמדיום המתאימים והבנתם, התנסות ולמידה מהתנסות הצבה - התייחסות לסביבה ולחלל 	<p>הפרויקט, כולל:</p> <p>העבודה והתהליך כפי שבאים לידי ביטוי בפרזנטציה</p>
20% (למנחה בלבד)	<p>התהליך:</p> <ul style="list-style-type: none"> הגשת סקיצות ועמידה בל"ז ניהול תהליך למידה מבוסס חיפוש וחקר התמודדות עם אתגרים ופתרון בעיות שיתוף פעולה - קבלת פידבק, שיתוף ודיאלוג עם המנחה, הקבוצה והסביבה 	
5%	<ul style="list-style-type: none"> פורמט - כותרת הכוללת את כל פרטי העבודה, מתן קרדיטים בעת הצורך וחלוקה לפסקאות ניסוח - כושר ביטוי, בהירות הטקסט, שטף כתיבה והגהה 	<p>טקסט פרויקט</p>
15%	<ul style="list-style-type: none"> הצגת תהליך - הגדרת התוכן הנבחר, הבניית הקונספט והסבר התהליך, כולל ניסוח והמשגה של שאלות וסוגיות רלוונטיות לתוכן, פירוק והעמקה, התייחסות לרפרנסים (אמנים.ות ו/או יצירות רלוונטיות), הצגת הקשר בין העבודה והמהלך המלא תוך הסבר מנומק לבחירה במדיום ואופן היישום 	
20%	<ul style="list-style-type: none"> יחס מכבד למעמד - אופן וצורת ההגשה, אורך הפרזנטציה, מתן במה להשמעת שאלות ודעות ומענה עליהן, יכולת לפתח קשב ושיח רחב בנושא, שיתוף בתובנות אישיות ובתובנות על התהליך - 50% הצגת התהליך והפרויקט באופן בהיר - מיקוד והיכולת להבדיל בין עיקר לטפל, פירוט הדרך והנגשה של התוכן לצד יכולת הבעה וכושר ביטוי בעל פה - 50% 	<p>פרזנטציה</p>

ב. מחוון להערכה לעבודת חקר [30% מהציון הכולל]:

קריטריונים להערכה	עיקרי הנקודות בכל קריטריון	הערכה %
מבנה והבעה	<ul style="list-style-type: none"> • כותרת, מבוא, חלוקה לפרקים ופסקאות, סיכום וביבליוגרפיה • כושר ביטוי, בהירות הטקסט, ניסוח, שטף כתיבה והגהה 	15%
מתודולוגיה	<ul style="list-style-type: none"> • שימוש בכלי מחקר - ניסוח שאלות, בחירת מקורות מידע רלוונטיים ואמינים, עיבוד וניתוח עיוני-פרשני • הסקת מסקנות ויכולת כתיבה ביקורתית והשוואתית 	15%
תוכן	<ul style="list-style-type: none"> • הצגת התמה הנבחרת: הסבר ממצה ומקיף על התמה, מנומק ומעוגן בטיעונים רלוונטיים על הסיבה לבחירת התמה • דיון מחקרי מעמיק בסוגיות העולות מן התמה: • יכולת פיתוח קשרים והקשרים תמטיים ואינטרדיסציפלינריים תוך התייחסות לשאלות העוסקות בהיבטים פוליטיים / חברתיים / תרבותיים / היסטוריים / מדעיים / סוציולוגיים ואחרים רלוונטיים • בחינה של התמה הנבחרת בהקשר אמנותי רחב, הצגה מקיפה וניתוח של דוגמאות ליצירות. ויצירות רלוונטיות שעסקו בתמה 	50%
	<ul style="list-style-type: none"> • הצגת עמדה אישית: ניסוח תובנות רלוונטיות בהמשך לדיון המחקרי, תוך הבעת ביקורת ודעה אישית 	20%

ג. מחוון להערכה לפורטפוליו רב שנתי [20% מהציון הכולל]:

הגשת תיק עבודות	<ul style="list-style-type: none"> • הגשה מלאה ושלמה של שלושה פרויקטים, מלווים בטקסט פרויקט לכל אחד מהפרויקטים ובטקסט רפלקטיבי קצר על התהליך הרב שנתי • אופן ההגשה ובחירת הפורמט בהתאמה לתמות, לשאלות ולתכנים - דיגיטלי, צילומי, וידאו או אחר 	5%
שלוש עבודות נבחרות	<ul style="list-style-type: none"> • תהליך פירוק התוכן וההעמקה - יכולת הפשטה והתמודדות עם תוכן ברמה קונספטואלית, העלאת שאלות חקר, וביצוע של פירוק, הרחקה, הפשטה והעמקה של התוכן הליבתי עליו מתבססת העבודה • אופן היישום - תרגום הקונספט באמצעים מוחשיים בדגש על בחירת החומר והמדיום המתאימים והבנתם • הצבה - התייחסות לסביבה ולחלל 	60%
טקסט פרויקט לכל אחת מהעבודות, כולל: פורמט, הצגת תהליך וניסוח	<ul style="list-style-type: none"> • מבנה - כותרת הכוללת את כל פרטי העבודה - שם, גודל וחומר, שם היוצר, וקרדיטים בעת הצורך • ניסוח - כושר ביטוי, בהירות הטקסט, שטף כתיבה והגהה 	5%
	<ul style="list-style-type: none"> • הצגת תהליך - הגדרת התוכן הנבחר משיעורי הליבה, הבניית הקונספט והסבר התהליך, כולל ניסוח והמשגה של שאלות וסוגיות רלוונטיות לתוכן, פירוק והעמקה, התייחסות לפרנסים (אמנים. ו/או יצירות רלוונטיות), הצגת הקשר בין העבודה והמהלך המלא תוך הסבר מנומק לבחירה במדיום ואופן היישום 	15%
רפלקציה	<ul style="list-style-type: none"> • יצירת הקשר רחב יותר בין שלושת היצירות השונות שנבחרו לפורטפוליו תוך תיאור התפתחות תמטית קונספטואלית או אחרת • תובנות על התהליך וההתפתחות האישיים 	15%

צילום: חנן קרוק, סטודיו אנקורי

